

V spomin na kruto maščevanje

Pri Starem trgu odkrili spominsko ploščo talcem

OTOČEC OB KRKI – Ob poti v neposredni bližini Starega gradu je minulo soboto medvojnja aktivistka Ana Florjančič iz Otočca odkrila spominsko ploščo 12. talcem, ki so bili tam ustreljeni 26. septembra 1942.

Kot je poudaril slavnostni govornik, upokojeni rezervni oficir iz NOV in JLA Tone Sporar, ki je iz teh krajev odšel med partizane, je bilo streljanje talcev vzrok maščevanja italijanskih okupatorjev, ki so na tem območju 24. septembra 1942 v peti etapi Roške ofenzive izgubili svojega vojaka in oficirja. „Okupatorji je talce pripeljal iz novomeških zaprovov vključene z bodečo žico. Na jasi v neposredni bližini gradu so pod puškinih strelj ugasnili njihova življenja. Ker so bili Italijani v gradu, se nihče ni upal pokopati talce. To se je zgodilo šele po dveh dneh“. To se spominja aktivistka Ana Florjančič. Ustreljeni so bili: Franc Blažič iz Jelševca, Ciril Hočevar iz Skruševca, Mirko Kragelj iz Čužnje vasi, Anton Krese s Čikave, Ludvik Krnc s Sel pri Zburah, Franc Lindič iz Mokronoga, Rafael Lukek iz Malega Čirnika, Jožef Perše iz Zalovič, Jakob in Rudolf Planinšek s Sel pri Zburah, Jože Stancar iz Čužnje vasi in Alojzij Zupan iz Male Strmic. Za vsakega talca so pripravili spominsko ploščo z imenom in datumom smrti. Spominsko ploščo so postavili na jasi v neposredni bližini gradu. Na spominsko ploščo so postavili spominsko ploščo z imenom in datumom smrti. Spominsko ploščo so postavili na jasi v neposredni bližini gradu. Na spominsko ploščo so postavili spominsko ploščo z imenom in datumom smrti.

V SRCIH GORE SVEČKE SPOMINA – Bliza se Dan mrtvih, čas ko bodo pokopališča oživila, kot da ne bi bila kraji smrti, ampak življenja. Tudi v samotnih krajih, v gozdovih, po hribih in dolinah, kjer stoji neme priče zadnje vojne, ko je slovensko ljudstvo krvavelo in plačalo za svobodo svoj krvni davek, bodo v dneh spomina zagorele svečke. Mnoge take grobove bodo uredili solarji in ob njih pripravili priložnostne kulturne programe. Tako bo odslej tudi pri Starem gradu, kjer so v soboto mladim predali v oskrbo spominsko ploščo dvanaajstim talcem. Na sliki: prvi so se spominu poklonili svoji padli. (Foto: Tamez Pavlin)

Delavcem dostojno plačilo

Francka Herga, podpredsednica RS Zveze sindikatov, na obisku v metliški občini – Težave pri zagotavljanju proizvodnje – Zelo nizki OD

METLIKA – V ponedeljek sta metliško občino obiskala podpredsednica republiškega sveta Zveze sindikatov Francka Herga in član predsedstva Jože Sintič. Obisk sta gosta začela z razgovorom na podružnični soli na Suhorju. Na razširjeni seji predsedstva konference sindikata v Beti so gosta seznanili s položajem, težavami pri zagotavljanju nemotene proizvodnje, zlasti gre tu za težave z uvozom potrebnega reprodukcijskega materiala in strojev, ter

s potmi, ki jih ta največja delovna organizacija v metliški občini ubira, da bi kar se da hitro prebrodili težave.

Na popoldanskem razgovoru s predsedniki sindikalnih organizacij ter političnim aktivom občine so najprej predstavili to belokranjsko občino, eno najmanjših v Sloveniji, kjer je od 3.200 zaposlenih ena tretjina iz drugih občin, največ iz sosednje ozalske in kjer je dohodek na delavca v letošnjem prvem polletju znašal 270.000 dinarjev, povprečni osebni dohodek pa nekaj malega več kot 13 tisočakov, po čemer se uvrščajo na 62. mesto med slovenskimi občinami. Podpredsednica sindikata so opozorili, da je zaradi pogostih spreminjanj pogojev gospodarjenja, raznih omejitev in prepovedi v marsikateri delovni organizaciji ali tozdu zelo težko zagotavljati normalen potek proizvodnje. V občini si prizadevajo, da bi bili novi programi kapitalno čim bolj intenzivni in niso več, tako kot včasih, pripravljene sprejeti vsakega programa, ki jim ga kdo ponudi.

Francka Herga pa je poudarila, da je najbolj zanesljiva pot iz sedanjih hudih težav dosledno uresničevanje dokumentov Kraigherjeve komisije,

HARFISTKA V BELI KRAJINI

ČRNOMELI, METLIKA – Na povabilo Glasbene mladine Bele krajine je 25. in 26. oktobra gostovala v Beli krajini harfistka Pavla Uršič iz Ljubljane. Predstavila se je učencem na osnovnih šolah v Podzemlju, Metliki, Starem trgu ter na osnovni šoli Milke Šobar–Nataše v Črnomlju.

PONOVNO EVIDENTIRANI

NOVO MESTO – Predlog koordinacijske komisije, da se Boris Škedelj, predsednik občinske konference SZDL, Matevž Tešar, sekretar občinske konference SZDL, in inž. Niko Rihar kot podpredsednik ponovno evidentirajo za opravljanje funkcij še v drugem mandatu, je 24. oktobra podprlo predsedstvo občinske konference SZDL. Ob tem, da sploh ni bilo pomislekov glede primernosti evidentiranih, pa so posamezniki grajali postopek sam, češ da ni v skladu z načeli o kadrovske politiki. Naj bi slo poslednjič za obravnavo imen v zadnjem hipu, kar je v novomeških razmerah dolgoletna praksa.

NOVO VODSTVO

NOVO MESTO – Na skupščini občinske skupnosti socialnega varstva Novo mesto pretekli teden so delegati izvolili tudi novo vodstvo skupščine. Poslej opravlja naloge predsednika skupščine te skupnosti namesto Jožeta Suhadolnika Marjeta Potrča iz Tovarne zdravil Krka.

Kdo bo oproščen davka?

V Trebnjem posvet stanovanjskih zadrug

TREBNJE – Omejevanje porabe je precej prizadelo tudi gradnjo stanovanj, zato je veliko vprašanje, ali bomo do konca srednjeročnega načrta izpol-

nili vse naloge na tem področju. Že zdaj pa je jasno, da jih ne bomo samo z družbeno gradnjo, zato bi bilo treba okrepiti individualno stanovanjsko gradnjo.

AKADEMIJA V POČASTITEV 30-LETNICE KRVODAJALSTVA

Občinski odbor Rdečega križa Novo mesto priredi skupaj s krvodajalci v petek, 28. oktobra, ob 19. uri v Domu kulture v Novem mestu svečano akademijo v počastitev 30-letnice prostovoljnega krvodajalstva. Akademija je istočasno osrednja proslava počastitve občinskega praznika in letošnjih jubilejev. Tega dne bo ob 18. uri v mali dvorani Doma kulture tudi podelitev priznanj najzaslužnejšim aktivistom in večkratnim krvodajalcem.

Pomembno nalogo na tem področju imajo stanovanjske zadruge, ki jih je v Sloveniji 65. Prav v zadnjem času pa se zaradi neustreznega zakona o prometnem davku – v njem namreč piše, da zadruge ne morejo biti samo investitorice del, marveč tudi izvajalke – zadruge srečujejo s težavami.

Prav to vprašanje je bilo osrednja tema sestanka predstavnikov Zveze stanovanjskih zadrug Slovenije, Jugoslavije, republiške konference SZDL in zveze stanovanjskih skupnosti, ki je bil pretekli petek v Trebnjem. V času, ko manjka dela celo gradbenim podjetjem, bi bilo nesmiselno, če bi uvajale gradbeno operativno še stanovanjske zadruge. Prav gradbeno operativna pa naj bi bila pogoj, da bi bile zadruge oproščene plačevanja temeljnega prometnega davka na gradbene materiale. Ker to vprašanje ni urejeno niti v republiki in še manj na zvezni ravni, naj bi o tem postavili delegatsko vprašanje v slovenski skupščini, poslali pa naj bi tudi pismo veznemu sekretarju za finance. Rešitev bi morala biti sprejeta čimprej, v vsakem primeru pa pred začetkom nove gradbene sezone.

Na sestanku, ki je bil nadaljevanje podobnega sestanka v Domžalah, je bilo tudi sicer slišati več kritičnih pripomb o povezovanju zadrug in njihovem sodelovanju s stanovanjskimi skupnostmi.

J. S.

V 84 točkah se lahko najde vsak

Novomeška stabilizacijska komisija že ima osnutek programa

NOVO MESTO – 24. oktobra je občinska stabilizacijska komisija sprejela osnutek programa za uresničevanje gospodarske stabilizacije v občini Novo mesto. Gre za kratkoročne in dolgoročne ukrepe, strnjene v 84 točk.

Osnutek občinskega stabilizacijskega programa bo šel v javno razpravo, da bi dokument morebiti še dopolnili s tehtnimi predlogi. Zavedati pa bi se morali, da ne gre za akt, katerega smoter naj bi bil vanj čimveč zapisati (z vsakega področja nekaj), ampak gre za program politične akcije. Akt tudi nima zakonske osnove za prisilo, sanacije niso predvidene, vendar so v njem naloge za najrazličnejše delovne organizacije, interesne skupnosti ali službe zelo natančno določene. V 84 točkah „zapovedi“ za boljše in učinkovitejše poslovanje na vseh ravneh se lahko najde vsak.

Ko so na seji komisije že drugi razpravljali o osnutku, so bili mnenja, da je potrebno gradivo dopolniti še s poudarkom na medobčinskem sodelovanju, v končni redakciji pa bodo skušali gradivo skritiči v čim krajšo in jasno obliko.

R. B.

DODATNA SREDSTVA DOBRODOŠLA

NOVO MESTO – Po predlogu valorizacije programov novomeških interesnih skupnosti družbenih dejavnosti, ki ga je že sprejela komisija za družbene dejavnosti pri občinskem izvršnem svetu, bo dobila skupnost socialnega skrbstva letos dodatnih 5,83, skupnost otroškega varstva pa 10,9 milijona dinarjev. Obe bosta prišla ta sredstva še kako prav. Prva jih bo porabila za zvišanje denarnih pomoči, za enkratno pomoč materialno ogroženim, za opremo v delavnici pod posebnimi pogoji, za pokritje večjih oskrbovalnih stroškov v socialnih in vzgojnih zavodih ter v zavodih za usposabljanje. Skupnost otroškega varstva pa bo dodatna sredstva namenila za dodelitev funkcionalnih oblik pomoči otrokom, za delni nakup opreme za vrtec na Otočcu ter za razvoj družinskega varstva. Obe bosta iz te vsote tudi uskladili osebne dohodke in materialne stroške svojih izvajalcev.

PO KRŠKEM ŠE NA PTUJ

PTUJ – V paviljonu Dušana Kvedra na Ptuj so minuli četrtek odprli razstavo del akademskega slikarja Vojka Pogačarja. Ptujskemu občinstvu se ta mladi umetnik predstavlja s cikli, ki jih je predtem razstavljal v svojem rojstnem kraju – v krški galeriji.

Praznik naše umetnosti

V kostonjeviškem gradu odprli stalno zbirko del Franceta Kralja, osrednje osebnosti slovenskega ekspresionizma

KOSTANJEVICA – Stalnim zbirkam umetniških del Jožeta Gorjupa, Toneta Kralja in Božidarja Jakca v tukajšnjem gradu se je pridružila še ena in nemara najimnitenjša: zbirka slik, kipov, grafik, monotipij, drobnih plastik in risb Franceta Kralja, Tonetovega brata, umrlega pred trindvajsetimi leti. Veliko zaslug za njeno postavitev ima umetnikov v Zeleni živi sin inž. arh. Zlat Kralj, ki je opravil izbor del in napravil načrt za zbirko.

Stalno razstavno zbirko Franceta Kralja, ki obsega 222 del in predstavlja največjo hkratno predstavitev kakega umetnika na Slovenskem, so uredili v prenovljenih nekdanjih grajskih kaščah na okoli 700 kvadratnih metrih. Slovesno so jo odprli minuli petek zvečer po daljšem programu, ki je potekal v bivši samostanski cerkvi. Na prireditvi so zapeli Kostonjeviški oktet ter deklški in moški oktet iz Dobropole, kjer sta bila Kralja doma. Slovesnosti, s katero so počastili tudi kostonjeviški krajevni praznik, se je udeležilo veliko ljubiteljev umetnosti in Kraljevih častilcev od blizu in daleč, med njimi tudi večja skupina rojakov Franceta in Toneta Kralja.

I. ZORAN

France Kralj: Zanjice

KORISTNA AEROBIKA ZA UPOKOJENCE – Hišni svet upokojenskega bloka Nad mlino 27 in 28 v Novem mestu je pred dnevi sklenil, da bo z delovno sposobnimi stanovalci sam pospravil 12 kubičnih metrov drv. Akciji se je odzvalo 15 stanovalcev, ki so se v teh hladnih dneh ob delu prijetno ogreli, da o koristnosti razgibanja v jeseni življenja niti ne govorimo. (Foto: J. Pavlin)

Nihče ni hotel biti režijec

Za udarniško soboto v senovskem rudniku se je prijavilo 240 delavcev

SENOVO – Senovski rudarji so v letošnjih devetih mesecih nakopali že 90.554 ton ruda in tako za slab odstotek presegli plan. Čeprav doseganje tega torej ni ogroženo, saj že po tradiciji ob koncu leta dosegajo boljše proizvodne rezultate, so v soboto v senovskem rudniku na pobudo osnovne organizacije Zveze komunistov pripravili udarniški dan.

Presenetljivo dober je bil odziv delavcev rudnika, saj so se prijavili skoraj vsi režijci, pa tudi med upokojenci rudnika in člani drugih delovnih kolektivov, predvsem senovske Metalne. Med 240 prostovoljci so bili tudi delavci Kovinarske, Sopa, Kostaka in zaposleni pri zasebnikih. Zanimivo je, da so skoraj vsi hoteli delati v jami, pri odkopu premoga, kar pa seveda iz več razlo-

gov ni bilo mogoče, tudi zato ne, ker je v jami lahko hkrati le okrog 75 ljudi. Nihče ni hotel biti „režijec“!

Akcijo bodo ponovili, na udarniškem dnevu pa je pri kopanju sodelovalo 110 delavcev, ki so z nakopanimi 400 tonami premoga močno presegli izkop v eni izmenici. Izkazali so se prav tako vsi tisti prostovoljci, med njimi tudi ženske, ki so očistili

jamo in progo in pomagali na separaciji. Letni načrt – izkop 120.000 ton premoga bo gotovo presežen – tudi po zaslugi tega več kot zgolj simboličnega prispevka delavcev rudnika in drugih kolektivov naš gospodarski stabilizaciji.

P. PERC

Bo pretežno jasno, z jutranjo meglo po kotlinah. V soboto ali v nedeljo bo prehodno poslabšanje vremena.

Prilagodljiva dela za obrat v Radatovičih, kjer bodo izdelovali kuhinjska pomivalna korita iz kerakrila — Kar 40 odst. izdelkov bodo izvozili na Zahod

METLIKA — Že pred več kot dvema letoma so se v Novolesu odločili, da bodo v okviru njihove metliške temeljne organizacije Tovarna kopalniške opreme začeli z novim programom, proizvodnjo kuhinjskih pomivalnih korit in v svetu že močno uveljavljenega materiala, posebne zmesi, ki jo v Novolesu imenujejo kerakril. Na domačem trgu je nameščeni zaradi težav pri preskrbi z nerjavico pločevino precejšnje pomanjkanje kuhinjskih pomivalnih korit, poleg tega pa raziskava domačega trga in izkušnje razvitih tržišč kažejo, da bo povpraševanje po novih izdelkih veliko.

Pri odločitvi za lokacijo novega obrata metliškega tozda je Novoles pristal na prizadevanjem za ohranitev življenja v vaseh na tem delu spominjskega območja Gorjanci-Zumberak in se odločil, da bo novi obrat postavil v Radatovičih v občini Ozalj. „V Radatovičih je lokacija za novi obrat naše temeljne organizacije določena in računamo, da bomo že letos lahko začeli s pripravljalnimi deli,“ pravi direktor tozda ZKO Peter Drenik. „Gre za objekt s 1.500 m² površine, celotna investicija pa bi po sedanjih cenah veljala 150 milijonov dinarjev; od tega kakih 70 odstotkov odpade na opremo, ki jo bo treba delno uvoziti. V prvi fazi bo delo v tem obratu dobilo okoli 30 delavcev, v končni fazi, za katero pa obrata ne bo

potrebno širiti, marveč bomo morali kupiti še dodatno opremo, pa 60. Če bo šlo vse po sreči, bomo konec prihodnjega leta pričeli s poskusno proizvodnjo.“

V prvi fazi računajo, da bodo izdelali kakih 30.000 korit na leto, v končni pa 60 do 70 tisoč, od tega naj bi kar 40 odstotkov izvozili na zahodno tržišče. Tudi doma, kot rečeno, s prodajo ne bo težav, proizvodnja kuhinjskih pomivalnih korit

je namenjena v glavnem proizvajalcem kuhinjske opreme, s katerimi imajo že tesne stike. Delavcev, ki se bodo pričeli, je v Radatovičih in sosednjih krajih dovolj, strokovni kader pa se bo moral, dokler ne bo proizvodnja stekla, voziti iz Metlike in Novega mesta, kasneje pa se bodo za operativno vodenje obrata usposobili domačini.

V začetnem času se pojavljajo predlogi, naj bi nov obrat postavili kje drugje, zlasti omenjajo nižje ležeče kraje, vendar je Novoles z vso zavedo že tako daleč, da bi bila sprememba lokacije hud udarec in bi zaradi tega izgubili najmanj pol leta, kar pa bi bistveno podražilo naložbo in hkrati ogrozilo sporazume, ki so jih že sklenili s proizvajalci kuhinjske opreme.

A. BARTEJ

Kdor še zmore, varčuje

31. oktober je že dolgo svetovni dan varčevanja. To smo letos izrabili za izhodišče naše ankete in ljudi povprašali, kaj mislijo o varčevanju. Se splašča? Imajo sploh še kaj varčevati? Glede na prihranke v bankah bi lahko rekli da, toda očitno je, da marsikdo ne zmore več privarčevati niti fیکا. Poleg tega mnogi mislijo, da se zaradi inflacije ne splača varčevati; izjema je namensko varčevanje, ki je pogoj za razna posojila...

FRIDERIK KUŽNIK, mizar v trebanjskem Trelesu: „Že 20 let sem varčevalec in si zdaj skoraj ne znam predstavljati življenja brez varčevanja. Ker živim sam, vsega, kar zaslužim, niti ne morem zapraviti. Sedaj imam tri hranilne knjižice. Na eni imam nekaj deviz, na drugi nekaj dinarjev, na tretjo prejemam osebni dohodek. Zal mi je le, da nimam na vseh knjižicah vezanih vlog, za katere so višje obresti. Mislim, da se splača varčevati kljub precejšnji inflaciji.“

MILENA ŠKVARC iz Skopja: „Na hranilno knjižico dajem prihranke od leta 1978, ko sem doživela prometno nesrečo in sklenila vsak mesec nekaj privarčevati za zdravje. Drugače bi si težko privoščila Čateške Toplice, saj je kopanje vsak dan dražje. Čeprav danes mnogi dvomijo v koristnost varčevanja zaradi inflacije, sem jaz drugačnega mnenja. Vesela sem, da sem še o pravem času spoznala, kako si lahko zagotovim kak dinar za izredne izdatke.“

ANTON MALENEŠEK iz Malin: „Pri ljubljanski banki varčujem namensko že dve leti, ker gradim hišo. Takšno varčevanje je izguba, vendar je pogoj za nekatera posojila. Sicer pa varčujemo vsi v družini in si prav zaradi hiše ne privoščimo niti dopusta na morju, največ gradbenih del pa opravih kar sam. Mislim, da danes varčuje vsak, ki ima pred seboj kakšen cilj, vendar pa je privarčevani denar najbolje prelit v devize, premičnine ali nepremičnine.“

MILKA ŠIRKOSKA iz Ribnice: „Z možem sva varčevala za hišo, ki nama jo gradi stanovanjska skupnost v Prilepu v Makedoniji. Na privarčevanih 430 tisoč din sva dobila 1,29 milijona din posojila, za kar bova plačala kar 990 tisoč din obresti. Na videz se tako posojilo ne splača, saj so obresti skoraj tako velike kot posojilo. V začetku ga je res težko odplačevati, kasneje pa inflacija naredi svoje...“

MILAN SIMEUNOVIĆ, delavec pri Varnosti Kočevje: „Varčevanje je čista izguba, saj so obresti nizke, inflacija pa velika. Pa vendar sem začel varčevati. Pred letom dni sem se poročil in kmalu bo prišel na svet otrok, za katerega bo treba marsikaj kupiti. Če imam denar doma, ga tudi hitreje zapravim. Na deviznem računu imam še 200 mark. Bolje je varčevati devize, če jih imaš, saj jim vrednost raste, dinarju pa pada.“

MARIJA TERAŽ, snazilka z Blance: „Če sem hotela dobiti posojilo za gradnjo hiše, sem se morala odločiti za namensko varčevanje. Odplačujem pa mesečno 1.500 dinarjev. Pri današnjih cenah je težko varčevati, ker enostavno nič ne ostane. Hišo bi radi vsaj še pokrili.“

METKA HRASTAR, podpredsednica OK ZSMS Novo mesto: „Jaz ne varčujem, saj ves denar sproti porabim. Kar morem, takoj vložim v stanovanje. Splača se varčevati le namensko tistim, ki nimajo rešenega stanovanjskega problema, sicer pa ne. Nasploh pa mislim, da ljudje vse manj varčujejo. Vsaj mladi s tem nimajo problemov, saj nimajo kaj varčevati.“

RUDOLF VLAŠIČ, tekstilni tehnik v Novoteksovem tozdu v Metliki: „Pet let sem v službi in sem samski, a ne varčujem, ker nimam kaj. Doma dam za hrano in stanovanje 100 starih jurjev na mesec, a mi jih mora dati mama na koncu meseca nazaj. Tudi če bi imel več denarja, ne bi varčeval, ker se ne splača, saj toliko ne moreš privarčevati, kolikor ti požre inflacija. Tako mislijo tudi moji znanci in prijatelji.“

ŠTEFAN KRAJNC, poslovodja bencinskega servisa v Brestanici: „Pri takem divjanju cen je plača hudo kratka, zato moraš dobro premisliti, kaj boš kupil in kako boš prišel skozi mesec. Pri hrani ne morem veliko privarčevati, ker ne bi rad občutil zdravstvenih posledic. Zdej se manj vozimo, vsako stvar znamo bolj ceniti in skušamo tudi sami kaj postoriti. Občutno varčujemo pri kurjavi, saj smo včasih ta čas že kurili, zdaj pa še ne.“

Krepi se občutek nemoči

S programske seje OK ZSMS Novo mesto — Za novega sekretarja so izvolili Jožeta Derganca iz IMV

NOVO MESTO — V četrtek, 20. oktobra, so mladi delegati iz osnovnih organizacij obravnavali delo mladinske organizacije v novomeški občini v zadnjem letu dni, sprejeli pa tudi naloge za prihodnje leto.

Programska seja občinske konference ZSMS Novo mesto je pokazala, da so mladi v tem letu na veliko področjih marsikaj naredili, da pa so prav tako marsikje, celo pri ključnih stvareh, stali ob strani. Čela vrsta dejavnosti je v tem letu sicer normalno tekla, a nikjer ni bilo prave množičnosti, predvsem pa ne vztrajnosti pri že začelih akcijah, npr. pri mnogih spremembah v združenem delu. V krajevnih skupnostih imajo še vedno do mladinske organizacije odnos kot do „otroške“ organizacije, v šolah pa je še naprej temeljno vprašanje položaj učenca kot subjekta. Pri organiziranem preživljanju prostega časa je velik napredek Krčin klub, a to še zdaleč ni vse, s čemer bi morali zaposliti mlado generacijo. Problemov torej ne manjka, celo stopnjujejo se, zato bodo mladi morali v prihodnje pesteno zavahati rokave.

Na konferenci so sprejeli tudi vrsto zaključkov ob koncu javne razprave o demokratizaciji odnosov v ZSMS ter opravili nekaj nadomestnih volitev. Dosedanja sekretarka OK ZSMS Metka Hrastar se vrača v združeno delo, nepoklicno pa bo

poslej opravljala delo podpredsednika OK ZSMS. Na njeno dosedanje funkcijo je bil izvoljen Jože Derganc iz IMV.

Z. L.—D.

DRAGA AVANTURA

NOVO MESTO — Informacije o dogovoru o spremembi začetka delovnega časa v dolenski regiji s 14. novembrom člani občinskega sindikalnega sveta Novo mesto na seji pretekli teden niso „pogoltnili“ brez pripomb, čeprav je bilo čuti olajšanje, saj pritiskov v tej smeri v „bazi“ ni bilo malo. Slišati je bilo, da nas je ta avantura spreminjanja začetka delovnega časa že zelo drago stala; zaradi česa takega bi moral kje drugje kak minister tudi odstopiti, zato je treba v kratkem sprejeti politično oceno vsega dogajanja okrog spreminjanja začetka delovnega časa.

KAKO SE UPORABLJA HIDRANT?

TREBNJE — Občinski štab za civilno zaščito in občinska gasilska zveza sta v mesecu požarne varnosti začela izvajati svoj del akcije NNNP. V akciji bi radi seznanili vse občane in delovne ljudi, kako se gasilci požari, hkrati pa bodo gasilci pokazali, kako uporabljati hidrantski nastavek in gasilne aparate. Akcija naj bi zajela sleherno naselje, ulico in stanovanjski blok, korak naprej v požarni varnosti pa naj bi naredili tudi v združenem delu.

Branijo se odgovornosti

Sposobni v mnogih primerih odklanjajo kandidiranje

LJUBLJANA — Priprave na programsko-volilne konference v SZDL

potekajo v glavnem tako, kot je načrtovano. Dogaja pa se, da predvsem v krajevnih organizacijah SZDL sposobni posamezniki odklanjajo kandidature za odgovorne dolžnosti v krajevnih vodstvih SZDL, ponekod pa tudi za občinska vodstva. To so ugotovili na zadnji seji medobčinskega sveta SZDL ljubljanske regije 13. oktobra.

Na sestankih pred volitvami v SZDL je prisotnih največ starih članov ZZZ NOV. V več občinah so ocenili, da predvsem mladine in komunistov, ponekod pa tudi članov sindikata ni na predvodilne sestanke v zadostnem številu. Zato bo vodstva teh organizacij SZDL obvestila, naj upoštevajo frontni sestav SZDL in njeno frontno delovanje. Ocenili so tudi, da preveč mladih in sposobnih pa tudi komunistov odklanja odgovorne dolžnosti v SZDL. V sedanjih težkih časih je politično delo bolj težko in odgovorno, kar pa ne sme biti opravičilo za neaktivnost.

J. P.

PRAZNA DVORANA

RIBNICA — V Ribnici ni posebnega zanimanja za nastope dramskih skupin ali posameznih igralcev iz drugih republik. Pred kratkim je v domu JLA v Ribnici gostovala prvakinja beograjske gledališča Olga Spiridonović z monodramo „Kako ujeti, zadržati in se rešiti moškega“. Predstava, ki so jo v Beogradu ponavljali 30-krat, med Ribničani ni vzbudila zanimanja. Ribnica pač ni Beograd, morda pa tudi Ribničanke ne potrebujejo navodil o moških, saj so znane, da jih znajo ukrotiti brez pomoči drugih.

Na položaju: novinarji med teritorialci

Vojni dopisniki na dvodnevem usposabljanju

NA POLOŽAJU — Republiški štab teritorialne obrambe Slovenije je v sodelovanju s pokrajinskimi štabi in še nekaterimi organi in organizacijami pripravil pred kratkim v svojem vzgojnem središču nekje na Kočevskem predavanju in razgovor z novinarji-vojnimi dopisniki in novinarji, ki v pokrajinskih in drugih glasilih poročajo o delu na področju ljudske obrambe in še posebno teritorialne obrambe. Novinarji so si najprej ogledali bojno streljanje minometnih enot. Streljali so komandirji enot, ki so bili tu na 5-dnevem usposabljanju, katerega je organiziral republiški štab TO. Tečajja so se udeležili komandirji, ki so bili pred prihodom v TO na drugih dolžnostih in tudi sicer doslej niso imeli minometne vzgoje. Streljanje je pokazalo, da so vzgojo opravili odlično.

Popoldne so novinarji in dopisniki poslušali še informacijo o aktualnih vprašanjih TO, dosežkih v razvoju TO, uresničevanju zakona o ljudski obrambi in družbeni samozasčiti, informacijo o moralnopolitičnem stanju in delovanju subjektivnih sil v TO, izmenjali so izkušnje o sodelovanju s sredstvi javnega obveščanja (pri tem je bilo posebno pohvaljeno koroško območje, ki objavlja daleč največ prispevkov oz. informacij o TO), za zaključek pa je bil še razgovor s predstavniki CK ZKS in republiškega štaba za teritorialno obrambo.

J. P.

(Iz zadnjega Pavlihe)

Jugoslovanska ozimnica

VINKO BLATNIK

Krizne razmere bolj zadenejo mladi rod

Poslabšana perspektiva

V ZK Slovenije potekajo priprave na eno sej CK ZKS o delu (in veljavi) mladih v naši družbi. Nedvomno gre za nadvse pomembno problematiko. V zaostrenih družbenoekonomskih razmerah se družbenoekonomske in socialne razmere, v katerih živijo mladi, poslabšujejo. Vse težja je pot do znanja, bolj zaostren je socialni položaj študentov in dijakov, zmanjšujejo se možnosti mladih pri zaposlovanju, vse pogostneje so stanovanjske stiske. Te razmere silijo mlade v aktivnejše in ustvarjalnejše delovanje, da bi jih izboljšali, pa tudi v apatijo in destruktivno vedenje. To je tudi izziv in spodbuda za delovanje Zveze komunistov med mlado generacijo.

Ustrezno urejene stanovanjske razmere so poleg zaposlitve najpomembnejše vprašanje socialne varnosti, so pa tudi ena izmed največjih težav mladih ljudi, ko ti stopajo v samostojno življenje. V preteklih letih je bila stanovanjska gradnja intenzivna, zato so tudi mladi imeli sorazmerno dobre možnosti za pridobitev stanovanj. Predvideno zmanjševanje obsega stanovanjske gradnje, zniževanje realnih osebnih dohodkov in hitro naraščanje cen v gradbeništvu pa mladim vse bolj otežuje položaj. Mnoge organizacije združenega dela so sredstva za urejanje stanovanjskih vprašanj delavcev usmerile predvsem v posojila na nakup stanovanja ali gradnjo hiše, vse manj pa v nakup družbenih stanovanj. Takšna usmeritev mnoge mlade družine postavlja v zelo težak položaj.

Petročnja

V najtežjem položaju so tisti mladi delavci, ki si stanovanjski problem urejajo začasno, s podnajemniškimi stanovanji. Čeprav dosedanja poskusi, da bi z odloki bolje uredili podnajemniške odnose, niso dali pričakovanih rezultatov, jih ne kaže opustiti.

Organizacije združenega dela bi morale mlade delavce bolj spodbujati k varčevanju, tako da bi vsak delavec že ob vstopu na delo imel perspektivo, kdaj in kako si bo z lastnimi privarčevanimi sredstvi in s pomočjo organizacije lahko uredil stanovanje. Tudi banke bi morale z novimi oblikami pospešiti varčevanje, npr. z možnostjo kolektivnega varčevanja, z možnostjo, da za otroke varčujejo že starši, itd.

Z družbenimi ukrepi bo potrebno zagotoviti tudi bolj racionalno izrabo že obstoječega sklada stanovanj, kar bomo lahko dosegli predvsem s hitrejšim uveljavljanjem ekonomskih stanarin, s spodbujanjem zamenjave stanovanj, prenove starih hiš, adaptiranjem podstrešij in drugih prostorov, primernih za stanovanje.

Okoli 60 odstotkov mladih so delavci, ki tvorijo tretjino zaposlenih v naši republici. Družbeni položaj mladih delavcev je pogojen s stopnjo razvitosti samoupravnih družbenoekonomskih odnosov in z razvitostjo proizvodnih sredstev, označujejo pa ga tudi nekatera za mlade delavce pomembna vprašanja, kot so mesto, ki ga zavzemajo v delitvi dela in v delitvi sredstev za osebne dohodke, ter možnosti za strokovni razvoj, napredovanje, za urejanje stanovanjskih vprašanj in druga.

Ko se torej lotevamo mladinskih problemov, moramo bolj upoštevati, da so se družbene razmere mladih zaradi sedanjih družbenih dogajanj poslabšale in so zato njihove življenjske razmere slabše, kot so jih imeli prejšnji rodovi.

kmetijstvo

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

V ponedeljek, 24. oktobra, je bila novomeška tržnica prav dobro založena, čeprav so prodajalke zmrzovale. Če pa bi vrednost dinarja sodili po šopkih iz suhega cvetja, bi dobili porazno sliko. Lani pred dnevom mrtvih je tak šopek veljal 50 din, letos ista prodajalka zahteva 100 dinarjev. Solato so prodajali po 80 din, jajca po 12 do 13 din, kostanj po 30 dinarjev itd. Pojavile pa so se tudi mandarine po 150 dinarjev kilogram.

POMOČ PRIZADETIM OD TOČE

SEVNICA - Na posebnem računu za prizadete od toče v sevniški občini se že zbirajo prispevki kolektivov. Do 17. oktobra so denar nakazali iz skupnih služb samoupravnih interesnih skupnosti, doma počitka na Impolci in vrtca Cicihan, do 17. oktobra so prejeli solidarnostno pomoč še iz tržiške osnovne šole, delovne skupnosti šolskega centra in sevniške srednje tekstilne šole.

SPOSOJENO TRNJE

Postavili smo svetovni rekord v kmetijstvu. Na enem hektaru pese so zrasle štiri sladkorne tovarne. (Iz Ježa)

Sejmišča

NOVO MESTO - V ponedeljek je sejmišče - vsaj glede ponudbe - spet malo bolj zaživelo. Naprodaj je bilo 446 prašičev, toda neprodanih je ostalo kar 256. Od 7 do 10 tednov stari so veljali 5.000 do 6.000 din, od 10 do 12 tednov 6.000 do 7.500, dva starejša od 6 mesecev pa so prodali za 19.000 din.

BREŽICE: Za sobotni sejem je značilna sorazmerno slaba ponudba. Naprodaj je bilo le 317 pujskov, prodanih pa 203 po okrog 300 din kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Nesojena kraljica soja //

Brez konzervirane soje Kitajci v drugi svetovni vojni verjetno ne bi mogli zdržati agresije imperialistične Japonske. Vprašanje je tudi, kako bi se brez tega živeža končal zgodovinski dolgi pohod in Maocetungova revolucija. To sta le dva primera, ki opozarjata na pomen soje, te tisočletja stare kulturne rastline, za katero se tudi oziramo zdaj, ko nam primanjkuje surovin za izdelavo jedilnega olja ter močnih krmil in ko smo glede tega tako postali odvisni od tujine.

Soja pri nas ni čisto neznan poljščina. Gojili so jo že pred vojno, vendar so jo zaradi neizdelane agrotehnike, predvsem pa težav pri spravilu opustili. Zdaj so spet zasejali poskusne nasade, nekaj tudi pri nas na Dolenjskem (o tem smo pisali 20. oktobra na zadnji strani), več pa v Pomurju, kjer so letos s sojo posejali 80 ha njiv in kjer imajo že nekaj zanimivih izkušenj, o katerih nameravamo poročati na tem mestu. Še prej pa nekaj splošnega o soji kot kmetijski rastlini.

Soja ali, kot jo zaradi njenega izvora nekateri tudi imenujejo, kitajski ali japonski fižol spada botanično med metuljnice. V fižolu ali grahu podobnih strokih oz. zrnih vsebuje od 30 do 40 odst. (dragoceni) beljakovin, 15 do 20 odst. maščob in le 4 do 6 odst. vlaknine. Zaradi obilice maščob po energetski vrednosti močno prekaša celo koruzo.

Uspeva skoraj po vsem svetu, vendar je zelo neenakomerno razporejena. V Evropi jo gojijo le na nekaj deset tisoč hektarjih najvzhodnih površin, v Ameriki in Aziji pa na milijonih hektarjih. V severni Ameriki so sojini posevki osemkrat večji kot v Jugoslaviji pšenični. O tam uvažamo sojo in sojine tropine, ki so dragocena živalska kрма.

Soja je neverjetno vsestransko uporabna rastlina, v tem pogledu prava kraljica kulturnih rastlin. Iz nje pridobivajo jedilno olje, živalsko karmo, margarino, sojino meso, kruh, pecivo, kavni nadomestek, v predelovalni industriji je moč iz nje izdelati plastične mase, lepila, furnir, linolej, umetno gumo, sintetični bencin, strojno olje za letala, eksploziv in še celo vrsto drugih industrijskih izdelkov. In soji je zgrajena orjaška predelovalna industrija ZDA.

O drugih koristih pa prihodnjic.

Inž. M. L.

Kmet pozna vrednost zemlje

Izboljšave zemlje so drage, pravi predsednik ZS Trebnje Lojze Kek

PLUSKA - „Srce me boli, ko vidim, da gradijo hiše sredi njive, mi se pa po bregovih matramo“, pravi štiridesetletni kmet Lojze Kek in predsednik trebanjske kmetijske zemljiške skupnosti. „Saj ne rečem, da ni bilo veliko narejenega, toda naša prva naloga je, da ohranimo obstoječo obdelovalno zemljo. Izboljšave zemlje so drage in nekaj časa traja, preden taka zemlja dobro rodi,“ pripoveduje.

Sicer pa pravi, da mu ta in druge funkcije vzamejo veliko časa. Hkrati dodaja, da je to nujna sodanega časa, ko mora vsak imeti kakšno funkcijo. Ko pogovor spet nanese na našo zemljiško politiko, kritično dodaja, da je še pre malo stroga. Po njegovem ni prav, da se eni zavzemajo samo za hidromelioracije, drugi spet za druge agrotehnične ukrepe. Zlasti pa bi morali upoštevati interes kmetov, ki edini vedo, kaj dobra obdelovalna zemlja pomeni.

V vasi so sicer samo še trije pravi kmetje, drugi si pomagajo s službo. Ker ni nobenega stalnega vira dohodkov, je treba toliko bolj poprijeti na kmetiji. Dela je za Lojzeta in njegovo ženo Anico zmeraj dovolj. Mati Terezija je stara že 82 let, njuni štirje otroci pa tudi ne morejo kaj dosti poprijeti na kmetiji, saj najstarejšemu, ki obiskuje prvi letnik kovinarske šole v Novem mestu, ni dosti več kot 15 let.

„Šest hektarov obdelovalne zemlje imamo. Čeprav smo opremljeni s

stroji, jo je kar težko obdelati. Zato se v glavnem ukvarjamo z živinorejo. V hlevu imamo 13 glav živine, od tega sedem krav molznic. Na leto oddamo okoli 15 tisoč litrov mleka, kar je za nas pomemben vir dohodka. Po drugi strani pa je to velika obveznost, saj pri nas ne

LOJZE KEK: „Ko enkrat začneš s kmetijstvom, ne moreš iz njega, kot bi stopil z vlaka.“

poznamo tako imenovanega sezonskega dela. Tako kot delavec sem vpet v natančen urnik, ki mi ga določa življenje. Leto in dan vstajamo ob peti uri zjutraj, tako da je mleko že ob pol sedmih na zbirnem mestu.“

Čeprav se Kek ne pohvali s kmetijstvom, tudi ne kritizira pretirano. Za cene odmahne, češ da je to že stara pesem, o kateri ne kaže izgubljati besed. Ko namreč začneš s kmetijstvom, ne moreš z njega, kot bi stopil z vlaka. Žal mu je le, da v ugodnejših časih ni najel več kreditov, saj bi imel tako več strojev pa tudi obnova hiše bi bila nemara lažja. Toda, kar je bilo, je bilo. In zdaj je treba gledati, da se bo sedemčlanska družina vsaj spodobno preživela, saj si razkošja nikoli niso privoščili.

J. SIMČIČ

SPOMINSKI PARK 88 DREVES NA RESI

KRŠKO - Tukajšnje turistično društvo je prispevalo 200 tisočakov krajevni skupnosti Krško za ureditev Spominskega parka 88 dreves na Resi. Projekti in soglasja so že pridobljeni. V prvi fazi bodo poskrbeli za parkovno ureditev okolice ribnika in namestili 15 klopov.

PREVERJANJE BOLNIŠKE NA DOMU

SENOVO - V letošnjem avgustu je bilo v senovskem rudniku odsotnih z dela kar 24 odst. delavcev, od tega polovica zaradi bolniške. Ker so po bolniški še vedno v vrhu med delovnimi kolektivi v Posavju in na Dolenjskem, so sklenili, da bodo še dosledneje preverjali bolniško, in sicer kar na domu. Zato sta zadolžena novomeška enota Varnosti iz Ljubljane in krški zdravstveni dom. S slednjim so podpisali samoupravni sporazum o svobodni menjavi dela. V senovski ambulanti je poslej rezerviran čas za delavce rudnika, zdravniške liste pa potrjuje samo en zdravnik.

NEVESTA BREZ BALE

BREŽICE - Financiranje kmetijskih zemljiških skupnosti je urejeno tako, da tiste na kmetijskih območjih, kot je na primer brežiška, komaj životarijo, druge pa za svojo dejavnost niso v skrbeh. Tako v občini niti zemljišča, ki jih ostareli kmetje ponujajo v odkup, ne pridejo v njeno last, delno zato, ker so te površine premajhne za izplačevanje celovitega preživninskega varstva, delno pa zato, ker kmetijska zemljiška skupnost nima denarja. Pa vendarle bi bil vsak kos zemlje dobrodošel, če ne za zamenjavo, pa vsaj za oddajo v odkup, da se na dosej obdelanih zemljiščih ne bi razrašal plevel.

Pospeševalec lahko dela „čudeže“

Razmere v Beli krajini, podobno pa je tudi drugje: premalo strokovnega dela

V črnomaljski občini je 1600 ha kakovostnih zemljišč, 1700 ha slabih in okrog 1000 neprimernih za kmetijsko obdelavo. V občini pridelajo kmetje vsako leto več tudi za družbene potrebe, zlasti pšenice, saj so letos odkupili že 365.745 kg tržnih presežkov, kar je skoraj še enkrat več kot lani.

Razvoj pospeševalne službe šepa že dalj časa in morda tudi zato niso odnosi med zadrugo in zadrudniki tako dobri, kot bi lahko bili. Dober kmetijski pospeševalec lahko dela prave čudeže in tega se nasplošno -

ga si prizadeva, da bi spodbudila večjo tržno proizvodnjo. Regresira

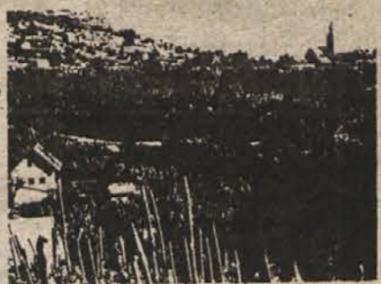
• Dolenjske zadruge imajo ta čas 17 kmetijskih strokovnjakov, ki se ukvarjajo s kmetijskim pospeševanjem in organizacijo proizvodnje. Vsekakor premalo, to poudarjajo v vseh zadrugah, zlasti zdaj, ko je pred kmetijstvom toliko pomembnih nalog. Zaposlitvi nameravajo še nekaj kmetijskih strokovnjakov, zaradi denarnih težav pa vendarle ne toliko, kot bi jih potrebovali. Da bi se pospeševalci bolj posvetili strokovnemu delu, bi bilo nujno potrebno zmanjšati obseg administrativnih opravil.

ne le v Beli krajini - premalo zavedamo.

Zadrudniki črnomaljske občine so proizvodno usmerjeni predvsem v živinorejo. Zadruga odkupuje teleta, ki jih oddaja v nadaljnje pitanje kmetom. Na družbenih posestvih V Dragatušu in Lokvah so možnosti za rejo, vendar so omejeni v pridelovanju voluminozne krme. Nasploh je treba doseči večjo intenzivnost v pridelovanju poljščin in krmnih rastlin, zlasti silazne koruze. Zadrud-

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Moštu na pomoč

Vrenje vinskega mošta poteka spočetka zelo živahno, kar imenujemo burno vrenje, in traja približno 6 do 10 dni. Nato vre mošt vse bolj počasi; to je mirno vrenje. Za mirnim vrenjem vrenje popolnoma preneha. Pri zelo sladkih moštih traja tiho vrenje zelo različno, in to od 4. do 8 tednov.

Če hočemo imeti zdravo vino, mora vrenje vinskega mošta pravilno potekati. Začetek, potek in zaključek vrenja je odločilnega pomena za kakovost. Vsako odstopanje od normalnega poteka vrenja pušča sledove na kakovosti vina. Zato v sodobnem kletarstvu kletarski tehnologji storijo vse, da se vrenje mošta konča normalno. Alkoholno vrenje mošta ne sme biti prepuščeno samo sebi, moramo ga uravnati in sproti popravljati, da tako tudi s tem dosežemo boljšo kvaliteto vina. Da bomo ta cilj dosegli, moramo proces vrenja od začetka do konca nadzorovati (kontrolirati) z opazovanjem (pokušanjem) pokazateljev vrenja.

Glavna pokazatelja sta gibanje temperature mošta in zmanjševanje sladkobe mošta ter s tem tudi znižanje teže mošta. Merjenje teh pokazateljev moramo opraviti vsak dan, v času burnega vrenja pa tudi 2- do 3-krat na dan. Iz podatkov o temperaturi mošta vidimo, kako mošt vre in če je temperatura mošta ugodna. Preizkušnja (organoleptična) sladkobe mošta pa nam pove, v kakšnem stanju je vrenje.

Zastoj vrenja mošta

Lahko se zgodi, da v 10 dneh v kleti mošt normalno vre, v 11. sodu pa ne. Tu moramo poiskati povzročitelja motnje.

Če mošt noče vreti zaradi premočnega žveplanja, ga moramo pretočiti in pri tem prezračiti, po pretoku pa moštu dodati odbrane vinske kvasice, ki prenesajo več žvepla (sulfite); dobimo jih pri naših zavodih. Največkrat mošt preneha vreti zaradi padca temperature. Jesen-

skie noči so hladne in se kljub sončnemu dnevu ozračje čez dan pre malo segreje, da bi se ustrezno dvignila temperatura v zidanicah.

Z vzbujevanjem ponovnega vrednja mošta je več težav kot s pričetkom vrenja tudi zato, ker je v moštu, ki je prenehal vreti, že nekaj alkohola, ki negativno deluje na delovanje vinskih kvasic.

V času, ko zaradi hladnih noči mošt v posameznem sodu preneha vreti, moramo poskrbeti, da temperatura mošta zvišamo na 25°C ali vsaj na 20°C. Segrevanje delno povretega mošta opravimo ali v posameznem sodu, če mošt ni vrel le v nekaterih sodih, ali pa segrejemo celo klet, če je mošt prenehal vreti v vseh ali v večini sodov. Mošt v posameznem sodu lahko segrevamo s posebnim električnem grelecem ali pa vzamemo iz sode nekaj mošta, ga segrejemo in vlijemo nazaj v sod, kar ponavljamo tako dolgo, dokler mošt ne doseže ustrezne temperature. Klet segrevamo z električno, lahko pa tudi z navadno pečico. Segrevanje kleti je lahko škodljivo v primeru, da mošt v pre-

težni večini sodov normalno vre; segrevanje kleti bi namreč pri teh moštih lahko kvarno vplivalo na dozorevanje vina. Zato je bolj priporočljivo segrevanje mošta na ustrezno temperaturo v posameznih sodih. Da vinske kvasnice po segrevanju mošta začno delovati, jih moramo v mešanem in pretokom mošta dvigniti z dna sode, ker jim s tem damo še dodatne pogoje za razmnoževanje. Če je mošt pri tem po okusu in analizi prešibak, ga lahko še nekoliko dosladkamo in tako damo vinskiim kvasnicam še naknadno hrano, v zameno pa dobimo bolj polno, alkoholno vino. Največ uspeha bomo imeli, če takim moštom dodamo odbrane vinske kvasnice ali pa vsaj nekaj burno vrelega mošta iz sosednjega sode.

Po končanem burnem vrenju lahko sod dolijemo z enakim vinom, vendar pustimo kipelelo veho na sodu do pretoka.

DT

Sodeč po tem, kako gre kljub občasnim nihanjem in težavam zrnje v klasje, lahko rečemo, da je zadrudništvo na dobri poti in da si kmetovega napredka brez njega niti misliti ne moremo. Tudi monografija je prispevek k okrepljeni zadrudni zavesti in samozavesti slovenskega kmeta, zadrudnika.

M. LEGAN

BOLJ CENIJO ZEMLJO

RIBNICA - Občani vedno bolj cenijo kmetijsko zemljo. To se je poznalo tudi med razpravo o dopolnitvah prostorskega plana v občini Ribnica, ki še vedno poteka. Občani so zahtevali, da je treba za kmetijstvo ohraniti več zemlje, kot je bilo predvideno s prostorskim planom, sprejetim leta 1980. Še posebno so se za to zavzeli občani Velikih Poljan in Loškega potoka.

Javno razpravo ocenjujejo kot zelo uspešno in kakovostno. Največ pobud za spremembo prostorskega plana je bilo danih v vaseh na ravninskem in kmečkem območju občine. O dopolnitvah prostorskega plana občine in o ugotovitvah javne razprave bodo že v novembru razpravljali tudi zbori občinske skupščine.

Dogovor ovira za pomoč?

Metliški veterinar ne sme v ozaljsko občino

METLIKA - Prebivalci žumerških vasi, ki sodijo sicer v ozaljsko občino, so v veliki meri navezani na Metliko, saj jih je veliko tu zaposlenih, v metliških trgovinah kupujejo, precej jih je kooperantov metliške kmetijske zadruge, tudi v matično občino ne morejo, ne da bi šli skozi Metliko. Veliko Lješče pa sodi celo v šolski okoliš suhorske podružnice metliške osnovne šole.

„Tudi mi smo že več let kooperanti in člani metliške kmetijske zadruge, mošt Nikola je v službi v obratu IMV na Suhorju, hčerka hodi v tekstilno šolo v Beti, jaz pa sem doma na srednje veliki kmetiji,“ je povedala Dragica Šošarić iz Velikega Lješča. „Metliški zadrugi dajemo krompir, grozdje, več let smo štirje iz naše vasi dajali tudi mleko - jaz sem ga vsak dan s traktorjem vozila do Slamne vasi - sedaj pa ga dajemo Zagreb- skim mlekarnam, ker ga pridejo iskat v vas. Res, kakorkoli pogledamo, povsem smo navezani na metliško občino, zato ne morem razumeti, da noče ali ne sme k nam priti živinodržavnik iz Metlike. Mi imamo z metliško zadrugo sklenjeno tudi pogodbo

o oddaji teličkov, a kako naj bi jim dali telčke, ko sta nam v letu dni poginila dva pri porodu!“ je potožila Šošarićeva.

Šošarićeva trdi, da bi jim teleta - zadnje je poginilo v času trgatve - strokovno podkovan in izkušen veterinar rešil, pri porodu pa je bil le njihov osemnemelevalc. „Telico imam zavarovano v Metliki, pri zavarovalnici Triglav, pa kljub temu metliški veterinar ni hotel k nam, češ da je tak dogovor med občinama, pred leti pa je hodil in bli smo zelo zadovoljni.“

A. B.

Dragica Šošarić: „Dve teleti sta nam poginili na porodu v letu dni, to je za nas zelo hud udarec.“

ČETRTKOV INTERVJU

Delavnik bolj po željah

S 14. novembrom spremembe delavnika v vseh 4 dolenjskih občinah — Šesta ura le za proizvodnjo

NOVO MESTO — Ob preho- du na zimski čas pred mesecem dni so se vse štiri dolenjske občine dogovorile, da se bodo držale priporočila republiške skupščine in razen nekaj manjših izjem res ni bilo sprememb začeta delovnega časa. Ker pa so ponekod v Sloveniji spet začeli delati ob šesti uri, so bile zahteve po taki spremembi tudi na Dolenjskem vse glasnejše. Do nje bo res prišlo sredi novembra. O tem smo se pogovarjali s predsednikom medobčinskega sveta ZS za Dolenjsko Jožetom Mozetičem.

„V regiji smo seveda sledili priporočilom republiške skupščine, da po 25. septembru ostane vse po starem. Akcijo smo izvedli organizirano in ni bilo samovoljnega ravnanja. Nekoliko so izskočili le Trebnjanci. Ob tem pa smo vseskozi opozarjali, da je treba delovni čas urediti enotno za vse Slovenijo. Vendar ni bilo tako, in v regiji so bile vse ostrejše zahteve po spremembi delavnika, predvsem v materialni proizvodnji. Ne smemo pozabiti, da je veliko Dolenjec polproletarcev. To je v tej situaciji zelo pomembno, še posebej, ker so osebni dohodki v regiji nizki in se na ta način bližajo padanju standarda. Uspoštevajoč vse to, smo se v regiji dogovorili, da se 14. novembra delovni čas spremeni tako, da bodo delavci v materialni proizvodnji, predvsem

Jože Mozetič

tam, kjer je več izmen, začeli delati ob 6. uri, delavci v družbenih dejavnostih med 7. in 8. uro, šole pa ob 8. uri. Sprememba je vezana na spremembo vozniških redov vlakov, ki bo začela veljati enotno za vse Slovenijo v noči od 12. na 13. november, hkrati pa bodo prilagodili vozne ređe tudi avtobusni prevozniki.

— **Sprememba torej ni možna pred 14. novembrom, kar ponekod hočejo?**

„Dogovor za regijo je tak. To je najkrajši čas, ki je potreben za usklajevanje prevozov. Kdor se bo odločil za spremembo predtem, se bo na svojo odgovornost. Povedal pa bi, da bo tako spremembi delovni čas posebej v Novem mestu zelo zmanjšal jutranjo prometno konic. Težje bo popoldne, vendar se prevozniki dogovarjajo, da bi to rešili z dodatnimi vlaki in avtobusi v najbolj obremenjene smeri, npr. v Beo krajino, proti Trebnjemu, Šentjernej in t.d.

— **Je to neuspeh okrog leto dni trajajoče akcije za spremembo delovnega časa?**

„Ne glede na spremembo, do katerih sedaj prihaja v regiji, smatramo, da priporočila republiške skupščine ostajajo dolgoročno najboljši cilj in naloga, saj ne gre le za varčevanje z energijo, temveč še bolj za optimalno izkoriščanje proizvodnih sredstev. Za to pa je potrebno tudi to, da vse družbene službe res delajo tako, da bodo delavcem iz materialne proizvodnje na voljo izven njihovega rednega delovnega časa ne le enkrat tedensko v podaljšanem delavniku, da se doseže namen nemotene proizvodnje. Se naprej pa vztrajamo, da se je treba enotno dogovoriti vsaj, kako bomo delali v Sloveniji. Poleg tega je treba narediti oceno, kakšni so bili učinki spreminjenega delavnika. Kadri pa, ki so se najbolj izpostavili za ureditve priporočila republiške skupščine, zaslužijo prej pohvalo kot pa grajo in napadanje, kar se sedaj po občinah dogaja!“

Z. LINDIČ—DRAGAŠ

Prvič v svojih prostorih

Društvo paraplegikov Dolenjske dobilo prostore v Domu starejših v Šmihelu — Občni zbor in razstava

NOVO MESTO — 22. oktobra je imelo letni občni zbor Društvo paraplegikov dolenjske regije, ki na območju sedmih občin vključuje 65 članov. Pretežno so med njimi ljudje, ki so zaradi posledic prometnih in drugih nesreč pristali na invalidskem vozičku.

Medtem ko slovensko društvo paraplegikov deluje že 15 let, je dolenjsko s sedežem v Novem mestu šele štiri leta samostojno. Prav v tem času pa je društvo izredno napredovalo, predvsem po zaslugi vodstva, oziroma tajnice Bernarda Zorko iz Regeče vasi in vse njene družine. V njihovi hiši je društvo vse doslej imelo tudi pisarno, zdaj pa se je preselilo v Dom starejših v Šmihelu. Tu so pokazali za delovanje društva in paraplegike nasploh veliko razumevanje.

Večje pomoči

Od 1. 9. dalje v novomeški občini za vse družbene pomoči za 18 odst. več

NOVO MESTO — Po sklepu skupščine skupnosti socialnega skrbstva Novo mesto, ki je bila pretekli teden, so družbeno denarne pomoči, rejnine in dodatki za pomoč in postrežbo v novomeški občini od 1. septembra dalje večje za 18 odst. Družbena denarna pomoč kot edini vir preživljanja znaša sedaj mesečno 5.500 din, kot dopolnilni vir preživljanja pa 2.750 din. Rejnjina za predšolske otroke je poslednje mesečno 5.841 din, za šolarje 6.726 din, za mladoletnike nad 15 let 7.450 din in za otroke, ki so v rejniški družini ob koncu tedna, 2.006 din. Za invalide, ki potrebujejo stalno pomoč za opravljanje vseh osnovnih življenjskih potreb, je poslednji dodatek za pomoč in postrežbo 3.304 din, za pomoč pri opravljanju večine potreb pa 2.312 din. Prejemniki denarnih pomoči, rejenci in otroci iz materialno ogroženih družin pa bodo dobili še enkratno denarno „zimsko“ pomoč. Višina te pomoči je odvisna od stopnje materialne ogroženosti, ne sme pa presegati 5.500 din, kolikor je mesečna pomoč kot edini vir preživljanja.

Kot eden bistvenih problemov v delovanju društva je denar, kajti interesne skupnosti iz posameznih občin niso niti približno izpolnile dogovorjene obveznosti. Kljub mačehovskemu odnosu pa volja do dela na raznih področjih ni zamrla. Posebno se je izkazala športna dejavnost, za katero ima nemalo zaslug prof. Milan Smerdu, kateremu so izročili posebno priznanje. Razen njega je priznanje društva dobila še tajnica Bernarda Zorko.

Ob otvoritvi prostorov in razstave ročnih izdelkov članov so kulturni program izvajali sami. V pomoč jim je priskočil edinole harmonikar Tinko, sicer pa je Bernarda Zorko brala svoje pesmi, vsi skupaj pa so zapeli znano ljudsko pesem. Med razstavljenimi ročnimi deli so poleg lepih gobelinov še vezanine, pletenine, izdelki makrame in akvareli. Tudi to je dokaz, da so težki invalidi lahko koristni družbi in opravljajo tudi sebi v zadovoljstvo razna dela. Potrebna pa jim je spodbuda, predvsem takrat, ko začno živeti na novi način. Organizirana socialna, zdravstvena in rekreacijska pomoč je zato glavni del društvenega programa, ki ga zelo uspešno uresničujejo. **R. B.**

V AKCIJO BREZ NOVIH PROGRAMOV

NOVO MESTO — Predsedstvo občinskega komiteja ZKS v Novem mestu je pretekli teden obravnavalo naloge po 8. seji CK ZKS in 13. seji komiteja. Menilo so, da kljub zahtevnim nalogam osnovnim organizacijam ZK ni potrebno delati novih programov, pač pa naj začno uresničevati že dogovorjeno. Vsi člani komiteja bodo do 15. novembra obiskali osnovne organizacije na terenu ali vsaj sekretarje in se z njimi pogovorili o konkretnem uresničevanju nalog v vsakem okolju. V predsedstvu občinskega komiteja pa so začeli tudi pripravljati izhodišča za programsko volilno sejo, ki se bodo vrstile decembra letos.

NOVE VOZOVNICE ZA ZELENI VLAK

METLIKA — Letne vozovnice za zeleni vlak potujejo v začetku prihodnjega meseca, zato železnica že prodaja vozovnice za naprej. Cena celoletne vozovnice za zeleni vlak (vozovnica je prenosljiva, brez navedbe imena, zagotavlja stalen sedež, lastnik pa se lahko na relaciji, za katero velja vozovnica, vozi tudi z drugimi vlaki) je od Metlike do Ljubljane 112.500 dinarjev, do Novog mesta 53.800 dinarjev in do Trebnjega 74.600 dinarjev.

ŽALNE SVEČANOSTI ZA DAN MRTVIH

NOVO MESTO — Tudi letos bo občinski odbor ZZB NOV organiziral žalne svečanosti na obeh mestnih pokopališčih. Na dan mrtvih, 1. novembra, bo ob 8.30 kmemoracija na pokopališču v Šmihelu, ob 9.30 bo svečanost na ločenskem pokopališču, ob 11. uri pa pri spomeniku padlim na Cviblju pri Žužemberku.

Prav vse moči za stabilizacijo

V središču pozornosti v metliški občini je načrt uresničevanja dolgoročnega stabilizacijskega programa — Povečati izvoz in bolje gospodariti

METLIKA — Načrt uresničevanja dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije v metliški občini, dokument, ki je te dni v središču pozornosti v tej belokranjski občini, je o tem tekla beseda na zadnji seji OK SZDL, izvršnega sveta, zborov občinske skupščine in še kje, obsega dva večja sklopa konkretnih nalog.

Prvi sklop obsega ukrepe in aktivnosti za povečanje izvoza, zlasti na konvertibilno tržišče, in za povečanje proizvodnje. V drugem sklopu pa so določili aktivnosti za učinkovitejšo gospodarjenje, doseganje boljših delovnih rezultatov ter za krepitev reprodukativne sposobnosti gospodarstva.

Veliko pozornosti posveča načrt gospodarskim odnosom s tujino. Tako nalaga Beti in Kometu, da pripravita izvozne programe za leti 1984 in 1985, prihodnje leto pa morata izdelati srednjeročni načrt odnosov s konvertibilnimi kupci, da bi kar se le da povečali delež konvertibilnega izvoza v celotnem prihodu in izboljšali pokrivanje uvoza z izvozom. Ista naloga je še pred metliško Kmetijsko zadrugo in

tozdoma Novolesa oziroma Novoteksa. Še posebej se bodo morali podpreti v Kometu, kjer morajo z dodatnim povečanjem izvoza zagotoviti uvoz potrebne opreme za tehnološko posodobitev proizvodnje, s čimer bodo lahko zmanjšali izvoz storitev in povečali izvoz lastnih izdelkov. Podobna naloga čaka Kmetijsko zadrugo, ki naj z večjim izvozom na konvertibilno tržišče preko sozda KIT zagotovi uvoz krmil, zaščitnih sredstev, traktor-skih gum in rezervnih delov za kmetijske stroje.

Seveda nalaga načrt vsem delovnim organizacijam in tozdom v občini, da naredijo vse za povečanje proizvodnje, izboljšanje ekonomičnosti in rentabilnosti poslovanja, za

Za praznik novomeške občine

Pojutrišnjem bodo na slavnosti seji v Žužemberku podelili letošnja občinska priznanja

NOVO MESTO — Prireditev v počastitev letošnjega občinskega praznika 29. oktobra se vrstijo že ob 14. oktobra, vrhunec pa bo jutri in pojutrišnjem z otvoritvijo nove Iskrine tovarne v Žužemberku in podelitvijo tradicionalnih občinskih priznanj.

Jutri, 28. oktobra, bosta poleg drugih prireditev dve gospodarsko pomembni: ob 11. uri bo otvoritev nove gmske kmetijske šole in doma učencev pod Trško goru, ob 13. uri pa bo na Cikavi Iskrina tovarna Ela svečano odprla novo tovarniško poslopje.

V soboto, 29. oktobra, bo glavno slavnost v Žužemberku. Najprej bodo na slavnostnem zasedanju občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij (v prostorih Iskre) podelili letošnja priznanja: 3 plakete, 2 spominski plaketi, 1 Trdinovo nagrado in 5 nagrad Novega mesta. Sledila bo otvoritev novih proizvodnih prostorov žužemberške Iskre; ob 16. uri popoldne pa bodo v Šmarjškem Toplicah počastili praznik z odprtjem novih objektov zdravilišča.

PRVA REGERČA VAS

BRŠLJIN — V soboto, 22. oktobra, je bilo v Bršljinu tradicionalno tekmovalstvo ekip prve medicinske pomoči, ki jo je organiziral občinski odbor RK in občinski štab CZ. V praktičnih vajah se je med seboj pomerilo 16 ekip. Zmagala je ekipa KS Regerča vas, druga je bila ekipa KS Ločna—Mačkovec, tretja pa II. ekipa KS Dolenjske Toplice.

ZA BOLNIŠNICO

NOVO MESTO — Za izboljšanje opremljenosti splošne bolnišnice Novo mesto so prispevali: Slavko Šitar iz Kristanove 6, Novo mesto, 5.000 din namesto venca pokojnemu ing. Petemelu, OOS Dana z Mirne 4.000 din in Mercator—Prodajalna Šentjernej 1.000 din. Delavci bolnišnice se darovalcem toplo zahvaljujejo.

SZDL O TRGOVINI

NOVO MESTO — Analizo o trgovini, ki je osnovno gradivo za široko javno razpravo, so obravnavali tudi na seji predsedstva občinske konference SZDL v Novem mestu. Mesec dni bo gradivo v razpravi na terenu, predvsem pri potrošniških svetih. Ker pričakujejo precej kritične razprave, naj bi jih usmerjali tako, da bi ne naštevali zgolj napak, ampak tudi nakazali možne rešitve. Ze zdaj pa se ve, da ljudje ne zamerijo trgovcem tega, da ni blaga, ki ga primanjkuje nasploh, ampak da ne poskrbijo za izbiro tistih izdelkov, ki jih je dovolj. Zaradi bencinske stiske se Novomeščani ne vozijo več toliko po nakupih v Ljubljano ali Zagreb, ampak (kar je za Novo mesto in njegovo trgovino še bolj žalostno) tudi v Trebnje, Metliko in Brežice. Tam je izbira boljša.

NE SAMO V CENTRU! — Pred občinskimi prazniki običajno vsako leto očistijo mestne ulice in zelenice, ampak dobro bi bilo pogledati še malce izven središča. Eдни sprehajališči Marof in za Loko sta tako zarasla, da pot že izginja. Ne pokosena trava in osat silita čez cestni rob. Da o papirčkih in odpadkih, ki krasijo okolje, niti ne govorimo.

BO ALI NE BO? — Nekateri Novomeščani so začeli sklepati stav: ali bo obvoznica čez Drsko do napovedane otvoritve nared ali ne? Te dni na veliko delajo, posebno na odseku pod podvozom, pod katerim pelje cesta do stadiona, ampak del je še veliko. Otvoritev pa je napovedana za 29. oktober ob 8.30, hkrati s tem pa tudi preusmeritev prometa. Več o tem še na Potih in stranpotih.

PO TEMI DOMOV — V nedeljo ni delala javna cestna razsvetljava od mesta do nove soseske ob Cesti herojev. Ker tam stanujejo pretežno mlade družine z majhnimi otroki, jih je nemalo „bentilo“, ko so se z vozički z nedeljskih obiskov vračali domov v popolni temi.

Ena gospa je slišala, da so kioski na novomeški tržnici projektirani tako, da vanje ne gredo hladilniki, pa jo zanima, kako je v tem primeru s konkretno odgovornostjo...

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 13. do 19. oktobra so v novomeški porodnišnici rodile: Magdalena Hočevar iz Mihovice — Jaka, Helena Zupančič iz Otovca — Janjo, Bernarda Gabrič iz Sutne — Janeza, Nada Zabukovec iz Straže — Damjana, Irena Frulič iz Črnomlja — Vladimirja, Bojana Kren iz Straže — Anjo, Anica Bašelj iz Gorenjega Kamenja — Bojana, Martina Praznik z Gorenje Gomile — Urško, Ljudmila Tržan z Senovega — Roka, Jožefa Grubar iz Velikega Bana — Majo, Joža Jazbec iz Krškega — Ivano, Cvija Kovačević iz Kota pri Semčicu — Siniša, Martina Sepaher iz Podrebrji — Jasno, Marička Perše iz Brezovice — Tatjano, Anica Sašek s Pangerč grma — Boruta, Jožica Kušcer—Krieger iz Krškega — Lovra, Ivana Blatnik s Preloke — Barbaro, Marija Kastelic iz Malega Cerovca — Boruta, Marija Jarc iz Trebnjega — dečka, in Milena Dragan iz Šentjurja — dečka.

IZ NOVEGA MESTA: Irena Čampa z Zagrebške 4 a — Domna, Bojana Gazdova iz Ulice Danila Burčarja 24 — Tjašo, Milka Lazič z Ragovske 10 a — Stanislava in Ida Mijajlovič, Na Lazu 3 — deklīco. Čestitamo!

Sprehod po Metliki

UČENKE SREDNJE ŠOLE TEKSTILNE USMERITVE si bodo ogledale 4. novembra komedijo Pikanik s tvojo ženo. Predstava bo v kulturnem domu Edvarda Kardelja ob 12. uri, ob 19. uri pa bo ponovitev za Metličane, ki ljubijo smeh. Komedijo je napisal Andrej Jelačin, ki tudi igra glavno moško vlogo. Koprski umetnike je povabila gostovat v Metliko šola, ker so izračunali, da je tako veliko ceneje, kot če bi se učenci odpeljali na predstavo v Ljubljano.

M-LADINSKI DISCO V STARI KINO DVORANI je ob sobotah poln mladih, ki si dajajo duška z modernimi plesi. Ker so vrata odprta krepko čez polnoč, zavijejo tja tudi ne več rosnio mladi. Nič čudnega ni, če je nemalokrat slišati vzklik: „Stric, kaj pa ni tukaj?“ Vendar starejših to ne moti: vdan v resnico, da leta minevajo, se nateceja z brzignacij, dokler ne postane svet rožnat, leta pa nepomembna.

PREDLOG ZA NOVE LOKALNE CESTE

METLIKA — Komisija metliškegi izvršnega sveta je izdelala predlog, katere ceste v občini naj bi uvrstili med lokalne. Te ceste so: Metlika—Rosalnice—Božakovo—Rakovec—meja s Hrvaško; odcep s ceste proti Draščem—Slamna vas—Radovica—Ostriž—meja s Hrvaško; Bušinja vas — Brezovica—križišče pod Radovico; Metlika—Krvavči vrh; Metlika—Grabrovec—Bušinja vas; Gradac—Krasinec—most čez Kolpo; Gradac—Kloster—Dolenjci; Krivoglavice—Gor. Dobravice—Dol. Dobravice—Geršiči—Grim; Dole—Drage—Ravnace—Dol. Suhor; Jugorje—Osojnik.

Uspehi v IMV veliko obetajo

Do sedaj doseženi rezultati in izpeljane spremembe v IMV zbujajo resneupe za uspešnost sanacije — Do konca leta pika na i za sanacijski program?

NOVO MESTO — Člani občinskega sindikalnega sveta Novo mesto so na zadnji seji pretekli četrtek med drugim razpravljali o uresničevanju sanacijskih ukrepov v novomeški IMV, o čemer jim je postregel z izčrpno informacijo podpredsednik KPO IMV Franci Borsan.

Borsan je ob tem ponovno poudaril, da so bili v prvem polletju

Drugačna IMV

Novembra bodo delavci na referendumu odločali o novi organiziranosti

NOVO MESTO — 24. oktobra je na predsedstvu občinske konference SZDL v Novem mestu Marjan Sinič poročal o uresničevanju sanacije in trenutnem položaju, hkrati pa informativno članke predsedstva o bližnjem referendumu.

Izguba je bila ob polletju in ob triletnem znatno manjša od predvidene, k čemer je znatno pripomogla prodaja vozil na domačem trgu za dinarje deviznega pomena. Sicer pa se v IMV stanje vsestransko izboljšuje. Tudi kadrovsko. V zadnjih mesecih se je kolektiv okrepil s 100 ljudmi z višjo ali visoko izobrazbo, 500 dijakov in študentov pa še štipendirajo.

Eno pomembnih potez, ki naj bi pomenila črto pod preteklostjo, pa pomeni tudi bližnji referendum, na katerem se bodo delavci izrekli o novi organiziranosti. Predvideno je, da bo IMV poslovala kot sozid s 4 delovnimi organizacijami in več tozdi. Velik poseg pa je bil opravljen pred kratkim tudi z uvedbo novega načina nagrajevanja. S tem so plačilne razrede odpravili, prvič pa se vsi zaposleni v IMV dobili odločbe.

R. B.

SPOSOJENO TRNJE

— So stvari, v katerih smo pred ostalim svetom. Samo pri nes, na primer, gospodari negospodarstvo.

/Iz Borbe/

POČAKAJTE 4 MESECE! - Črnomaljski godrnjajo zaradi javne razsvetljave v mestu, ki se obnaša že preveč stabilizacijsko, vendar pa jim vedo na skupnosti krajevnih skupnosti pojasniti le to, da razsvetljavo popravljajo vsake štiri mesece...

Ribniški zobotrebc

VEČ ODVZEMOV DOVOLJEN ZARADI PIJAČE - Do konca septembra so v ribniški občini odvzeli voznikom motornih vozil kar 93 vozniških dovoljenj, kar je daleč največ v primerjavi z zadnjimi leti...

RAZSTAVLJENI BIKIKEL - Prejšnji terek so vozniki po glavni cesti od Kočevja proti Ribnici v bližini odcepa za Rakitnico videli nekoliko nenavaden prizor: na zelenem ograjdu (na njem je bila včasih reklama tabla lončarjev)...

VARČNO V TUJINO - V zadnjih treh mesecih lani je v občini zaprosilo 10 občanov, da bi šli v tujino brez depozita, v prvih devetih mesecih letos pa je bilo takih prošelj kar 80...

Drobne iz Kočevja

ZAGE IN TELEVIZIJA - Zima je pred vrati in vsi si hite pripravljati kurivo, da ne bi prezebali, kar bi bilo sramotno, saj smo sredi gozdov. Z drvmi torej ni bilo težav...

LEP VIDEZ - Na srečo imamo tudi razne praznike in za občinski praznik je mesto dobilo povsem nov videz. Obnovljena so pročelja hiš, električni drogovi javne razsvetljave...

Zakaj člani kolektiva ZKGP hujsaj? - Ker ogromna večina kolektivov zaključilo delo ob 14. uri, in ob 15. uri, ko pri ZKGP prenehajo z delom...

Trebanjske iveri

NESKLEPČNOST SE ŠIRI KOT KUGA - V zadnjem času ser razsaja huda bolezen, ki se ji med delegati pravi nesklepčnost. Za njo niso oboleli samo delegati v sish, ampak je zajela celo nekatera druga področja...

Vsaka družina bo dobila ohišnico

Pri Semiču bo zrastle novo romsko naselje

SEMČ - Prihodnje leto bodo na Sovinjku pri Semiču začeli graditi novo naselje za Rome, ki prebivajo sedaj v nemogočih razmerah v gozdu pri "štirih rokah"...

Delno so sredstva za ureditev bivalnih prostorov za 60 prebivalcev že zbrana, zagotovila pa sta jih šis za socialno skrbstvo in občinska stanovanjska skupnost...

B. M.

SPOSOJENO TRNJE

Zgodovina gre naglo, le zgodovinarji se vlečejo. (Iz Mladosti)

Nov odlok proti neredu

Predpis, kaj se sme in kaj ne v kočevski občini

KOČEVJE - Mladina do 15. leta starosti se brez spremstva staršev ne sme po 22. uri zadrževati na prireditvenih prostorih in v gostinskih lokalih...

Ze določilo, da je prepovedano popivati na javnih krajih zunaj prostorov, ki so določeni za točenje alkoholnih pijač...

Za razmere v kočevski občini je tudi vprašljivo določilo, ki prepoveduje taboriti na zemljiščih, ki niso za to določena...

Kako delavcu dokazati zdravje

Novolesov tozd Tovarna akrilnih proizvodov vodi po številu bolniških izostankov - Vsak dan manjka 14 delavcev - Rekorder manjkal celih 122 dni

TREBNJE - Analize kažejo, da bi morali biti delavci Novolesovega tozda Tovarna akrilnih proizvodov v Trebnjem med najbolj zdravimi v delovni organizaciji...

Kje so korenine tega pojava, ki ogroža izvrševanje planov in zbija voljo do dela tudi pridnim delavcem, smo skušali odkriti v pogovoru z direktorjem tozda Cirilom Pungartnikom...

Vsi štirje predstavniki Novolesa, ki je znan po tem, da se tudi problemov zdravstvenega varstva lotva zelo temeljito, so bili soglasni, da delavcem ne gre jemati pravice do zdravljenja...

Številke so več kot zgovorne, saj v Tovarni akrilnih proizvodov vsak dan manjka zaradi bolezni po 14 delavcev, kar znese okoli 10 odst. in krepko presega republiko poprečje...

Zapleta se zaradi denarja

V črnomaljskem Gorenju kompresorji za skrinje?

ČRNomeLJ - Črnomaljski tozd TGO Gorenja Kompresorji je doslej po licenci danskega Danfossa izdeloval le en tip kompresorjev z več inaicami...

O tem, če bo proizvodnja novih kompresorjev z oznako FR zares stekla, se bodo v črnomaljskem tozdu odločili do konca leta...

UGOTAVLJAO SOCIALNO VARNOST DELAVCEV

TREBNJE - Komite za družbeno planiranje in gospodarstvo trebanjske občine je te dni razposlal delovnim organizacijam vprašalnik...

IMAJO SISI PREVEČ DENARJA?

TREBNJE - Čeprav je res, da moramo pri skupni porabi čimbolj varčevati, je pa tudi res, da je malo čudno, ker imata šis za pospeševanje kmetijstva in kmetijska zemljiška skupnost preveč denarja...

Za ponazoritev, kako je z bolniškimi izostanki, bo kar pravljen primer delavca, ki je bil letos od 1. januarja do 23. avgusta kar 15-krat v bolniškem staležu...

IMAJO SISI PREVEČ DENARJA?

TREBNJE - Čeprav je res, da moramo pri skupni porabi čimbolj varčevati, je pa tudi res, da je malo čudno, ker imata šis za pospeševanje kmetijstva in kmetijska zemljiška skupnost preveč denarja...

TREBNJE - Čeprav je res, da moramo pri skupni porabi čimbolj varčevati, je pa tudi res, da je malo čudno, ker imata šis za pospeševanje kmetijstva in kmetijska zemljiška skupnost preveč denarja...

TREBNJE - Čeprav je res, da moramo pri skupni porabi čimbolj varčevati, je pa tudi res, da je malo čudno, ker imata šis za pospeševanje kmetijstva in kmetijska zemljiška skupnost preveč denarja...

izdelke namreč niso primerni, četrtno opreme pa bi morali kupiti na tujem trgu.

V črnomaljskem tozdu predvidevajo, da bi, če bo nova proizvodnja stekla, izdelali na leto 600 tisoč kompresorjev, kakršne izdelujejo danes, ter 200 tisoč novih, ki jih Gorenje sedaj v glavnem uvaža...

B. M.

BELOKRANJSKI LOVCI SE IZOBRAŽUJEJO

ČRNomeLJ - Zveza lovskih družin Bela krajina si prizadeva, da bi se izboljšale življenjske razmere divjadi v loviščih in zmanjšala škoda, ki jo povzročata divjad in ki jo tem živalim zadajo ljudje...

Prepiri zaradi vode vse hujsi

Groze s sodiščem - Upanje je, čeprav šibko, da bo magala preudarnost

JURJEVICA - Hudo vroč postaja zaplet okoli pitne vode za območje vasi Kot, Jurjevica, Breže, Dolenji Lazi v ribniški občini...

JURJEVICA - Hudo vroč postaja zaplet okoli pitne vode za območje vasi hiš in so imeli v vsaki vasi le tri izlivke, medtem ko je danes napeljan vodovod v vsako izmed 200 hiš...

Nekateri se zavzemajo, da bi ta vodovod priključili na glavno vodovodno omrežje, ki vodi od Sodražice proti Ribnici in Kočevju...

Jože Lindič, novi sekretar IS

Krkovičevo zamenjal v IS Dušan Popovič

KOČEVJE - Na zadnjih sejah zborov občinske skupščine Kočevje je bil za novega sekretarja občinske skupščine in izvršnega sveta imenovan Jože Lindič...

Članstva v občinskem izvršnem svetu in komiteja za razvoj so razrešili Štefko Krkovič, ki se je zaposlila v Avtu Kočevje, na

Proračunska črna luknja

„Krivi“ so občani, ki pijejo premalo alkohola

RIBNICA - V prvih devetih mesecih letos je dosegel proračun občine Ribnica 66 odst. (namesto 75 odst.) načrtovanih prihodkov in 63 odst. načrtovanih izdatkov...

Z LASTNIM DELOM DO RAZVOJA

SEMČ - Semičani so vložili v razvoj krajevnih skupnosti veliko lastnega dela in sredstev, mnogokrat pa jim je priskočila na pomoč tudi Iskra...

NOVI MLADINCI - TERITORIALCI

RIBNICA - V vzgojnem središču Ugar je bila po dveletnem premoru spet vzgoja mladincev - prostovoljcev, ki sta jo organizirali občinski vodstvi mladine in teritorialne obrambe...

M. GLAVONJIC

PLANINCI TUDI V RIKU

RIBNICA - V Ribnici imajo Planinsko društvo v delovni organizaciji Inles. Vanjo se lahko vključijo vsi občani...

NOVO SKLADIŠČE

LOŠKI POTOK - V Rikovem tozdu v Loškem potoku bodo zgradili okoli 500 kvadratnih metrov novih skladiščnih prostorov za material...

Jože Lindič

njeno mesto pa so imenovali Dušana Popoviča, direktorja finančnega sektorja pri Zidarju Kočevje.

Proračunska črna luknja

„Krivi“ so občani, ki pijejo premalo alkohola

RIBNICA - V prvih devetih mesecih letos je dosegel proračun občine Ribnica 66 odst. (namesto 75 odst.) načrtovanih prihodkov in 63 odst. načrtovanih izdatkov...

Proračunska črna luknja

„Krivi“ so občani, ki pijejo premalo alkohola

RIBNICA - V prvih devetih mesecih letos je dosegel proračun občine Ribnica 66 odst. (namesto 75 odst.) načrtovanih prihodkov in 63 odst. načrtovanih izdatkov...

Vsak je dal svoj delež

BREŽICE – V soboto, 29. oktobra, bodo člani Obrtnega združenja odprli svoj dom v 400 letih stari hiši poleg brežiškega gradu. Kupili in obnovili so jo sami. Denar so zbirali tri leta in vsak član je prispeval 1,20 odst. od dohodka. Do danes so vložili v dom 4 milijone dinarjev.

Delo so opravili člani v rekordnem času, saj so začeli šele maja letos. V pritličju so uredili razstavno – prodajni prostor, v katerem bo za otvoritev kulturno razstava. Pripravljajo gostinska sekcija združenja. V prvem nadstropju je sejna dvorana, klubski prostor in dve pisarni. Člani so veseli, da se bodo poslej lahko več srečevali tudi v klubu, ne le na sejah.

Do praznika bodo izdelali bilten, v katerem bodo predstavili delo združenja in obrt v brežiški občini. Sedanja predsednica Jožica Žagar in njen predhodnik Ivan Mlakar sta v pogovoru omenila, da dela v obrti 800 ljudi in da je to največja tovarna v občini. Njen dohodek je lani dosegel 190 milijonov, prihodek pa 660 milijonov dinarjev. Tudi za občinski proračun je obrt nadvse pomembna, saj predstavlja njen delež v njem kar 70 odst. Število obrtnikov le počasi narašča. Trenutno imajo v celjenih 382 obrtnikov.

J. T.

V Skopicah lažje delo za invalide

Veliko jih še čaka na zaposlitev pozneje

Invalidi v brežiški občini so končno le dobili svojo delavnico. Zanj so preuredili nekdanjo šolo v Skopicah. V njej so dobili 160 kvadratnih metrov delovnih površin in 30 kv. metrov skladišč. Denar za prenovo in opremo so prispevale interesne skupnosti. Do zdaj so porabili za to okoli 3,5 milijona dinarjev.

Delavnico so v torek odprli v počastitev praznika občine Brežice. To je novita delovna organizacija v ustanavljanju in zaposlitve trenutno osem ljudi, od tega sedem v proizvodnji. Invalidi so za sedaj trije. Interesentov je zelo veliko, zaposlili pa jih bodo lahko pozneje, ko bodo znani novi delovni programi.

Ta čas izdelujejo dušilke za odpravljanje motenj, ki jih povzročajo na radiu in televiziji kolektorski stroji. Naročilo za to kooperantsko delo so dobili od Iskre.

Upajo, da bodo kmalu povečali zmogljivosti in omogočili zaposelitev vsem invalidom, ki čakajo nanjo. Prijavilo se jih je nad 40 in še vsak dan prihajajo nove prošnje.

J. T.

Kostanjeviška priznanja

Spomnili so se prizadevnih krajanov

KOSTANJEVICA – Z množičnim tekmo po ulicah „dolenjskih Benetk“, ki so se ga udeležili tudi tekmovalci iz pobratene krajevne skupnosti Videm-Dobropolje, kjer sta bila rojena brata Tone in France Kraj, so Kostanjevičani v soboto končali večino prireditev ob letošnjem krajevnem prazniku. V nedeljo je bilo samo še ekipno in posamično tekmovanje v streljanju z račno puško, ki ga je pripravila strelska slavnostni seji skupščine KS za uspešno delo v krajevni samoupravi dobili priznanja KS Tone Boltes ml., Alojz in Jože Jordan, Ivan Metelko, Stane Žagar in Franc Zupan. Priznanji OF sta prejela Vili Punčuh in Anton Zagorc, plaketu mesta Kostanjevica pa Jože Javoršek in Špela Valentinčič-Jurešič. V osnovni šoli Jožeta Gorjupa so odprli lokalno zbirko NOB.

BOLJŠE DELOVNE RAZMERE

SENOVO – 60 delavcev, ki skrbijo za vzdrževanje elektro in strojne opreme v senovskem rudniku, se bo v kratkem preselilo iz stare, premajhne remontne hale v novo poslopje, ki ga je od februarja gradil sevniški tozd Gradbeništvo podjetja SGD Beton Zasavje-Zagorje. Naložba je rudnik veljala 24,5 milijonov dinarjev.

Sovlagajo v karlovške gozdove

Tovarna Djuro Salaj Krško in GG Karlovac bosta vsako leto obnovila 200 ha iglavcev – Za četrtno večji iztržek pri celulozi, za petino pa pri papirju

KRŠKO – Delavski svet Tovarne celuloze in papirja Djuro Salaj je za 25. oktober v vseh tozdih in delovni skupnosti skupnih služb razpisal referendum o sprejemu dveh samoupravnih sporazumov. Prvi ureja odnose s kupci papirja na osnovi skupnega prihodka, drugi sporazum pa govori o dolgoročnih skupnih vlaganjih v proizvodnjo iglavcev za potrebe krške tovarne na območju Gozdnega gospodarstva Karlovac.

V tovarni pravijo, da zvezna skupnost za cene zvečine zavlačuje njihove upravičene in utemeljene zahteve za povišanje cen izdelkov. Zato običajno prodajne cene proizvodov zaostajajo v primerjavi s cenami surovin. Casovno neuskajane podražitve surovin in končnih izdelkov so pogosto povzročale nelikvidnost delovne organizacije, kupci celuloze in papirja pa naj bi si po mnenju krškega kolektiva ustvarjali dobičke. Organi upravljanja tozda Papir in tozda Celuloza so ponudili svojim kupcem sprejem sporazuma o skupnem prihodku, da bi se tovarna Djuro Salaj vsaj delno izenačila z njihovo finačno akumulacijo. Tovarna naj bi pri prodaji celuloze iztržila 25,7 odst. več kot po tržnih cenah, pri prodaji papirja pa za petino več. Tako naj bi zagotovili denar za postopno obnavljanje iztrošenih proizvodnih naprav.

Letos naj bi krški velikan dobil iz domačih gozdov 235.000, prihodnje

letu pa že 250.000 kubikov iglavcev. A kljub temu bi morali v letu 1984 še vedno uvoziti okrog 200.000 kubikov iglavcev. Sporazum z GG Karlovac predvideva sovlaganje „Djuro Salaja“ v obnovu 200 ha gozdov iglavcev na leto, pri čemer bi imeli Krščani za ustanovitev nasadov po sedanjih cenah okoli 15 milijonov dinarjev stroškov, karlovški gozdarji pa bodo poskrbeli za nego, vzgojo in zaščito nasadov. Ves les, ki bo zrasel v teh nasadih v 30 letih, bo namenjen krški tovarni po takrat veljavnih tržnih cenah celuloznega lesa.

P. PERC

Brežiški praznični teden

V brežiški občini slavijo občinski praznik

BREŽICE – S srečanjem predstavnikov lovskih druženj 8. gozdnogospodarskega območja in tozdog GG Brežice v Dobravi so se 22. oktobra začele prireditve v počastitev 28. oktobra, praznika brežiške občine. V nedeljo je bilo slovesno v Pečicah in Križah. Nekaj sto mladih, borcev, planincev, tabornikov in drugih občanov je iz Pečic krenilo na tradicionalni pohod po poteh Brežiške čete. V tej krajevni skupnosti so proslavili tudi pridobitev težko pričakovane asfalta na odseku Pečice-Križe. KOP Brežice je z modernizacijo tega cestnega odseka uresničil obvezo iz referendumskega programa.

Danes popoldne bo po brežiških ulicah 4. tradicionalni tek „Brežiški oktober 83“ in srečanje ostarelih občanov mestne KS v domu upokojencev. Jutri, 28. oktobra, se bodo delegati občinske skupščine in predstavniki DPO ob 15. uri zbrali v prenovljenih prostorih Radia Brežice, ki slavi letos dvajsetletnico. Po ogledu bo v veliki dvorani prosvetnega doma svečana seja s podelitvijo oktobrskih nagrad in priznanj.

V torek so odprli Invalidsko delavnico v Skopicah, v soboto pa bodo zaključili slovesnosti z otvoritvijo doma obrtnikov. Filatelisti so počastili praznik z razstavo v prosvetnem domu. Rdeči križ se je včeraj pridružil svečanostim s podelitvijo priznanj krvodajalcem in organizatorjem krvodajalskih akcij.

J. T.

Že na startu – izvozna kakovost

V Inpletu spletli 400.000 metrov pletenin za Lisco, Jutranjko in Komet

BREZOVO – Od sredine marca teče poskusna proizvodnja v Inpletu, novi tovarni elastičnih pletenin. Čeprav je bila montaža strojev zaključena šele junija, so v tovarni spletli že nad 400.000 metrov pletenin.

Njihova barvna paleta je vse bolj pisana, doslej so osvojili že nad 40 odtenkov. Jutranjka je otroške oblečke iz Inpletovega frotirja in interlopa izvoznila v Sirijo, pletenine iz tako imenovanega elastičnega programa so tudi v kopalnih oblekah in nedrčkah Lisce. V tovarni pa ob teh uspehih še niso zadovoljni, trenutno posvečajo mnogo pozornosti raznim drobnim stvarim: od odstotka razteznosti pletenin do razmerja med posameznimi sestavinami. „Prepričali smo se, da res dobre pletenine lahko spletemo le iz kakovostnih surovin,“ pravi direktor Edo Žbogar. Tako imajo velike težave z domačim bombažem. Slednji je že tako slabe kakovosti od uvoženega zaradi kratkih vlaken.

Letos trije oktobrski nagrajenci

Podelitev bo jutri

BREŽICE – Na slavnostni seji občinske skupščine v Brežicah bodo jutri 28. oktobra, podelili tri oktobrskie nagrade. Ivan Curhalek, kmet iz Mosteca, bo prejel nagrado za dosežke v kooperantski proizvodnji in za družbenopolitično delo v aktivu mladih združnikov. V hlevu redi 32 molznic najboljšje pasme in se tako uvršča med najglednejše slovenske živinorejce. Svoje izkušnje in spoznanja rad prenaša na vrstnike. Ti ga cenijo tudi zaradi uspehov na republiških in zveznih traktorških tekmovanjih, na katerih se je povzpel prav v vrh.

Drugi letošnji nagrajenc je Ivan Prešiček, strojni tehnik iz tozda za vzdrževanje železniških voz v Dobovi. Nagrado so mu prisodili predvsem za uspešno delo pri razvoju tozda in za zavzeto sodelovanje pri reševanju problemov krajevne skupnosti Dobova. V tozdu je pokazal izreden smisel za organizacijo dela in gospodarjenje, vztrajal je tudi pri doslednem uresničevanju sprejetih nalog, kar je pripomoglo k izboljšanju delovnih pogojev zaposlenih.

Upokojena prosvetna delavka Angela Škalar bo prejela oktobrsko nagrado za uspešno poklicno delo na področju vzgoje in izobraževanja. Kot izredno sposobna učiteljica je vzgojila vrsto generacij učencev, kot dolgoletna ravnateljica osnovne šole bratov Ribarjev v Brežicah pa tudi veliko mladih učiteljev ter tako ogromno prispevala k uresničevanju ustavno opredeljenih družbenoekonomskih in družbenopolitičnih odnosov na področju vzgoje in izobraževanja. Vseh 35 let je bila aktivna družbenopolitična delavka.

NOVI AVTOBUSNI POSTAJALIŠČI

KRŠKO – IGM Sava-delovna enota Sava projekt bo brezplačno izdelala projekt za dve avtobusni postajališči, in sicer za Srednje-Pijavško in Staro vas. Krška krajevna skupnost je za postavitev teh postajališč predvidela 520 tisočakov. Strehe nad glavo se veselijo številni delavci in soljarji.

ISKANO DELO

SEVNICA – V Kopitarni (Mercator) so pred časom razpisali 25 delovnih nalog. Prijavilo se je kar 116 kandidatov. Na delo so jih s poskusnim delom vzeli 23.

Sovlagateljice Lisca, Jutranjka in medliški komet tovarno oskrbujejo s surovinami, v Inpletu narejeno blago pa obračunavajo kot usluge. Na Brezovem si prizadevajo organizirati tudi svojo komercialno službo. Dogovoriti se nameravajo za dohodkovne odnose.

Krepi se tudi novi kolektiv. V pletilnici se odvija trizmensko delo. V sodelovanju s tujimi partnerji bodo nadaljevali z izobraževanjem delavcev. Tovrstne tekstilne tradicije namreč doslej v Posavju ni bilo.

A. ŽELEZNIK

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 7. do 17. oktobra so v brežiški porodnišnici rodile: Zdenka Zorko iz Krškega – Niko, Ivanka Šoba iz Krškega – Bojana, Hermina Omerzu z Malega Kamna – Julijano, Zdenka Djukič iz Pišec – Branka, Dragica Barbič iz Male Jazbine – Ivana, Jadranka Pešetar iz Hamorja – Matejo, Kristina Šmit z Zigarskega vrha – Bojana, Marinka Klenovšek z Mrzle Planine – Branka, Marina Francekovič iz Strmca – Mirana, Antonija Gabrič iz Krškega – Matija, Josipa Horvat iz Kraja Donjega – Gordano, Suzana Kržan iz Brežic – Sanjo, Štefica Šafar iz Movrač – Damirja, Darinka Pirnar iz Viher – Tonija, Marta Hictaler iz Armeškega – Martino, Marica Jandrič iz Kladja – Petro, Marinka Vončina iz Krškega – Črtomirja, Neža Koren iz Stolovnika – deklko, Bernarda Vidali s Senovega – Klavdijo, Jadranka Rešetar iz Senkoveca – deklko, Ivana Jazbinšek iz Krškega – Rožleta, Ana Radovanič iz Bedra – dečka, Ana Zizek iz Krškega – Mojco, Ivanka Rešetar iz Dubrave – Valentino, Ivana Grivc iz Lončarjevega dola – Vesno, Marina Razum iz Molvic – Petro in Marica Koleč s Senovega – Ivico. Čestitam!

V BAZENIH VINO!

KRŠKO – Prebivalci Krškega in bližnjega Leskovca so prejšnji teden začudeni ugibali, od kod okrog osnovnih šol v obih krajih oz. predvsem okrog skrbno zaklenjenih šolskih bazenov celi oblački vinskih mušic. Skrivnost, čeprav dobro varovana, seveda ni mogla dolgo ostati skrivnost. Ljudje so „zavohali“, da v obeh bazenih, v katerih naj bi se učenci učili in izpopolnjevali v plavanju, ni voda, temveč pravo pravcato vino! Od kod se je nateklo v šolska bazena, pa še naprej ugotavljajo.

Krške novice

ZA LASTNIKE JEKLENIH KONJIČKOV SE SLABSI ČASI – V krški prodajalni Zavista avta so zadnjič prijetno presenetili kupce, ki so se že kar odvajali povpraševati po zavornem olju, ker ga že dolgo ni na prodajnih policah. To kot suho zlato vredno mazilo so v sila skromnih količinah dobili tudi na bencinskem servisu v Brestanici. Pred zimo niso tudi nič kaj dobri obeti, da bo moč kupiti dovolj „antifrizi“, kot priljubljeno pravijo tekočini proti zmrzovanju vode v hladilniku.

VSE FAZE ŠE NISO OPREDELJENE – Krška krajevna skupnost je pridobila soglasja, IGM Sava projekt pa je poskrbel za kar dobro „zasojeno“ dokumentacijo za Spominski park 88 drevov v Resi. Po prvi fazi naj bi poskrbeli za parkovno ureditev okolice ribnika, zasedite drevov in namestitev petnajstih klopi. Druga faza je še močno megljena, saj obstajajo zamisli, da bi Celuloza v parku uredila teniška igrišča. Tretja faza pa je bolj podobna pravljici o Janku in Metki, kajti nekateri sanjajo o nekakšni hiši. Verjetno ne iz čokolade...

Sevniški paberki

PREMRZKA ZA TRŽNICO – V sezoni obiranja jabolk je Mercator na stofnicah blizu prodajalne Center v Sevnici prodal okrog 6 ton jabolk. Namen imajo tržnico razširiti na preostali prostor nekdanjega Zupančičevega vrta. Zeljijo, da bi prostor postopoma zasedle branjevke. Letos so za to ugodnejši čas zamudili.

PLAZ BODO UKROTILI – Ob zemeljskih delih za novi bazen se je sprožil plaz. Investitor je na to nevarnost že računal. Pred časom so namreč zemljišče pregledali strokovnjaki ljubljanskega Geološkega zavoda. Le-ti so izdelali tudi načrt zornega zidu. Skratka, dela niso v nevarnosti, tako da je še vedno mogoče pričakovati, da se bo dalo prihodnje polejete v sevniskem bazenu osvežiti.

ZADNJI DAN – Danes poteka rok razpisa za dvoje garsonjev in eno dvosobno stanovanje v Naselju heroja Maroka iz sredstev solidarnosti. Prošnje z bira stanovanjska skupnost.

pisma in odmevi

OB DNEVU OZN

24. oktobra smo tudi na naši šoli počastili dan OZN. Prvo šolsko uro smo poslušali radijsko oddajo, ki so jo pripravili učenci. Sodelovali so s svojimi pesnimi in anketno. Oddelčne skupnosti so uredile stenočase.

MATEJA PAVLINIČ
OŠ Črnomelj

SPOZNALI SMO GASILSKO DEJAVNOST

V tednu požarne varnosti in v sklopu akcij ob tednu otroka so nam gasilci na šolskem igrišču prikazali sodobne pripomočke in naprave, ki jih potrebujejo pri gašenju. Videli smo gasilni avto, brigzalno, dvigalo in podobno, gasilci pa so nas tudi poučili, kako moramo ravnati ob požaru. Nato smo po nenadnem alarmu morali zapustiti šolske prostore in izvesti vajo, ko da bi šola začela goreti.

MAJJA SUNČIČ
OŠ Jurija Dalmatina
Krško

PRI UDELEŽENKAH KONGRESA

Pred 40-letnico ustanovnega kongresa Slovenske profitašistične ženske zveze v Dobnici smo članice literarno-novinarskega krožka obiskale dve udeleženci, in sicer tovarišici Sabino Kužnik iz Preske in Justino Zupančič iz Sahovca. V razgovoru z njima smo dobili precej gradiva za šolsko glasilo Zarje, ki bo posvečeno štiridesetletnici tega kongresa. Tovarišici sta nas prijazno sprejeli in pripovedovali svoje spomine na kongres. Na domo tovarišice Sabine je tedaj prenočevalo šest delegat, tovarišica Justina pa je pomagala pri razmeščanju žensk po domovih. Obe sta se spomnili marsikatero podrobnost, tako da je bila njuna pripoved nadse zanimiva.

MOJCA KRAVCAR
lit.-nov. krožek
OŠ Trebnje

JAVNO VPRAŠANJE O OSREDNJI PROSLAVI

Ob 40-letnici Kočevskega zbora je bilo v mestu ob Rinži več spominskih prireditev, ostali pa smo brez osrednje proslave. Zato javno sprašujem, zakaj ob tako znamenitem zgodovinskem mejniku slovenske državnosti nismo osrednje proslave pripravili v Seškovem domu ali kje drugje v Kočevju. Je za to kriva le naša nesposobnost ali je vmes še kaj drugega? Zakaj je bila osrednja proslava v Ljubljani, kdo je o tem odločil in s kom se je posvetoval?

I. STANIČ

Oj, ta naša odgovornost!

Kdor govori o odgovornosti, naj začne pri sebi

„Poklicati je treba na odgovor!“ Te besede so nedvomno izgubile že dobesedni del svoje prvotne vsebine in ostrine.

Ko so nekoč na Univerzitetni konferenci ZSMS Ljubljana razpravljali o uresničevanju načrtov in o (ne)izpolnjevanju nalog, je beseda seveda stekla o odgovornosti tistih mladincev, ki niso opravili sprejetih nalog. „Kako jih poklicati na odgovor?“ se je vprašal eden od razpravljalcev. „Kakšna naj bo odgovornost? Moralna odgovornost nič-ne-zaleže, nekaj velja le materialna odgovornost. Naj pokličemo naše ne-profesionalne aktiviste na materialno odgovornost?“ Ničče mu ni jasno odgovoril, ničče mu ni ugovarjal. Razgovor o odgovornosti je izzvenel povsem v prazno.

Vrag pa le ni tako črn

Odziv iz Kočevja na našo anketo o seksu in nasilju v filmih — Še prazna pritožna knjiga kina

Dobro znanjši anketo v Dolenjskem listu včasih razvedrodito površne in netočne izjave anketirancev. Krivi so tudi novinarji, ki največkrat izjavljajo iz anketirancev le golo kritiko. Nekaj takega se je primerilo pri anketi „Preveč seksa, nasilja“.

Anketa je bila zastavljena tako, ko da sta seks in nasilje prisotna samo v kinu in nikoli drugje. Novinar se ne bi smel zadovoljiti s tako posplošujočo in nestrokovno kritiko, kakršna je izrekla Renata Klarič iz Kočevja. Ni res, da v

Na krpo, briši!

Vozniki avtobusov si privoščijo marsikaj

18. oktobra sem se z avtobusom „Gorjancev“ peljala iz Krškega v Novo mesto. Avtobus je odpeljal ob 12.45. Vožnja je bila prijetna vse do nekaj kilometrov naprej od Drage. Tedaj pa je začel otrok, ki je sedel na sedežu za voznikom, bruhati. Voznik je takoj ustavil, da je mati z otrokom izstopila. Mladi voznik si je dal medtem duška z glasbenim negodovanjem in napotki o prehrani pred vožnjo. Še več, materi je podal krpo in zahteval, naj počisti sedeže in tla, češ da je avtobus še nov in „da takega ne sme“ pripeljati v grazo. Mati, ki ji je komaj uspelo očistiti otroka, je brez besed storiła, kar ji je velel voznik. Med nadaljevanjem vožnje smo nato skoraj pozabili na neljubi dogodek, na novomeški avtobusni postaji, kjer je mati z otrokom izstopila med zadnjimi, pa je voznik še enkrat z besedami stresel jezo nad nesrečno potnico.

Tak odnos do potnikov gotovo ni spoštljiv, sicer pa si vozniki na omenjeni progi pogosto privoščijo še kaj drugega, od neprimerne hitrosti, naglega zavrzanja do ustavljanja izven avtobusnih postajališč za opravljanje zasebnih obveznosti, opazen pa je tudi njihov zelo nespoštljiv odnos do romskih potnikov.

MAJDA GOLJUF
Novo mesto

VESTI IZ ŠENTJANŽA

Iz prispevkov, ki sta nam ju poslala Irena REPŠE in Jože KNEZ, člana novinarskega krožka v šentjanjski osnovni šoli, povzemamo tole. Irena piše, da se šolarji radi udeležujejo delovnih akcij, tako so člani hortikulturnega krožka pred kratkim presadili vse lončnice na šoli in pripravili sadike za prodajo na pomlad. Jože pa je opisal, kako so se šolarji, ki so navdušeni planinci, nedavno tega odpravili na letošnji prvi izlet. Njihov cilj je bil visoki Stol, žal pa niso imeli sreče z vremenom.

(NE)ZNANKA NAJ VRNE ROŽE

V noči od ponedeljka na torek, 11. oktobra, si je neka ljubiteljica rož z oken moje hiše „sposodila“ več rož. Kljub poznim uram ljubiteljica ni ostala neopažena, znana mi je celo številka njenega avta. Zato (ne)znanko prosim, naj rože vrne, sicer jo bom razkrinkal. Da se bo vedelo, kdo je okradil svojo hišo z ukradenimi rožami.

FRANC ČUBER
Sevnica
Savska cesta 7

Še o vročih, grenkih „jedrih“

Na Slovenskem smo odločno proti „jedrom“ v sedanji obliki in vsebini

NOVO MESTO — Načrt tako imenovanih „skupnih programskih jeder“ v vzgoji in izobraževanju v SFRJ — doživlja različno usodo. Medtem ko se v srbohrvaško govorečih republikah s tem dokumentom bolj ali manj strinjajo, je drugod naletel na odločno zoprtje, še posebej tisti njegovi deli, ki kažejo slab posluš za različnosti in nacionalne posebnosti in tako silijo v nekakšno jugoslovansko oziroma uniformirano šolo. Do poenotenja ni prišlo in tudi ni moglo priti kljub vrsti usklajevalnih srečanj na zvezni ravni, to pa predvsem zato, ker v usklajevalni komisiji „večina“ ni imela pravega razumevanja za argumente, s katerimi je nastopala „manjšina“.

Proti „jedrom“, kakor so oblikovana v raznih in načinih, še posebej pa proti formulacijam, ki dišijo že kar po diktiranih predmetnikih, smo na Slovenskem nastopili dokaj enotno in tudi dovolj glasno. Seveda smo tudi povedali, zakaj za nas ta „jedra“ niso sprejemljiva. Odločno smo poudarili, in to tudi vedno znova ponavljamo, da smo za boljše sožitje, medsebojno spoznavanje in širjenje vedenja enega o drugem, kar naj se ostvarja tudi skozi šolski sistem. Nismo pa za to, da bi to šlo na škodo nas samih, še zlasti ne na račun našega jezika, književnosti, umetnosti in zgodovine, na kar „jedra“ več kot očito cikajo.

O slednjem jasno in razumljivo govori tudi stališče Slovenske akademije znanosti in umetnosti, objavljeno minuli teden v Delu. „Obvezna šola oblikuje za vselej narodno zavest, na njej grajeno bratstvo jugoslovanskih narodov, kulturno ozaveščenost in delovne sposobnosti mladine, ki bo v naslednjih obdobjih odločala o narodnem življenju,“ pravijo slovenski akademiki. Zato bi uresničenje „programskih jeder“ povzročilo zanemarjanje posebnih nalog šole za oblikovanje narodne zavesti slovenskega človeka, to pa je temeljni razlog, da akademiki „jedra“ v sedanji obliki v celoti zavračajo.

SIMPOZIJI O PREGLUJ

LJUBLJANA — Ob 100-letnici rojstva slovenskega pisatelja Ivana Preglja prireja Slovenska matica danes v svojih prostorih v Ljubljani celodnevni znanstveni simpozij. Na njem se bo zvrstilo osemnajst predavanj, s katerimi bodo avtorji obravnavali Pregljevo pisateljsko delo iz raznih zornih kotov.

KONCERT ZA TRETJINO DVORANE

NOVO MESTO — Med svojo koncertno turnejo po Jugoslaviji je 19. oktobra zvečer v novomeškem Domu kulture nastopila avstrijska pianistka Felicitas Keil. Za tretjino zasedene dvorane je izvedla koncert Haydnovih, Mozartovih, Schoenbergovih, Hauejevih in Schubertovih klavirskih skladb. Keilova izhaja iz znane dunajske umetniške družine. S svojimi nastopi je osvojila občinstvo najbolj znanih koncertnih dvoran v svetu, pa tudi priznanj nima malo. Vsekakor je v Novem mestu zasluzila večji obisk, kot ga je bila deležna.

„JAZAVAC“ SPET V NOVEM MESTU

NOVO MESTO — V okviru novega gledališkega abonmaja je prejšnji teden v novomeškem Domu kulture nastopilo satirično gledališče „Jazavac“ iz Zagreba. „Jazavci“ so dvakrat uprizorili satirično komedijo „Volim Njofru“ („Ljubim Njofro“) sodobnega jugoslovanskega pisca M. Grgića.

Desetletnica lamutovcev

Jubilejno razstavo novomeške likovne skupine bodo odpri jutri v muzeju NOB

NOVO MESTO — Letos je poteklo deset let, kar so novomeški slikarji (amaterji) ustanovili likovno skupino in jo imenovali po akademskem slikarju in grafiku Vladimiru Lamutu. Skupina je delovala pretežno uspešno, bila je med prvimi, ki je organizirala izobraževanje za svoje člane. Bogata je bila tudi njena razstavna dejavnost. Zvrstilo se je več skupinskih in posamičnih razstav, z njimi pa so se lamutovci predstavili domačemu občinstvu in v razstaviščih drugod. Skupina se je zlasti dobro uveljavila v Novem mestu in po Dolenjskem, kjer je sicer vseskozi pomenila pomemben dejavnik kulturnega in še posebej likovnega življenja. Člani so se udeležili več likovnih kolonij in bili med pobudniki za ekstem-pore v Labodu. Zaradi njihovega razvejanega dela in tudi organizacijskih sposobnosti je šel glas o lamutovcih po Sloveniji. Zato nikakor ni naključno, da je Združenje likovnih skupin Slovenije nekaj izobraževalnih likovnih kolonij priredilo prav v Novem mestu. To pa ni edino priznanje, ki so ga bili deležni novomeški likovniki, odkar delujejo organizirani. Zadnje čase je bilo o skupini resda manj slišati, kar pa nikakor ne pomeni, da je postala pasivna. Letos je bilo njeno delo posvečeno predvsem pripravam za praznovanje desetletnice. To bodo proslavili z jubilejno razstavo, ki jo bodo odpri jutri ob 17.30 v mali dvorani oddelka NOB Dolenjskega muzeja. Razstavljalci bodo predvsem aktivni člani. O njih bo beseda tudi v katalogu, ki bo izšel za to priložnost.

RAZSTAVA 5. EKSTEMPORA

NOVO MESTO — V soboto, 29. oktobra, bodo ob 18. uri v Labodovi menzi odpri razstavo del, nastalih na letošnjem 5. slikarskem ekstem-poru. Koliko razstavljalcev bo in koliko del, še ne moremo povedati, ker je skrajni rok za oddajo v soboto dopolne. Kot se je dalo zvedeti, se jih je od 160 povabljenih slikarjev odzvalo več deset. Ustvarjena dela bodo na temo „Novo mesto“ ali „Dolina Krke in ljudje ob njej“. Avtorjem najboljših del bodo podelili denarne nagrade in diplome.

POEZIJA PRETEKLOSTI

KOČEVJE — Pod pokroviteljstvom kočevske kulturne skupnosti so v tukajšnjem Likovnem salonu minuli petek odpri razstavo del akademskega slikarja Franceta Slane. Na ogled so dela, ki dokazujejo Slanov izjemni posluš za intimiti svet slovenske pokrajine, kot se ob nezadržnem minevanju kaže v zakotnih grapah, razpadajočih mlinih in zapuščenih zaselkih. To je svet, ki je poln pričakovanj o minulem življenju in ki se kakorkoli pač veže na današnji v potrošništvo drveči svet. Slana v Kočevju ne razstavlja prvič, zato ga obiskovalci Likovnega salona že dobro poznajo. Vseeno je vsako srečanje z njegovo umetnostjo svkojevrsten dogodek. Pričujoča razstava bo odprta do 3. novembra.

dušenja nad „jedri“. Slovenci smo tudi tu branili svojo različnost oziroma posebnosti, torej slovenstvo, ob tem pa podčrtovali, da je šolstvo po ustavnih določbah v pristojnosti republike. Pričakovati je bilo, da za svoje ravnanje v zvezi z „jedri“ ne bomo pohvaljeni. In res se je zgodilo, in se, žal, še, da smo zaradi tega, ker smo se postavili za svoje pravice, postali nacionalisti, separatisti in kdove kaj še.

Zadeva z „jedri“ kajpak še ni končana in, kot kaže, še lep čas ne bo, saj na Slovenskem ne pristajamo na usodo, ki bi ne bila po naši meri. Če našim interesom ne bo zadoščeno, bomo pač ravnali po določbah svoje ustave — vsaj v primerih, kjer bi ne dosegli soglasja z drugimi.

Je pa treba pristaviti še nekaj, to pa zadeva samo nas Slovence. Dejstvo je, da smo se šele ob vsiljevanju „jeder“ zavedli lastnih nesmislov. Ti pa se kažejo v tem, da sta v srednjih (usmerjenih) šolah (tudi samo dve uri slovenščine na teden, da je umetnostna vzgoja bolj ali pa manj le na papirju, da o polpismenosti slovenskega dijaka ne govorimo. Ali ni to že skoraj mizerija, ki pa je niso zakuhali zunaj meja naše slovenske domovine?!

IVAN ZORAN

PLIBERŠKOVA OLJA

KRŠKO — Pomanjkanje denarja je tudi tu zelo razredčilo likovne prireditve. Razstava olj akademskega slikarja Marijana Pliberška, ki bo v galeriji nasproti Valvasorjeve hiše na ogled še danes in jutri, je komaj druga letos, če ne upoštevamo razstave pionirskih grafik.

Sto nastopov folkloristov

Ob jubileju mlade skupine boštanskega KUD — Kmalu z domačimi ljudskimi plesi in v domačih nošah

BOŠTANJ — Nič manj kot že sto nastopov šteje folklorna skupina, ki deluje v okviru boštanskega KUD Anton Umek — Okiški. Skupina je med drugim izvedla devetindeset samostojnih koncertov v raznih krajih Slovenije, v domačem kraju pa organizirala tako imenovane vinske trgatve in kmečke ohceti. To pa je le nekaj podatkov o dejavnosti in uspehih folkloristov, ki jih vodi Peter Simončič.

Pot boštanske folklorne skupine, nemalokrat strma in naporna, se vije od leta 1979, ko je začela tako rekoč iz nič. Toda pod skrbnim mentorstvom Franca Pavliča iz Celja so na dan žena leta 1980 pari za prvič zaplesali, in sicer za delavke sevniške Lisce. Nastopi so se množili, tako da v sevniški občini kmalu ni bilo več kraja, kjer niso gostovali. Po pobratenju z DPD Svoboda Rudi Jedretič iz Ribnega pri Bledu je skupina devetkrat uspešno nastopila na Gorenjskem. Podobno se je predstavila v Beli krajini, na Dolenjskem in Štajerskem.

M. SIMONČIČ

Štirideset let revije „Pionir“

„Pionir“ je začel izhajati avgusta 1943 na Rogu

LJUBLJANA — Slovenska revija „Pionir“ slavi pomemben jubilej — 40-letnico izhajanja. Prvo številko z imenom „Slovenski pionir“ so pripravili avgusta 1943 na osvobojenem ozemlju Kočevskega Roga, torej še sredi srdišče vojne vihr. Med NOB je izšlo osem števk. Revija je bila od začetka in še nekaj let po vojni organizacijski list. Potem je postala literarna, kasneje pa poljudnoznanstvena revija. Nekaj časa je bil „Pionir“ jugoslovanska revija, takrat je dosegel tudi najvišje nakladio — 130.000 izvodov. V zadnjem desetletju spodbuja „Pionir“, ki ga izdaja Mladinska knjiga, raziskovalno dejavnost mladih. Do zdaj je izšlo več kot 60 razpisov za raziskovalno delo, nanje pa se na leto odzove po 50 slovenskih šol. To pomeni, da je do zdaj v okviru razpisov tako ali drugače raziskovalo kakih 30.000 slovenskih šolarjev. Revija je pri mladih zelo priljubljena. Med šolskim letom izide deset števk s povprečno nakladio 20.000 izvodov.

IVAN ZORAN

kultura in izobraževanje

Ob Jarčevem „Vergeriju“

Knjigo, ki jo je za zbirko Kondor uredil Bojan Štih, so prejšnji teden predstavili v novomeški študijski knjižnici

NOVO MESTO — Letos mineva trideset let, kar so novomeško študijsko knjižnico poimenovali po pesniku, pisatelju, dramatik in kritiku oziroma esejistu Miranu Jarču. Knjižnica je do zdaj zbrala veliko Jarčevih rokopisov, knjig in drugega gradiva o tem pomembnem predstavniku slovenskega ekspresionizma, za kar gre zasluga predvsem njenemu prvemu in dolgoletnemu upravniku, pred dvema letoma umrlemu Bogu Komeľju. Ustanova s posebno pozornostjo spremlja vse, kar se dogaja v zvezi z Miranom Jarčem, še posebej ponatis in druge izdaje Jarčevih del. Žal so sodobne izdaje tega moža, ki je kot partizan pred enainštiridesetimi leti smrtno zadet omahnil v roških hostah, tako redke, da pomeni že najava ponatisa katerega njegovega spisa kar majhen praznik. Zato so se v študijski knjižnici tembolj razveselili, ko je Mladinska knjiga v zbirki Kondor izdala izbor iz Jarčevih literarnih stvaritev pod naslovom „Vergerij“. Urednik Bojan Štih je dal knjigi naslov po istoimenski Jarčevi nedokončani pesnitvi, s katero bi slovenska literatura, če bi Jarč pesnitev končal, dobila tako pomembno delo, kot pomeni za nemško in svetovno literaturo Goethejev „Faust“. To misel, uporabljeno že v spremni besedi, je Bojan Štih ponovil in razčlenil na predstavitvi „Vergerija“ v sredo prejšnji teden v čitalnici novomeške študijske knjižnice. Povedati je treba, da so bralci in obiskovalci knjižnice temu dogodku posvetili vsi potrebno pozornost, saj se jih je v čitalnici zbralo več, kot je tam stolov. Obiskovalci, med katerimi je bil tudi Jarčev prijatelj akademik Božidar Jakac, so najprej prislunili krajšemu recitalu pesniških in proznih besedil Mirana Jarča, ki ga je izvedla Staša Vovk ob glasbeni spremljavi Silvestra Mihelčiča na elektronski harmoniki. Poslušalci so pozorno prislunili programu in še zlasti Bojanu Štihu, ki je v nadaljevanju prireditve obrazložil, zakaj je pripravil „Vergerija“ in kako sploh sam doživlja tega „skrivnostnega“ in po krivici zapostavljenega poeta. Po njegovem prepričanju sta tako literarna zgodovina kot literarna kritika Jarča prezrti predvsem zato, ker ga nista razumeli, ali pa sta ga odrinili zato, ker preprosto ni šel v „obrazec“, kamor sta vtknili druge slovenske ekspresioniste, Jarčeve sodobnike. Štih je dodal, da je treba Jarča pozorno brati in da bodo šele podrobne analize pokazale, da je bil med slovenskimi ekspresionisti izjemnen. Obravnavati pa ga je treba celovito, tedaj se namreč izkaže, da je bil na vseh področjih, kjer je deloval, enakovreden. Po Štihovem mnenju predstavlja Jarč v tem oziru svetla, a hudo osamljen primer. Krivično do tega moža pa je še marsikaj drugega, da o učnih načrtih, ki književnika Jarčevega kova ne poznajo, niti ne govorimo. Da pa branje, ponujeno pod naslovom „Vergerij“, ni namenjeno samo mladini, marveč tudi odraslim, je povsem razumljivo. Podobne izbore bodo, kot je dejal urednik zbirke Kondor, Aleš Berger, pri Mladinski knjigi še pripravljali, saj je na Slovenskem še več piscev po krivici pozabljenih, kot je Jarč. Kot rečeno, pomeni izid „Vergerija“ razveseljiv dogodek ne samo za novomeško študijsko knjižnico, ki ji je znova izšli in pozabe oteti Jarč še v poseben ponos, marveč za vse, ki jim ta pesnik, pisatelj in dramatik resnično kaj pomeni.

TELEVIZIJSKI SPORED

28. X. petek

1
8.50 TV V ŠOLI: Koledar, Ali so levi pri tebi, Francoščina, Odmor, H. Ibsen: Mali Eyolf, Poročila
17.25 POROČILA
17.30 CEZ TRI GORE: KVINTET BRATOV ZUPAN
17.55 MODRO POLETJE, oddaja iz španske nanizanke za otroke
18.25 OBZORNIK LJUBLJANSKEGA OBMOČJA
18.40 OTROŠKE NALEZLJIVE BOLEZNI: NEGA BOLNEGA OTROKA, izobraževalna oddaja
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 ZGODOVINA SLOVENCEV V FILMSKIH FRESKAH: ZA HLAPECE ROJENI, dokumentarna oddaja
20.45 NE PREZRITE, kulturna oddaja
21.00 ŠERIF V NEW YORKU, oddaja iz ameriške nanizanke
22.10 DNEVNIK
22.25 NOČNI KINO: LISJAK, ameriški film

Scenarij za film sta L. J. Carlini in H. Koch spisala po istonaslovni noveli Davida H. Lawrencea, režiser Mark Rydell pa si je prizadeval, da bi pripovedi ohranil literarno prečiščenost pri kazanju čustvenih stanj junakov. Igrajo Sandy Dennis, Anne Heywood, Keir Dullea in še kdo.

2
15.40 Test - 15.55 Prenos s svetovnega prvenstva v gimnastiki - 18.45 Narodna glasba - 19.30 Dnevnik - 20.00 Po poteh Avnoja: Revija kulturno-umetniških društev Abrašević - 20.45 Zagrebška panorama - 21.00 Mimogrede (kulturna oddaja) - 21.50 Bitka za Britanijo (angleški film)

ZAGREB 1
16.30 Video strani - 16.40 TV v šoli: Francoščina, TV gledališče - 17.40 Poročila - 17.45 Zgodba iz Nepričave - 18.15 Svet računalnikov (izobraževalna oddaja) - 18.45 Koledar - 18.55 Kronika občine Reka - 19.30 Dnevnik - 20.00 Androsove tarče (oddaja iz ameriške nanizanke) - 20.50 Sedem mladih (zabavnoglasbena oddaja) - 21.35 Dnevnik - 21.50 Kultura srca - 23.20 Poročila

29. X. sobota

1
8.00 POROČILA
8.05 CICIBAN, DOBER DAN: NAS PISMOŠA
8.20 Z BESEDO IN SLIKO: STOJAN IN LILJANA
8.30 MODRO KOT PISANO
9.00 GLASBENI MAGAZIN: O TALENTIH
10.05 ZEMLEJISNE POSEBNOŠTI: ŽIVI ZAKLADI JAPONSKE, poljudnoznanstvena oddaja
11.00 OTROK IN PROMET: NA POTI OD DOMA DO SOLE, izobraževalna oddaja
11.20 ZGODOVINA SLOVENCEV V FILMSKIH FRESKAH: SPET TRTE SO RODILE, dokumentarna oddaja
12.00 PO SLEDI MAVRICE, dokumentarna oddaja
12.30 POROČILA
16.00 OLIMPIJSKE BAKLE, dokumentarna reportaža
16.45 RISANKA
16.55 POROČILA

17.00 CRVENA ZVEZDA: CIBONA, prenos košarkarske tekme
18.25 PLANET OPIC, oddaja iz ameriške nadaljevanke
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 NASE 26. SREČANJE
21.35 ZRCALO TEDNA, pregled političnih in drugih dogodkov
21.55 VROČINSKI VAL JE TRAJAL ŠTIRI DNI, kanadski film
Glavni junak filma, ki ima vse dobre lastnosti ameriških akcijskih filmov, je televizijski snemavec, čigar slabost so vino, ženske in avtomobili. Igrajo Gordon Pinsent, Alexandra Stewart, Lawrence Dane in drugi, režiserske posle pa je opravil Doug Jackson.
23.05 POROČILA

2
14.55 Lutkovna predstava - 15.55 Prenos s svetovnega prvenstva v gimnastiki - 18.30 Kam greod divje svinje - 19.30 Dnevnik - 20.00 v družbi z... - 20.30 Pesniško gledališče: Morje - 20.55 Poročila - 21.00 Babica Saja (feljton) - 21.30

Sportna sobota - 21.50 Cudež življenja (švedska dokumentarna oddaja)

ZAGREB 1
8.50 TV v šoli: Koledar, Ali so levi

30. X. nedelja

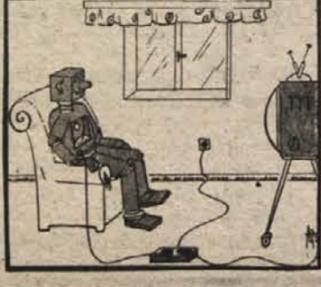
1
8.50 POROČILA
8.55 ŽIVZAV, otroška matineja
9.50 MODRO POLETJE, oddaja iz španske nanizanke za otroke
10.20 FANTJE S HILL STREETA, oddaja iz ameriške nanizanke
11.10 625, oddaja za stik z gledalci
11.30 ANSAMBEL NIKA ZAJCA
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
13.00 POROČILA
14.45 PRISLUHNI MO TIŠINI, oddaja za slušno prizadete gledalce
15.15 GALEB, angleški film
Film z gornjim naslovom je Sidney Lumet posnel po drami Antona P. Čehova. Medtem ko je Čehov delo označil in zastavil kot komedijo, je Lumet dogajanje prikazal v luči poraza in obupa. Igrajo James Mason, Vanessa Redgrave, Simone Signoret, David Warner in drugi.

17.30 POROČILA
17.35 NAŠ KRAJ: SPODNJA IDRIJA
17.55 ŠPORTNA POROČILA
18.10 MLADINSKA ODĐAJA
19.10 RISANKA
19.25 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 13. JULIJ, oddaja iz titograjske nadaljevanke
20.55 ŠPORTNI PREGLED
21.25 DOM, skopska dokumentarna oddaja
22.00 KRONIKA BORŠTNIKOVEGA SREČANJA
22.30 POROČILA

2
14.30 Prenos s svetovnega prvenstva v gimnastiki - 19.30 Dnevnik - 20.00 Umetnost interpretacije: Čembalistka Smitjka Isaković - 20.45 Včeraj, danes, jutri - 21.05 Delavci na črno (oddaja iz angleške nadaljevanke)

31. X. ponedeljek

1
8.50 TV V ŠOLI: Koledar, Pesmi in zgodbe za vas, Slovenščina, Povej mi, povej, Posavska arhitektura v lesu, Poročila
17.30 POROČILA
17.35 MODRO KOT PISANO

18.05 ČLOVEK IN OKOLJE: KRAJINA V PREOBRAZBI, izobraževalna oddaja
18.25 PODRAVŠKI OBZORNIK
18.45 MLADINSKI STUDIO
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 Matjaž Kmecl: MUTASTI BRATJE, predstava SNG Trst
21.35 PORTRETI: HENRI MATISSE, francoska oddaja
21.55 DNEVNIK

2
17.25 Dnevnik - 17.45 Lutkomedija - 18.00 Vabilo na komedijo - 18.15 Potujoča knjižnica (izobraževalna oddaja) - 18.45 Glasbena oddaja - 19.00 Športna oddaja - 19.30 Dnevnik - 20.00 Znanost - 20.45 Zagrebška panorama - 21.05 Življenje brez konca (oddaja iz slovaške nadaljevanke) - 22.05 Hit mesece (zabavnoglasbena oddaja)

1. XI. torek

1
16.35 POROČILA
16.40 STEKLENI DOM, češkoslovaški film
17.55 H. C. Andersen: MATI, pravljica
18.15 LJUDSKE ŽALOSTINKE POJE SLOVENSKI OKTET
18.40 PISANI SVET: OTROK IN ČAS
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 E. J. Neuman: V TRETJEM

RAJHU, oddaja iz ameriške nadaljevanke
21.00 IZ KONCERTNIH DVORAN - J. Haydn: SIMFONJA ST. 88 V G-DURU; W. A. Mozart: KONCERT ZA KLAVIR IN ORKESTER V C-DURU
21.55 PESEM GIBA: JUGOSLOVANSKA MODERNA
22.15 POROČILA

2. XI. sreda

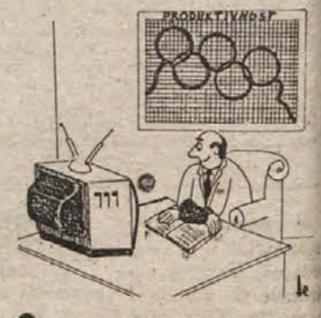
1
8.50 TV V ŠOLI: Koledar, Levi, Rastinstvo in živalstvo obalnega pasu, Odmor, Vstaja jugoslovanskih narodov, Nacionalni park Kornati, Poročila
17.30 POROČILA
17.35 CICIBAN, DOBER DAN: ŠIVILJA
17.50 DEKLIŠKI PEVSKI ZBORI, z nastopa na celjskem mednarodnem festivalu pevskih zborov
18.25 DOLENJSKI OBZORNIK
18.40 MOZAIK KRATKEGA FILMA: VSAKA HIŠA JE BOLJŠA OD MOJE, nizozemski film
19.15 RISANKA

19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 FILM TEDNA: NAJ ŽIVI MEHIKA, sovjetski film Film z gornjim naslovom je delo znamenitega Sergeja Eisensteina. 1931' in 1932' filma ni dokončal, to se pozna, zato poznavalci pravijo, da se da po odlomkih komaj zaznati, kaj je režiser pravzaprav hotel.
21.45 PORTRETI: TONE STOJKO
22.15 DNEVNIK

3. XI. četrtek

1
8.50 TV V ŠOLI: Koledar, Ali si dijak, Potočni rak, Odmor, Matematika, Misli s svojo glavo, Poročila
17.30 POROČILA
17.35 ZEMLEJISNE POSEBNOŠTI: PODIVJANA ZEMLJA, ameriška poljudnoznanstvena oddaja
18.25 OBALNO-KRAŠKI OBZORNIK
18.40 ČAS, KI ŽIVI: OD MRAKA DO DNE
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 TEDNIK
21.05 TARČE MIKEA ANDROSA, oddaja iz ameriške nanizanke
21.55 DNEVNIK

2
17.25 Dnevnik - 17.45 Grom - 18.15 Pred izbiro poklica (izobraževalna oddaja) - 18.45 Zabavnoglasbena oddaja - 19.30 Dnevnik - 20.00 Sportna sreda - 22.05 Dnevnik

2
17.25 Dnevnik - 17.45 Čas za pravljico - 18.15 Moje prepričanje (izobraževalna oddaja) - 18.45 Goli z evropskih nogometnih igrišč - 19.30 Dnevnik - 20.00 Ivan G. Kovačić: Jama (posnetek predstave amaterskega gledališča iz Visokega) - 20.55 Zagrebška panorama - 21.10 Kulturna oddaja

**Delovni kolektivi vseh tozdov IMV
čestitajo občanom občin Brežice in
Novo mesto za praznik in jim želijo
še veliko delovnih zmag**

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL NOVO MESTO

lišča Smarješke Toplice, ki je povezano z zdraviliščema Dolenjske Toplice in Strunjan v Krkinem tozdu Zdravilišča. Vsi novi prostori, predvsem pa zdravstveni del in bazen, dajejo zdravstvenemu osebju velike možnosti za razvoj funkcionalne diagnostike, fizioterapije in preventivne s sodobnimi napravami, ki so redke ne samo v Jugoslaviji, temveč tudi v Evropi. Cenenost in zanesljivost preiskav s temi diagnostičnimi pomagali je spodbudila mnoge zdravstvene skupnosti, da pošiljajo bolnike z napotnicami na preiskave v Smarješke Toplice. To je tudi dokaz, da zaupajo zdraviliškimi strokovnjakom.

Na današnji dan, 27. oktobra, bo ob 12. uri v knjižnici Tovarne zdravil Krka v Novem mestu podelitev nagrad raziskovalne skupnosti za inovacijske in raziskovalne dejavnosti.

Dan kasneje, to je jutri, 28. oktobra, bo najprej ob 9. uri v osnovni šoli Grm proslava ob poimenovanju šole po XV. udarni diviziji.

Ob 11. uri bo otvoritev srednje kmetijske šole Novo mesto pod Trško goro. Šolanje kmetijskih strokovnjakov v novih delovnih, učnih in bivalnih prostorih bo spodbudno delovalo na napredek in dvig ravni znanja.

Ob 13. uri pa bo na Cikavi otvoritev nove Iskrine tovarne elektrospojnih vezij Ela, ki je z izgradnjo novih proizvodnih prostorov pridobila normalne delovne prostore za uspešnejše delo in razvoj. Ob gradnji so upoštevali tudi želje in načrte Iskre, da bi bila na isti lokaciji oba novomeška Iskrina tozda: Tovarna elektrospojnih vezij Ela in Tovarna napajalnih naprav, ki je sedaj v Bršlinu.

V dvorani muzeja NOB v Novem mestu bo ob 17.30 otvoritev razstave likovnega društva Vladimir Lamut. V kulturnem domu v Novem mestu pa ob 19. uri akademija v počastitev 30-letnice krvodajalstva.

Bera enoletnih dosežkov

Praznovanje ni samo spomin, ampak tudi opomin ter obveznost

Novomeška občina praznuje svoj praznik v spomin na ustanovitev Novomeške čete 29. oktobra 1941 na Brezovi rabri. Letošnje praznovanje se je začelo že 14. oktobra z otvoritvijo razstave 6. svobodne akademije v tovarni zdravil Krka v Novem mestu in se bo končalo 3. decembra v Dilančevi ulici v Novem mestu z odkritjem plošče v počastitev 50-letnice oživitve delovanja delavske telovadbe in novomeške podružnice kulturne zveze Svoboda.

Osrednje svečanosti, ki bodo na sam spominski dan 29. oktobra, se bodo pričele ob 8.30 z otvoritvijo nove ceste od bolnišnice v Kandiji do Broda. Cesta je pomembna, ker bo

omogočila hitrejši pretok vozil proti Straži, saj je speljana v podvozu pod železniško progo.

V nadaljevanju programa bo ob 9.30 svečana zaobljuba vojakov iz novomeške kasarne Milana Majcna pri spomeniku na Cvibljju nad Žužemberkom. Zaobljuba na grobu nad 1000 borcev, padlih za svobodo pomeni za mlade vojake svečan

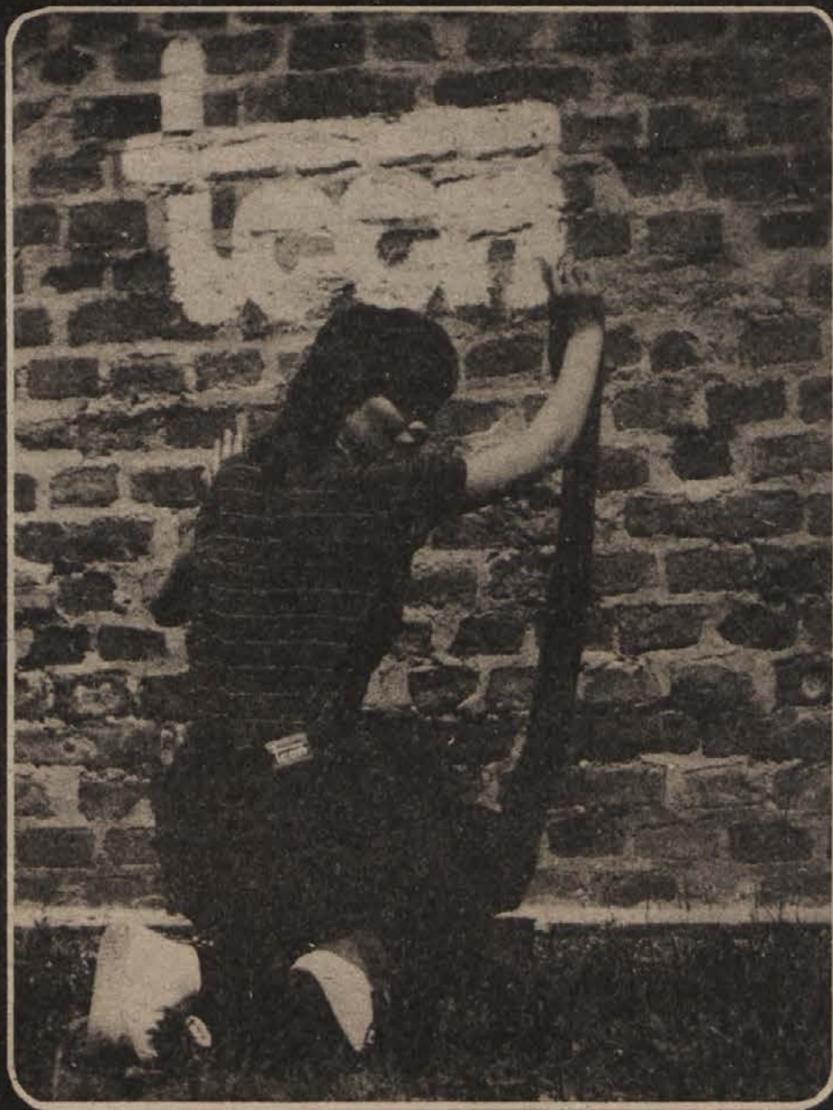
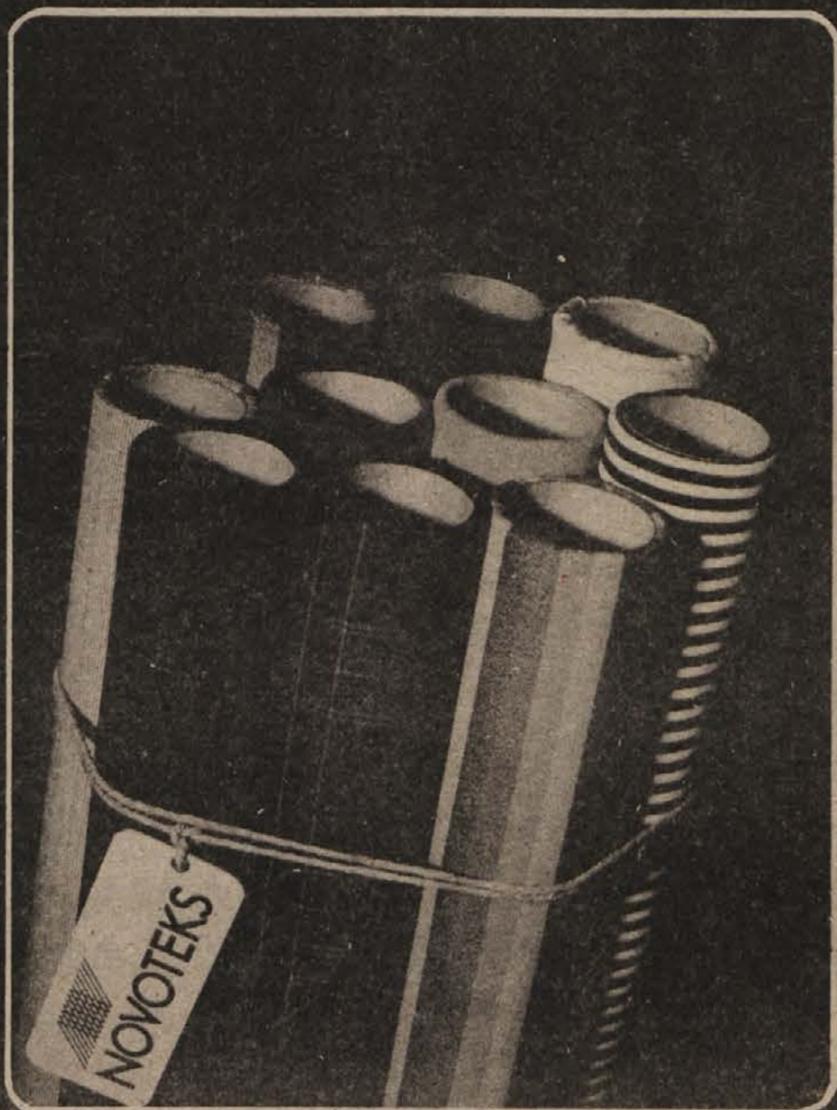
trenutek in obveznost, da so dolžni čuvati tisto, za kar so partizani padli.

Ob 10.30 bo slavnostna seja občinske skupščine in izvršnih organov družbenopolitičnih organizacij v prostorih Iskre v Žužemberku, kjer bo tudi ob 11.30 svečana otvoritev novih delovnih prostorov, v katerih bodo delali večplastne keramič-

ne kondenzatorje. Ti izdelki so rezultat skupnih prizadevanj strokovnjakov Iskrinega tozda KEKO (Keramični kondenzatorji) v Žužemberku in Inštituta Jožefa Štefana v Ljubljani. Kar 80 % teh izdelkov pa bodo izvažali.

Kot zadnji svečani dogodek tega dne bo ob 16. uri otvoritev novozgrajenih objektov Zdravi-

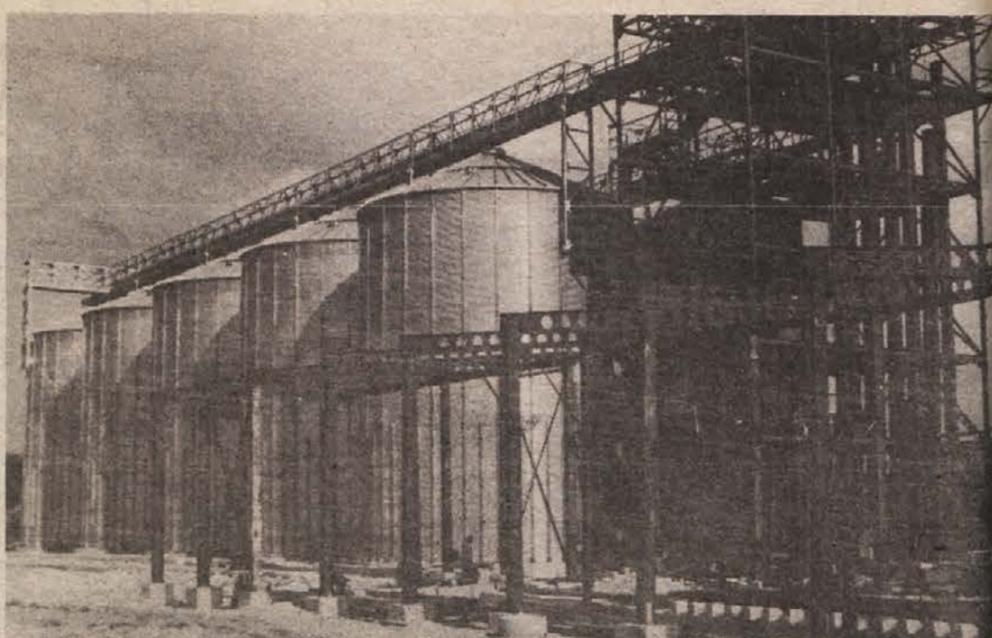
NOVOTEKS

Vsem občanom čestitamo za praznik občine!

SPLOŠNA BOLNIŠNICA BREŽICE — Nadzidek otroškega oddelka je bil zgrajen s sredstvi samoprispevka

ZITNE SHRAMBE — V Brežini pri Brežicah bodo v kratkem dokončali prvih deset silosov za žito. To je približno polovica zastavljenih del. Vseh 20 silosov bo lahko sprejelo 30 tisoč ton žita. Vrednost naložbe je 250 milijonov dinarjev. Investicijo vodi konzorcij sedmih slovenskih organizacij.

Izgradnja bizeljskega vodovoda

Približuje se zaključek 20-letnega obdobja samoprispevkov

Občina Brežice praznuje svoj praznik 28. oktober kot spomin na ustanovitev Brežiške čete pred 42-imi leti v Brežini pri Brežicah. Kljub tragični usodi čete se je osvobodilno gibanje razvijalo do končne zmage. Po vojni so se Brežice nekaj časa počasi razvijale. Zadnja leta pa vse hitreje napredujejo. Pomembne dejavnosti so kmetijstvo, vinogradništvo, industrija, turizem in trgovina. Z 20-letnim samoprispevkom (4 krat po 5 let), ki se bo iztekkel prihodnje leto, se je v občini marsikaj premaknilo na boljše.

Končali bodo asfaltiranje vseh občinskih cest v skupni dolžini 120 km, kar je zelo velik uspeh. Iz sredstev samoprispevka so nadzidali otroški oddelek pri splošni bolnišnici v Brežicah, dokončali so prizidek k osnovni šoli v Veliki Dolini ter v Dobovi pričeli graditi novo osnovno šolo. Računajo,

da jo bodo prihodnje leto že izročili svojemu namenu. To je le nekaj del, za katere so uporabili samoprispevek v zadnjem letu dni.

Težko je soditi, kaj je najpomembnejše med pomembnimi pridobitvami. Za nekoga je to asfaltirana cesta, za drugega nova šola itd. Za krajane

Bizeljskega pa je v tem trenutku najpomembnejša izgradnja vodovoda, ki bo zagotovil zdravo pitno vodo. Akcijo vodi vodovodni odbor pri Krajevni skupnosti Bizeljsko, investitor pa je Komunalno obrtno podjetje iz Brežic. Do sedaj so sredstva prispevali: 6 milijonov samoupravna komunalna interesna skupnost Brežice, 2,2 milijona skupščina občine Brežice, 5 milijonov pa znašajo prispevki za financiranje vodovoda (po 4.000 din na priključek).

Celotna investicija bo po predračunu stala 69 milijonov

dinarjev. V letošnjem letu bodo opravili dela v približni skupni vrednosti 26 milijonov dinarjev, pri čemer bodo uporabili tudi kredit Zavarovalne skupnosti Triglav — Posavske območne skupnosti Krško v višini 7 milijonov dinarjev.

Letos bodo zaključili prvo fazo izgradnje vodovoda, kar pomeni izgradnjo primarnega cevovoda iz Pišec na Bizeljsko v dolžini 22 km. V tej dolžini so zajeti tudi glavni vodi v naselja, ki se bodo napajala gravitacijsko s padcem vode brez prečrpavanja. Tako bi bilo v tej fazi izgradnje priključenih nekaj več kot 200 uporabnikov.

V drugi fazi predvidevajo, da bodo v letih 1984 in 1985 zgradili vodohram s prečrpavanjem na najvišjo točko, s katere bodo oskrbovani z vodo ostali višinski predeli.

Pri izgradnji primarnega vodovoda so sodelovale mladinske delovne brigade, pripadniki JLA s strojno opremo in krajani s prostovoljnimi delom. Večji komunalni poseg, kot je bizelj-

ski vodovod, pomeni velik dosežek na nerazvitem območju, kot je krajevna skupnost Bizeljsko s približno 600 domačijami.

Skupščina občine in družbenopolitične organizacije čestitajo občanom za praznik občine

SLOVIN DO „BIZELJSKO-BREŽICE“

ČESTITA DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM OB PRAZNIKU OBČINE BREŽICE

Cenjene potrošnike obveščamo, da so bila naša vina nagrajena za kvaliteto na mednarodnem sejmu „VINO 83“ v Ljubljani in sicer:

MODRA FRANKINJA	— velika častna diploma z zlato medaljo
BIZELJČAN	— velika častna diploma s srebrno medaljo
VIRŠTAJNČAN	— velika častna diploma s srebrno medaljo
CVIČEK MARVIN	— častna diploma
PLEŠIVIČKO BELO	— častna diploma

V svojem bogatem asortimanu vam nudimo tudi

- ostala kvalitetna vina
- žgane pijače
- brezalkoholne pijače:

- = JUPI
- = COCTA
- = SCHWEPPS — BITTER LEMON
- BITTER ORANGE
- DRY GRAPEFRUIT
- TONIC WATER
- = SADNE SOKOVE „FRUPI“

PRIPOROČA SE SLOVIN DO „BIZELJSKO-BREŽICE“

TRGOAVTO Koper POSLOVALNICA Brežice

Lastnike vozil Zastava in TAM ter motornih koles Tomos vabimo, da obiščejo našo trgovino z rezervnimi deli, opremo, orodjem, avtomobilskimi gumami, avtokozmetiko in ostalimi potrebščinami v BREŽICAH, Milavčeva ulica 16 (v stavbi AMD). TELEFON: (0,68) 62-476 DELOVNI ČAS: vsak dan od 7. do 15. ure in ob sobotah od 7. do 12. ure. PRIPOROČAMO SE ZA OBISK IN NAKUP!

Občanom brežiške občine čestitamo za praznik!

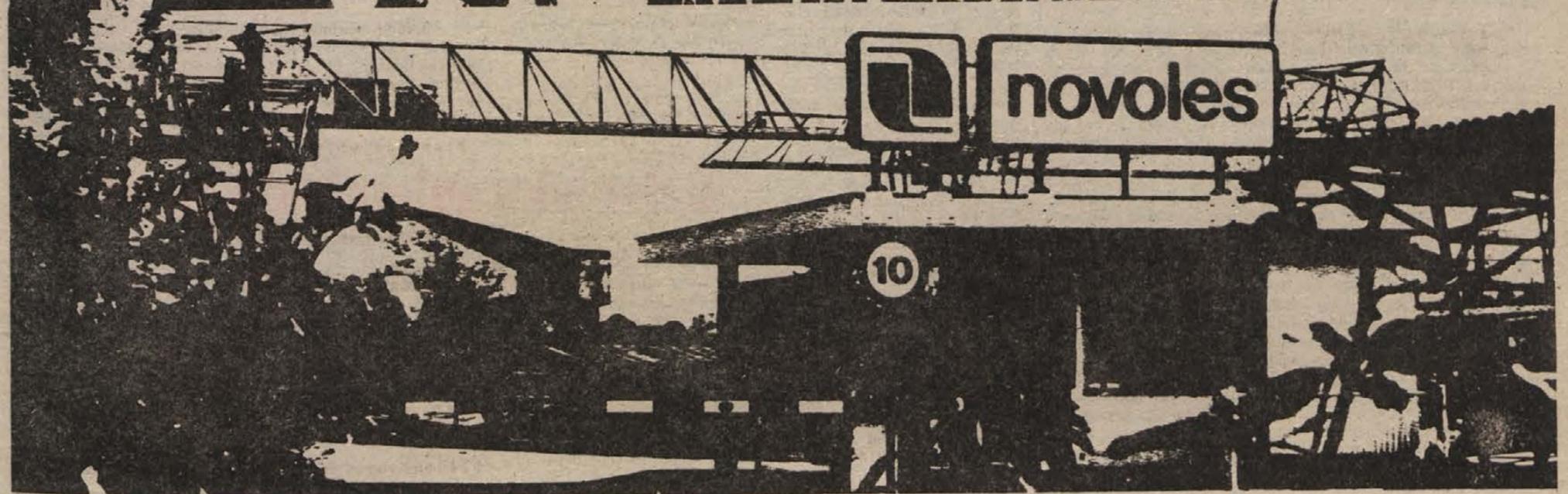
SALONIT ANHOVO

industrija gradbenega materiala Anho
TOZD OPEKARNA BREŽICE, RUDNIK GLOBOKO

ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE!

Občanom čestitamo
za praznik in
priporočamo obisk
našega salona
pohištva

Vsem delovnim ljudem in občanom
ter poslovnim prijateljem
čestitamo za praznik občine

Poleg cestnih in vodnih vozil izposojajo tudi letala

V novomeški Kompasovi poslovalnici tozgod Domači turizem in Kompas Hertz Rent-a-car je vedno kaj novega. Ponudbo vse bolj širijo in prilagajajo potrebam strank. Tradicija dolgoletnega sopotnika v dolenskem prostoru jih ne uspava, ampak vedno bolj obvezuje.

V poslovalnici tozgod Domači turizem je novost direktna prodaja letalskih vozovnic v mednarodnem prometu poleg že obstoječe prodaje letalskih vozovnic v notranjem prometu.

To je velika prednost za mednarodne poslovne in zasebne lete, saj posledje ne bo potrebno po več dni čakati na vozovnice, ampak jih bodo potniki dobili takoj.

Od „železnega repertoarja“ velja omeniti prodajo rednih in izrednih programov. Med prve sodijo aranžmaji centralnega bookinga tozgod Domači turizem in lastni programi poslovalnice. K drugim pa lahko prištevamo vse tiste programe, ki jih novomeška poslovalnica uresniči po želji naročnikov.

Jesen, zima in pomlad so obdobja, ki imajo svoje pri-

vrzence. Enim prija sprehodi ob morju in kopanje v bazenih s toplo morsko vodo ali pa kopanje v bazenih termalnih zdravilišč. Spet drugi želijo na sneg. Kompas želi z različnimi programi izpolniti želje vsakomur. Na voljo je pregleden katalog programov „Jesen, zima, pomlad 1983/84“ in „Smučanje 1983/84“.

Kompas pa bo zadovoljil številne ljubitelje zimskih športov z organizacijo obiska XIV. zimskih olimpijskih iger v Sarajevu od 7. do 19. februarja 1984. Iz Ljubljane, Celja in Maribora bodo v času olimpijade vsak dan vozili vlaki, iz drugih krajev pa bodo organizirali prevoz do odhodnih postaj.

Prevoz iz Ljubljane stane 2.860 din, za otroke do 12 let pa 2.390 din, iz Celja 2.950, oziroma 2.440 din. Podrobna pojasnila dajejo v vsaki poslovalnici tudi glede odhodov, drugih popustov in doplačil.

Za osvežitev spomina naj še navedemo, da novomeški Kompas opravlja tudi menjalniško službo in prodajo komercialnih bencinskih bonov samo za konvertibilna plačilna sredstva.

Izposojanje cestnih in drugih vozil opravlja Kompas v Novem mestu v istih prostorih, kot je poslovalnica domačega turizma. Kompas Hertz Rent-a-car ima zelo pestro ponudbo cestnih vozil. Interesenti lahko izbirajo med renaulti, golfi (na bencinski in dieselski pogon), vozili Zastava, Opel, Mercedes itd. Na posodo se dobijo tudi kombi-busi ali pa avtobusi s 24 ali 49 sedeži. Na voljo so poleg tega tovorna vozila z nosilnostjo od 0,5 do 5 ton nosilnosti ter celo 6- in 8-sedežna letala. Poleti bodo spet na voljo vlečne priklopnice IMV Adria. V prihodnje pa se obetajo tudi priklopnice z lastnim pogonom — vse bolj popularnimi „motorhome“.

Kompasova služba najema vozil deluje na vseh jugoslovanskih letališčih in še v 50-ih drugih krajih. Ena izmed prednosti je tudi, da najemnik prevzame vozilo v enem kraju, pusti pa ga lahko v drugem, kjer je Kompasova rent-a-car (RAC) poslovalnica.

V Novem mestu imata poslovni ločene telefone: Domači turizem 21-333 in 23-404, RAC pa 23-937. Telex YU KOMNOV 35811 pa je skupna.

Dolenjska železnica napreduje

Do leta 1985 bo na železnici še udobnejši osebni prevoz

V osmih mesecih tega leta se je na območju Železniške transportne organizacije Novo mesto potniški promet povečal za 15, tovorni pa kar za 26 odst. v primerjavi z istim obdobjem lani. Težko je reči, kaj je temu botrovalo. Vsekakor pa je posodabljanje železnice in prilagajanje potrebam trga opravilo svoje. Krivični bi bili, če ne bi tega priznali, saj se je potrebno zavedati, da je posodabljanje železnice zaradi njene tehnologije sila zamotana, odgovorna in dolgotrajna zadeva.

Zeleni vlak na progi Črnomelj — Ljubljana je pomenil prvi premik k posodabljanju osebnega pevoza. Zamenjava zelenega vlaka z novimi vozili, ki jih izdeluje delovna organizacija Tovarna tirnih vozil „Boris Kidrič“ iz Maribora po Mercedesovi licenci, pomeni še en korak naprej k posodabljanju in kulturi prevoza. Novomeška ŽTO pričakuje, da bodo še do konca tega leta pričele na njenem območju voziti dve do tri nove potniške garniture, ki bodo prišle iz Maribora. Predvideno je, da bodo mariborski Mercedesi do leta 1985 zamenjali dotrajane rumeno-rdeče fiate. Nova vozila bodo po zunanosti enaka kot „zelenec“. Prilagojena bodo po opremljenosti in cenah prevoza normalnim potrebam potniškega prometa. Zeleni vlak pa bo ostal boljše kvaliteta za drugačno kulturo prevoza.

Železnica je napravila bistven premik tudi pri prevozi tovora z uvedbo hitre dostave vozovnih pošiljk — s tako imenovanim „nočnim skokom“, kar pomeni, da je prevzeto blago dostavljeno naslednji dan po prevzemu. Iz Novega mesta je možno vozovne pošiljke odpremljati z „nočnim skokom“ na Štajersko, v Sarajevo in Beograd ter delno v Ljubljano. Kljub temu pa novomeške delovne organizacije še ne izkoriščajo dovolj teh ugodnosti. Največji in najboljši uporabnik „nočnega skoka“ je trenutno novomeška IMV.

Nekaj besed bi veljalo nameniti še varnosti na zelenici, kljub temu da na območju novomeške ŽTO že dolga leta ni bilo izrednega dogodka, ki bi ogrožal varnost potnikov in tovora. Kot je bilo poudarjeno že uvodoma, je posodabljanje železnice dolgotrajnejša stvar. Trenutno popravljajo progo med Škofljico in Grosupljim, da bo usposobljena za 20-tonski osni pritisk. Po srednjeročnem planu naj bi bila do leta 1985 proga Ljubljana — Trebnje — Sevnica usposobljena kot razbremenilna obvoznica proge Ljubljana — Zidani most.

Več postaj je že urejenih, ostale bodo prišle na vrsto postopoma. Tudi na odseku proge Trebnje — Novo mesto bodo opravili remont za 20 tonski osni pritisk tja do leta 1985. Na ostalih progah bodo opravljali remont postopoma, glede na razpoložljiva denarna sredstva.

Tako skuša Dolenjska nadoknaditi zamujeno tudi na področju železniškega prometa. „gotovostjo pa lahko trdimo, da se je zaupanje v prevoz po tirih povrnilo in da se iz leta v leto večja.“

Jesen in zima na Otočcu

Od 1. oktobra 1983 do 29. februarja 1984 imajo gostje Krkinega hotela Grad Otočec številne ugodnosti

Osrednji dolenski turistični center, ki združuje raznoliko ponudbo za vsak žep, je tudi za jesen in zimo 1983/84 pripravil zanimivo in ugodno ponudbo. Njegova lega mu daje številne prednosti. Poletni kamping ob bregovih zelene Krke (eden izmed dveh na Dolenjskem) za ljubitelje narave, hotel v graščini na otoku sredi Krke za bolj petične in ljubitelje starega sloga, hotel Garni za turiste s sodobnim okusom in motel za motorizirane tranzitne goste.

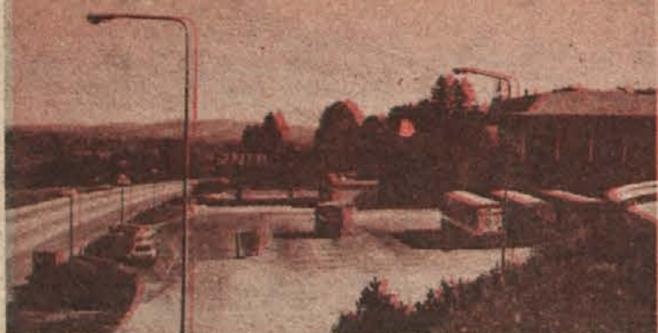
V jesensko-zimskem času stane 2-dnevno bivanje v gradu 1.400 do 1.700 din, 7-dnevno 4.500 do 5.500 din in 10-dnevno bivanje 6.400 do 7.800 din. Za isti čas stane bivanje v Garniju 1.400, 4.700 in 6.500 din, v Motelu pa 1.200, 3.800, oziroma 5.200 din. Za enoposteljno sobo je potrebno odšteti doplačilo 150 din, turistična taksa znaša 15 do 20 din. Popust za polpenzion je 15 %, za otroke do 8 let 30 %, pri organiziranih skupinah do 25 oseb pa priznavajo brezplačno mesto za 1 osebo.

Velja omeniti, da nudi Otočec kljub hladnejšim dnevom številne rekreacijske možnosti: kopanje v bazenu z ogrevano vodo, zabavni program ob sobotah in praznikih, ribolov na Krki (tedenski pavšal znaša 1.600 din), kegljanje (tedenski pavšal 400 din) na kegljišču „Pri vodnjaku“ v Novem mestu, pozimi, ko je sneg, pa so možni smučarski teki in sankanje.

Ne gre pa zanemariti dobre kuhinje in postrežbe, ki brez dvoma pripomoreta k dobremu počutju gostov.

HOTEL GARNI OTOČEC — B kategorije, bazen, savna, 23 enoposteljnih in 65 dvoposteljnih sob, 2 poslovna apartmaja, aperitiv bar

MOTEL PETROL ČATEŽ — Številni obiskovalci, ki potujejo z zahoda proti vzhodu ali obratno so njihovi gostje.

Petrolovi gostinci vabijo

Ne vabijo samo motoriziranih nomadov, ampak tudi druge goste

S prirejanjem „Tednov kulinarike“ spomladi in jeseni želijo Petrolovi moteli in ostali gostinci obrati privabiti poleg slučajnih obiskovalcev tudi druge, posebno ljubitelje kulinarčnih umetnosti. Vse vrste kulinarčnih prireditev so enake v vseh gostinskih obratih, razen zadnjega izbirnega tedna, ko ima vsak obrat svoj kulinarčni teden.

Do 30. oktobra še traja teden kostanjevih specialitet, od 4. do 13. novembra bo Martinov teden, od 16. do 20. novembra ovčji teden, od 7. do 11. decembra pa bo v Motelu Čatež teden domačega zajca, v Motelu Lom teden sladice, v Motelu Podlehnik teden flambiranih jedi ter v restavraciji Tepanje in na Čatežu teden domačega zajca.

Če bi ostali samo pri tej informaciji, bi bralec ostal prikrasjan za ostale koristne napotke o posameznih gostinskih obratih in njihovih okolicah, možnostih za izlete in drugih zanimivostih. Potrebno pa se je za krajši ali daljši čas ustavititi, da bi dojeli lepote posameznih okolij.

MOTEL ČATEŽ

Petrolov Motel Čatež je eden izmed štirih ob magistralni cesti med Ljubljano in Zagrebom. Med vsemi Petrolovimi moteli se nahaja na najbolj slikovitem območju, v neposredni bližini sotočja rek Krke in Save, starodavnega mesta Brežice,

gradu Mokrice in zdravilišča Terme na Čatežu. Vse to pa gostu omogoča raznoliko zadovoljevanje potreb, od kulturnih do športnih, rekreacijskih in izletniških. Morda si bo kdo zaželel preživeti urico ali dve ob bregovih zelene Krke ob namakanju trnka, drugemu bo ljubše jahanje skozi parke gradu Mokrice pod krošnjami eksotičnih dreves, spet tretji si bo pogrel revmatične kosti v termalni vodi Čateških Toplic. V samem Motelu, ki je B kategorije, pa se bo obiskovalec lahko spočil na enem izmed 60-ih ležišč z vsem udobjem. Na obeh straneh ceste se nahajajo restavracije s 420-timi pokritimi restavracijskimi sedeži, 240 sedežev pa je na delno zaprti terasi. Imajo pa še večji prostor za razne sestanke, konference ali seminarje. Na obeh straneh ceste so obsežni parkirni prostori za osebna in tovorna vozila ter za avtobuse.

MOTEL LOM

Neprekinjeno sta odprta obrata na obeh straneh avto-

ceste Ljubljana — Razdrto, kjer sta tudi bencinska servisa. Motel so preuredili tako, da lahko sprejme več avtobusnih izletniških skupin kot prej, saj imajo več restavracijskih sedežev. Sicer pa sta v sestavi tozgod Motel Lom še bifeja na obeh straneh avtoceste pri Postojni. Na Lomu nudijo za skupine tudi posebne turistične menije. Ker je ta motel na izrazitem kraškem območju, se odpira obiskovalcu svet podzemnih lepote, kot so jame: Dolarjeva v Kališah in Gradišnica ter svetovno znana Postojnska jama. Nedaleč od Loma je znano smučarsko središče Zaplana — Ulovka. Okolica pa je bogata s kulturno zgodovinskimi spomeniki v različnih krajih v okolici. Tako je moč pot proti morju popestriti z ogledom zanimivosti.

MOTEL PODLEHNIK

Motel Podlehnik leži tik ob eni najbolj prometnih cest v naši republici: Avstrija—Maribor—Zagreb. Je B kategorije in ima 103 ležišča v dvoposteljnih sobah z vsem udobjem, ki ga potrebuje motorizirani turist. V recepciji je tudi menjalnica tako kot v ostalih petrolovih motelih. Imajo restavracijo s 300 sedeži, 90 sedežev pa je na terasi. Za razne sestanke in zaključene skupine je na voljo posebna dvorana za 80 gostov. Lokacija Motela Podlehnik v osrčju Haloz in v bližini Ptuja je kot nalašč za številne obiskovalce, ki se zanimajo za sodobno kmetijstvo. Motel pa je znan tudi po dobri domači hrani.

OSTALI GOSTINSKI OBRATI

Tepanje je eden najnovejših Petrolovih objektov in leži ob hitri cesti Maribor—Celje. Objekta na obeh straneh ceste sta lično urejena in razpolagata s prostorom za po 180 gostov. Nedaleč stran so Žička kartažija, Poljčane, ni pa daleč tudi do Pohorja.

Restavracija Tržič leži ob tako imenovani „Tržiški detelji“ Domače in tuje turiste ter smučarje privabljajo bližnji smučarski tereni ter izletni planine. Privabljajo pa tudi naravna kopaljšča, lov in ribolov.

Za zdravje delovnih ljudi

V Termah na Čatežu izvajajo medicinsko programiran in kontroliran oddih

Raziskovanja, opravljena na fakulteti za telesno vzgojo v Zagrebu, so pokazala, da je možno zvišati raven funkcionalnih sposobnosti in s tem tudi stopnjo zdravja že v 10 do 12 dneh, če se takšen oddih izvaja ob ustrezni obliki športne rekreacije. Ta spoznanja so privedla Zdravilišče Terme Čatež, da so zagotovila optimalne, materialne in kadrovske predpogoje za izvajanje programiranega aktivnega oddiha PAO.

Sodoben način življenja na delovnem mestu in doma kljub vsem ugodnostim povzročata vse več težav z zdravjem. Vedno večje duševne obremenitve, preemajhna telesna aktivnost, prevelika telesna teža in nezdrave razvade so le nekateri izmed vzrokov za vrsto sprememb in motenj v človeškem organizmu. Tako so vse bolj pogoste bolezni mišično-veznega in kostnega sistema, nevroze, kardiovaskularne bolezni, dihalne motnje in drugo. Znanstveniki so dokazali, da pravilna programirana telovadba deluje pozitivno na zmanjšanje naštetih in drugih težav.

Na teh osnovah so v Termah Čatež formirali programiran aktivni oddih PAO v sklopu sodobno organiziranega centra za celotno psihofizično testiranje začetnega in končnega zdravstvenega stanja udeležencev PAO. Za izvajanje so na voljo posebej usposobljeni strokovni delavci, kabineti, igrišča in naprave.

V Termah Čatež imajo dve vrsti aktivnega oddiha: medicinsko programirani in medicinsko kontrolirani aktivni oddih. Prvi program obsega funkcionalno diagnostiko zaradi ugotavljanja stopnje zdravja. Testiranje izvaja prvi in zadnji dan zdravilje-

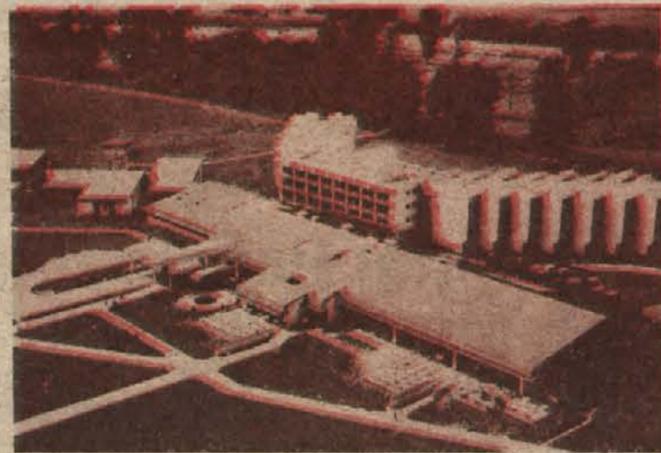
nja. Po določitvi programa se delo izvaja v skupinah po 15 oseb pod nadzorstvom strokovnega voditelja rekreacije. Udeleženci dobijo kartico s podatki prvega in drugega testiranja funkcionalnih sposobnosti. Program športne rekreacije in fizioprofilakse poteka 5 ur na dan: 3 ure dopoldne in 2 popoldne. Program spremljajo še ostale aktivnosti. Bivanje v hotelu Terme velja v mesecu novembru in decembru po 940 din v dvoposteljnih sobah, v bungalovih pa 720 dinarjev.

Drugi program, to je medicinski aktivni kontrolirani od-

dih, se izvaja po opravljeni funkcionalni diagnostiki, s katero ugotavljajo medicinske indikacije in kontraindikacije. Na podlagi rezultatov nato predpišejo ustrezne telesne aktivnosti in fizioprofilakse. Oddih drugega programa lahko traja 10 ali manj dni. Po končanem programu ne opravijo ponovno testiranje. Program izvajajo s skupino od 20 do 25 udeležencev pod strokovnim nadzorom programerja, oziroma vodje skupine.

Za tovrstni program je potrebno odšteti po 810 din na dan za bivanje v dvoposteljni sobi v hotelu Terme in 590 din v bungalovih.

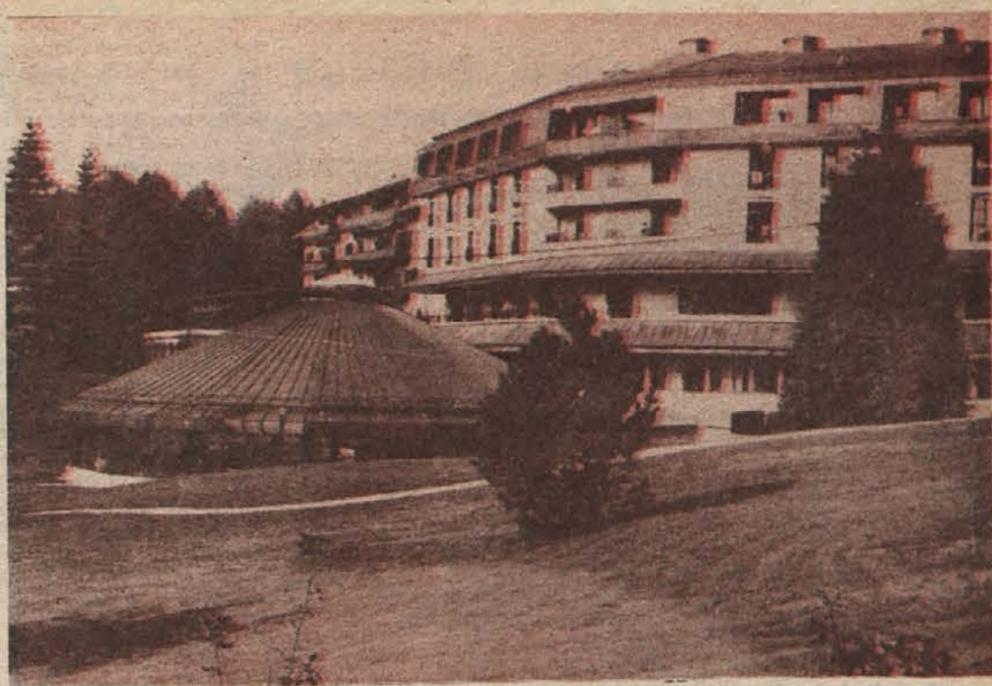
Tudi čateške Terme so se prilagodile potrebam delovnega človeka v prizadevanjih za ohranitev zdravja in delovnih sposobnosti za opravljanje vsakodnevni nalog.

TERME ČATEŽ — Pogled iz zraka na objekte zdravilišča

ZDRAVILIŠČE ŠMARJEŠKE TOPLICE — priprava bolnika na testiranje s holterjem

ZDRAVILIŠČE ŠMARJEŠKE TOPLICE — pogled na novozgrajeni del

Krkin zdraviliški turizem

Dolenjskim in Šmarješkim Toplicam, poslovnima enotama Krkinega tozda Zdravilišča, se je za dobo 20 let priključilo Zdravilišče vojaških invalidov in borcev NOV v Strunjanu

Praznovanju praznika občine Novo mesto se z novimi delovnimi uspehi pridružuje tudi Krkin tozd Zdravilišča. Svečano bodo odprli novi prizidek z bazenom in posodobljeni stari hotel v Šmarjeških Toplicah. Novogradnja je omogočila novo funkcionalno diagnostiko, s kakršno se lahko pohvali le malokatera zdravstvena ustanova v Jugoslaviji.

V novem prizidku hotela v Zdravilišču Šmarješke Toplice ima največ prostora zdravstvena služba: stacionarni oddelek, ambulante, prostori za fizioterapijo in pokrit bazen s termalno vodo. Zdravljenje je osredotočeno na srčna in žilna obolenja, stanja po poškodbah in operacijah gibal in živcev, psihosomatskih in menažerskih boleznih, visokega krvnega tlaka itd. Vidno mesto zavzema tudi preventivna dejavnost.

Najpomembnejše pa je seveda zdravljenje žilnih in srčnih obolenj, saj je sestava termalne vode v Šmarjeških Toplicah najugodnejša prav za te vrste bolezni. Poleg naravnega faktorja pa uporabljajo sodobna diagnostična pomagala in so med najodobnejše opremljenimi v državi. Ambulante so opremili z aparaturami za rehabilitacijo in funkcionalno diagnostiko.

In prav slednjemu dajejo poudarek, da bi lahko pred začetkom rehabilitacije ocenili funkcije posameznih organov, po končanem programu pa ocenili uspeh zdravljenja, saj jim te aparature omogočajo vrhunsko diagnostiko.

Med takimi aparaturami velja omeniti predvsem holter. To je naprava, ki je še najbolj podobna prenosnemu novinarskemu magnetofonu in snema na kaseto stanje bolnikovega srca. Z njegovim telesom je povezana z elektrodami. Uporabljajo jo za diagnostiko pri srčnih aritmiji (motnje srčnega ritma) in angine pectoris ter za dinamično elektrokardiografijo, s katero je mogoče ugotoviti veliko več sprememb na srcu kot s statičnim EKG v ležečem položaju in v ambulantnih razmerah. S holterjem je mogoče ugotavljati tudi, kako se srce odziva na razne obremenitve v naravnem okolju. Torej: holter

je dinamična elektrokardiografija, ki kontinuirano snema delovanje srca od 24 do 72 ur. Za holter je prav to bistveno, saj registrira reakcije srca v normalnem človekovem okolju, v službi, na sestanku, pri fizičnem delu, vožnji z avtomobilom, med spanjem, pri vremenskih vplivih itd. Pri vsaki aktivnosti je pomemben tudi psihični efekt, ki se odraža v delovanju srca. Holter tudi odgovori na vprašanje, če so težave, oziroma simptomi v zvezi s patološkimi stanji na srcu. Diagnostične metode holterja v različnih življenjskih razmerah ne morejo nadomestiti nikakršne druge preiskave.

Pri holterju ne moremo mimo dejstva, da bolnika obvaruje pred številnimi, pogosto agresivnimi preiskavami, ki lahko zelo dolgo trajajo. Odpadejo številne specialistične preiskave, ležanje v bolnišnicah itd. Zdravstvene skupnosti pa v primerjavi z naštetimi z snemanje s holterjem odrijejo le nekaj stotakov (24-urno snemanje stane 3.500 din).

Šmarješke Toplice so dale v uporabo po eno snemalno napravo Kliničnemu centru in Medicinski fakulteti v Ljubljani, dve pa imajo sami v zdravilišču, kjer opravljajo tudi računalniško obdelavo. Seveda mora bolnik med snemanjem ves čas aktivno sodelovati. Naprava se samodejno vključuje po programiranem času in pojavu hujših bolezenskih znakov. Ob kakršnihkoli težavah srca lahko bolnik tudi sam vključi napravo, da posname spremembe pri delovanju srca. O vsem tem mora bolnik voditi dnevnik, ki služi terapevtu pri obdelavi podatkov na računalniku.

Med prvimi v Evropi pa imajo v Šmarjeških Toplicah aparaturu za kardiokimografijo (v

Jugoslaviji jo ima še zagrebška klinika Rebrol), ki služi kot dopolnilna diagnostična metoda pri ergometriji in ugotavlja, če je srčna mišica prizadeta zaradi pomanjkanja kisika zaradi sprememb koronarnega ožilja. Uporaba kardiokimografije je še v povojih, ker je velika novost; saj je nova celo v Združenih državah Amerike, kjer so jo odkrili po naključju.

Informacija bi bila preskopa, če bi ostali samo pri teh dveh postopkih funkcionalne diagnostike. Omeniti velja, da je Zdravilišče Šmarješke Toplice pripravilo različne programe za pravočasno odkrivanje znakov bolezni, preprečevanje in zdravljenje bolezni in poškodb srca, ožilja, gibal in živčevja. Program „Zdravljenje“ je namenjen osebam, ki že imajo znake bolezni srca, ožilja, gibal in živčevja. Zajema pa zdravniški pregled, EKG v mirovanju, laboratorijske preiskave in najmanj dve fizioterapevtski storitvi na dan po navodilu zdravnika. Poleg omenjenih preiskav s hol-

terjem in kardiokimografijo pa bolnikom z boleznimi srca in ožilja za doplačilo nudijo tudi specialne preiskave srca in ožilja, kot so: ergometrija (obremenilni test za oceno funkcije srca in ožilja) in telemetrija (metoda spremljanja električne aktivnosti srca na daljavo).

Drugi program, „Aktivni oddih in rekreacija“, je namenjen osebam, ki imajo zmanjšano delovno sposobnost, ki kažejo znake izčrpanosti in kronične utrujenosti zaradi dela in življenjskih razmer, nimajo pa še znakov bolezni. Ta program vsebuje specialistični pregled, telovadbo v bazenu ali v telovadnici, družabne igre in izlete.

Tretji program „Zdravstveno preventivni pregled“, zajema osnovni namen zdravstveno preventivnega pregleda, to je odkrivanje dejavnikov tveganja in pravočasno odkrivanje bolezenskih znakov srca in ožilja. Tri-dnevni pregled zajema specialistični preventivni pregled, pregled krvi, osnovne antropološke meritve, EKG v mirovanju, obremenilni test.

Uvajajo pa tudi nov program zdravljenja bolečin z akupunkturo.

Predstavitve Krkinega tozda Zdravilišča ne bi bila popolna, če ne bi omenili tudi Zdraviliš-

šča Dolenjske Toplice, ki s svojo specifičnostjo dopolnjuje ponudbo zdraviliškega turizma. Po svojih indikacijah zavzema področje fizikalne medicine in rehabilitacije. S kombinacijo naravnih faktorjev, termalne vode in sodobnih metod funkcionalne in fizikalne terapije ter farmakoterapije so razvili rehabilitacijski center za rehabilitacijo boleznih lokomotorne aparata ter stanja po poškodbah in operativnih posegih na lokomotorne aparatu. Prevladujočo vlogo pri zdravljenju ima hidroterapija, ki naj bi bila obvezni sestavni del vsake rehabilitacije lokomotorne aparata. Sestav vode je idealen za zdravljenje revmatičnih obolenj lokomotorne aparata, stanj po operacijah in poškodbah lokomotorne aparata s funkcijsko prizadetostjo, živčnih obolenj in obolenj ožilja.

V Zdravilišču Dolenjske Toplice so v okviru prizadevanj za izboljšanje in zaščito zdravja delovnega človeka pripravili posebne programe zdravljenja delavcev, ki ima težave z različnimi oblikami revmatičnih obolenj hrbtnice, sklepov, mišic in vezi, stanj po poškodbah in operacijah, kakor tudi prekrvavitvene motnje okončin okvare živčevja. Program 14-dnevnega zdravljenja obsega: prvi in kontrolni specialistični pregled, medicinsko gimnastiko v vodi in na suhem, terapije, ki jih določijo zdraviliški zdravnik, in po potrebi dietno prehrano.

Pripravili so tudi 10-dnevni aktivni oddih in rekreacijo, ki obsega specialistični pregled s potrebnimi testi, skupinsko telovadbo v telovadnici, na prostem in v bazenih s termalno vodo ter športne aktivnosti po posebej izdelanem programu.

V obeh zdraviliščih pa imajo štiri vrste aranžmajev, ki zajemajo:

— vikend paket: 2 polna penziona s kopanjem v termalnem bazenu po din 1.200 za osebo (od 1. 1. do 30. 4. 1984 1.700 din)

— 7-dnevni paket obsega poleg polnih penzionov ter kopanja še zdravniški pregled in kontrolo krvnega tlaka po 4.000 din za osebo (od 1. 1. do 30. 4. 1984 6.000 din)

— 10-dnevni paket obsega iste storitve kot 7-dnevni po

5.500 din za osebo (od 1. 1. do 30. 4. 1984 8.000 din)

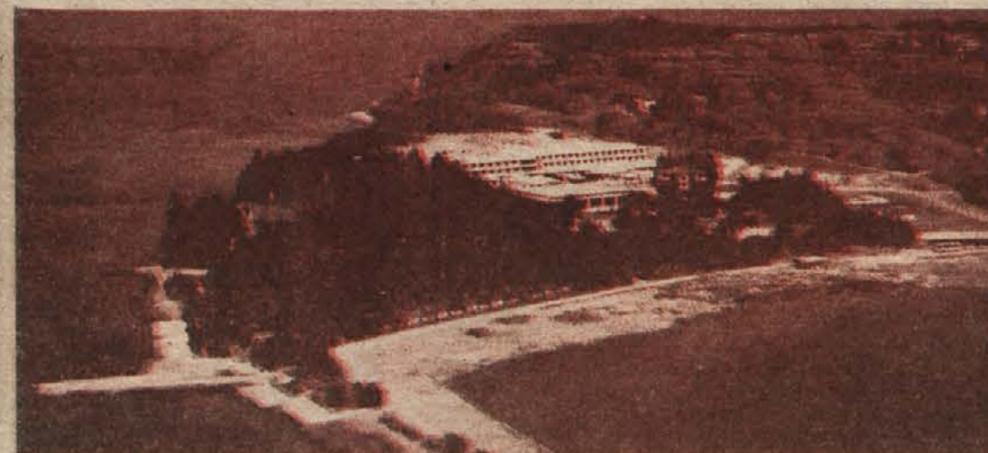
— 10-dnevno zdravljenje pa obsega poleg kopeli in zdravniškega pregleda še po dve storitvi fizikalne, termalne ali elektroterapije dnevno po 8.500 din za osebo (od 1. 1. do 30. 4. 1984 11.000 din).

Gostje obeh zdravilišč imajo različne možnosti za izlete in druge interesne dejavnosti. Posebno priljubljena izletniška točka je Krkin hram na Trški gori pri Novem mestu. Vinski hram med vinskimi gorami zapusti vsem obiskovalcem nepozabne spomine.

Nedavno se je zdraviliščema Dolenjske in Šmarješke Toplice v krkinem tozdu Zdravilišča priključilo Zdravilišče vojaških invalidov in borcev NOV v Strunjanu. Samoupravni sporazum, ki sta ga podpisala Krka, tovarna zdravil, in predsedstvo republiškega odbora Združenja zveze borcev NOV Slovenije, določa, da bo Krka sprejela v uporabo in upravljanje vse objekte na lokaciji v Strunjanu za dobo 20 let. S tem sporazumom se je Krka obvezala, da bo Zdravilišče Strunjan obdržalo svojo namembnost: klimatsko in naravno zdravilišče za zdravljenje, oddih in rekreacijo vojaških invalidov, nosilcev Partizanske spomenice 1941, narodnih herojev, španskih borcev in ostalih borcev NOV in njihovih družinskih članov, upokojencev in vseh invalidnih oseb, proste zmogljivosti pa bodo na razpolago drugim zainteresiranim osebam. Dosežen je bil tudi dogovor udeležencev podpisane sporazuma, da se bo širilo indikacijsko področje zdravljenja s povezavo Strunjana ter Dolenjskih in Šmarjeških Toplic. S tem pa Krka tozd Zdravilišča pokriva celotno indikacijsko področje vojaških vojnih invalidov in borcev NOV z izjemo gastro obolenj. Dodati je potrebno še, da v Zdravilišču Strunjan zdravijo pljučna obolenja, obolenja kosti in sklepov ter živčna obolenja. S to dodatno ponudbo bo lahko tozd Zdravilišča zagotavljal izredno širok krog dejavnosti zdraviliškega turizma na domačem in tujem turističnem trgu.

ZDRAVILIŠČE DOLENJSKE TOPLICE — glavna restavracija

ZDRAVILIŠČE STRUNJAN — pogled na celotni kompleks zdravilišča

TRŠKA GORA — Krkin hram je prijetna izletniška točka za zdraviliške in druge goste

Odločite se za nakup sodobne in kvalitetne strešne kritine. Proizvajamo: gladke strešnike v rdeči in cementnosivi barvi

STREŠNIK

industrija gradbenega materiala p.o.
dobruška vas

68275 Škocjan; telefon /068/85-230, /068/85-231

Naša streha je estetsko dovršena, trajna, s 35-letno garancijo, kompletirana s posebnimi elementi za ventilacijo, zračenje podstrešja in antenskimi priključki. Teža naše kritine na kvadratni meter pa je približno enaka opečnim strešnikom.

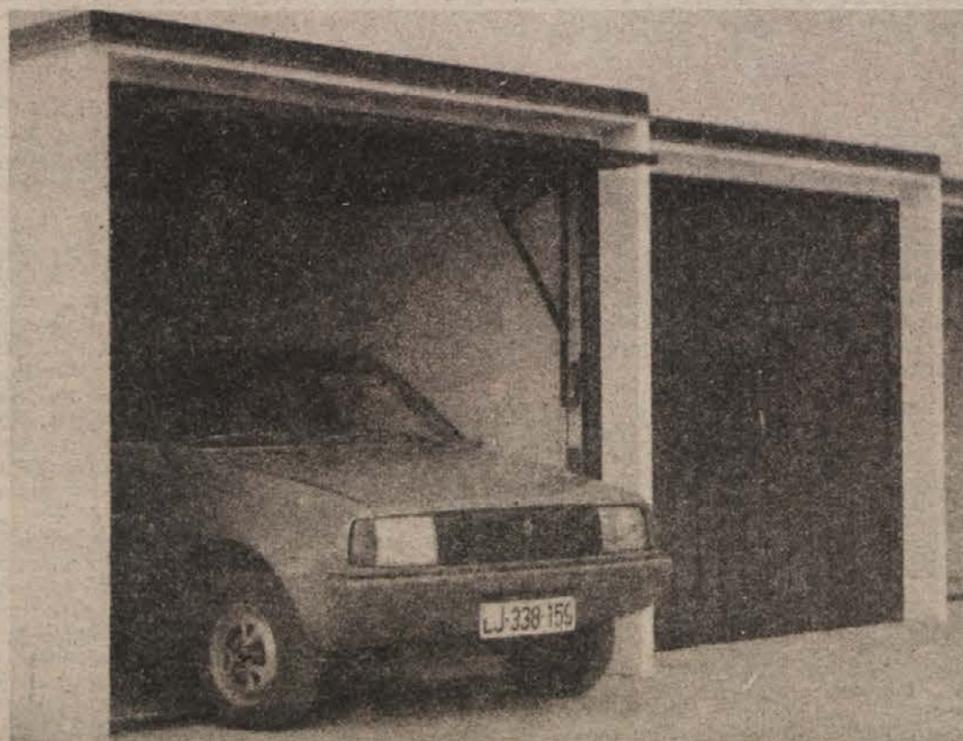
Posebno jo odlikuje odpornost proti mrazu in nalivom ter je zelo primerna za pokrivanje in prekrivanje stanovanjskih in gospodarskih objektov. S pritrjevanjem (pribijanjem) doseže kritina 100 odstotno odpornost tudi proti burji, kar je posebno pomembno na območju Primorja in Dalmacije.

Za kvadratni meter strehe potrebujete približno 10 strešnikov. Velika površina enega strešnika omogoča hitro in enostavno pokrivanje ali prekrivanje. Pri prekrivanju starih streh lahko uporabite tudi staro letvenje.

Garaža MONO je masivna armiranobetonska garaža iz enega kosa. Dolga je 5,87, široka pa 2,74 in visoka 2,40 metra, teža pa 10 ton. V celoti je izdelana v naši tovarni IGM Strešnik. Gotovo garažo pripeljemo naročniku s posebnim tovornjakom. Na mestu, kjer naj bi stala, jo tovornjak spusti na temelje, ki jih prej pripravi naročnik. Postavljanje traja največ pol ure. Nato naročnik le še izdela tlak in lovilec maščob v garaži.

Garaža MONO je uporabna za:

- toplotno izolirane ali neizolirane varnostne garaže (posamezne, dvojne, trojne, vrste)
- drvarnice
- manjša skladišča in
- za druge pomožne zgradbe.

Vsem občanom čestitamo za praznik občine!

Vzajemnost in solidarnost

Zavarovalstvo je tista institucija, ki ščiti družbeno in zasebno premoženje po načelih vzajemnosti in solidarnosti

Zavarovalna skupnost Triglav-Dolenjska območna skupnost Novo mesto čestita vsem organizacijam združenega dela, samoupravnim interesnim skupnostim, družbenopolitičnim skupnostim in drugim pravnim osebam, vsem delovnim ljudem in občanom za praznik občine Novo mesto ter želi vsem obilo delovnih uspehov.

Ob tej priložnosti bi vas želeli seznaniti z nujnostjo zavarovanja vašega premoženja. To se je pokazalo ob letošnjih neurjih, ki so zajela Dolenjsko v juliju, avgustu in septembru ter povzročila ogromno škodo, ki je po ocenah pressegla 200.000.000,00 din. Ob ocenjevanju škode na terenu je bilo, žal ugotovljeno, da je bila večina objektov premalo zavarovana, kot tudi, da osebna vozila, nasadi, posevki in vinogradi v zasebnem sektorju v večini primerov niso bili zavarovani. Tako je bilo v zasebnem sektorju do sedaj izplačano 5.960.677,00 din odškodnin za posledice neurja.

Po določilih ustave SFRJ in ustave SR Slovenije je zavarovalstvo tista institucija, ki ščiti družbeno ali zasebno premoženje po načelih vzajemnosti in solidarnosti in krije škodo le tistim, ki vnaprej in v ta namen združujejo sredstva z namenom, da ni potrebno združevati dodatnih sredstev družbenopolitičnih skupnosti.

Dolenjska območna skupnost Novo mesto zavaruje po veljavnih pogojih premoženje tako v družbeni, kot zasebni lasti in osebe. Seznanili bi vas z nekaterimi najbolj pomembnimi oblikami zavarovanj, ki so primerne zlasti za delovne ljudi in občane.

Najbolj pogosta oblika je sklenitev zavarovanja proti požaru, ki po pogojih za požarno zavarovanje krije škodo, nastalo

na zavarovani strani zaradi naslednjih temeljnih nevarnosti: požara, strele, eksplozije, viharja, toče, udara motornega vozila in premičnega delovnega stroja, padca letala, manifestacije in demonstracije. Z doplačilno premijo se lahko vključijo v zavarovanje še dodatne nevarnosti, kot so: poplava, izliv vode, zemeljski plaz, odtrganje zemljišča, snežni plaz itd.

Po pogojih za stanovanjsko zavarovanje so krite vse zgoraj navedene temeljne nevarnosti, razen škode zaradi udara motornega vozila in premičnega delovnega stroja. Kot temeljne nevarnosti pa so kriti še: poplava, izliv vode, zemeljski plaz, odtrganje zemljišča, središnji plaz, vlomaska tatvina in rop

ter poskus teh dejanj, razbitje stekla in odgovornosti. S plačilom dodatne premije pa je možno zavarovati uničevanje ali poškodbo delov električnih strojev ali aparatov zaradi delovanja električnega toka.

Zelo pomembno je tudi zavarovanje živali z zdravljenjem ali brez zdravljenja, kakor tudi zavarovanje posevkov, nasadov in vinogradov proti pomladanski pozebi in toči.

Delovni ljudje in občani se lahko zavarujejo tudi proti nezgodni in naravni smrti ter invalidnosti.

V zaostrenih gospodarskih pogojih je ekonomska in socialna varnost še toliko bolj pomembna, zato priporočamo vsem delovnim ljudem in občanom, da zavarujejo svoje premoženje in osebe, saj si v primeru katastrofe ob zavarovanju premoženja za realno vrednost zagotovite primerno odškodnino, ob poškodbi pa primerno nadomestilo.

triglav

TOVARNA
OBUTVE

Gob

NOVO MESTO

ZA PRAZNIK OBČINE ČESTITAMO VSEM DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM IN PRIPOROČAMO NAŠE IZDELKE!

Opekarska tradicija

V Opekarni Zalog prilagodili izdelke potrebam trga

Edina delovna organizacija na širšem območju Dolenjske, ki ohranja tradicijo izdelovanja izdelkov iz žgane glinice, je Opekarna v Zalogu pri Novem mestu. Za gradnjo zasebnih hiš izdelujejo opeko iz žgane glinice za obodne zidove v izmerah 20,25 in 30 cm, za pregradne stene v izmerah 5,8 in 12 cm, elemente za zračnike in dimnike ter za steklenice in materiale za opečne tlake in športne terene.

V zgodovini žganja glinice je imela opeka pomembno mesto. Že nekaj desetletij prevladuje na tržišču votla opeka, ki je večja in ima boljše izolacijske toplotne lastnosti, večinoma pa se uporablja le še v zasebni gradnji. Posebnost v industriji izdelkov iz žgane glinice Opekarni Zalog so elementi za skladiščenje vin z imenom „Vinotekar“. Ti elementi so pokazali izredno dobre izolacijske lastnosti, saj niha temperatura uskladiščenih vin v vinskih kletih med poletjem in zimo le za 1 stopinjo. Poudariti velja, da elementi za skladiščenje vin niso namenjeni samo velikim kletem, ampak tudi večjim in manjšim zasebnim vinogradnikom ter vsem tistim, ki si želijo ustvariti zasebno vinoteko.

Lahko pa so ti elementi prijeten okrasni dodatek regalnih elementov v dnevnih sobah za spravilo vinskih steklenic.

Polg proizvodne dejavnosti opravlja Opekarna Zalog trgovsko dejavnost na veliko in malo. Pri svoji ponudbi se drži načela, da lahko graditelj kupi vse vrste materialov, od temeljev do strehe.

Sodobna industrijska gradnja sicer ubira svoja pota, vendar zasebnik še vedno vztraja pri zdravi opečni hišici, čeprav sam vložil v gradnjo poleg denarja veliko potu in žuljev.

OPEKARNA ZALOG — Celoten proizvodni program

Sodobnost in tradicija,
poslovnost
in zanesljivost

 ljubljanska banka

Prebivalcem občin Novo mesto, Grosuplje in Brežice
čestitamo k njihovem prazniku

Temeljna dolenska banka Novo mesto
Gospodarska banka Ljubljana
Temeljna posavska banka Krško

Trgovina in gostinstvo

NOVOTEHNA

Mercator

se priporočamo za obisk
v naših trgovinah
in gostinskih
lokalih

Svojim kupcem čestitamo za praznik občine
Novo mesto

emona posavje n.sol.o. brežice

68 250 Brežice, Cesta prvih borcev 35
telefon: (068) 61-240

POSAVJE

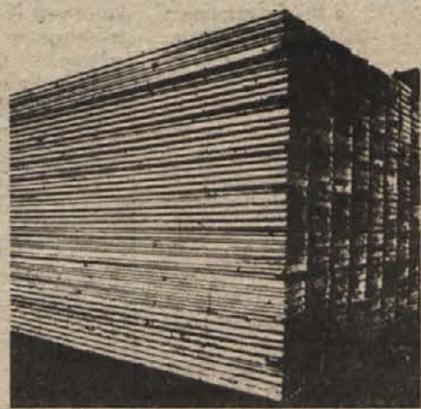

Ob prazniku občine
čestitamo vsem
delovnim ljudem
in občanom
ter se priporočamo

SLOVENIJALES

**tovarna
pohištva
brežice**

Tovarna pohištva Brežice
čestita vsem občanom občine **BREŽICE**
za občinski praznik

Iskra Žužemberk dosega cilj

30 odstotkov proizvodnje večplastnih keramičnih kondenzatorjev, namenjenih najsodobnejši profesionalni elektroniki, bo usmerjenih v izvoz na konvertibilno območje

Če je v manjšem kraju tovarna, in to ena sama, je potrebno najprej spoznati kraj in njegove ljudi, da bi spoznali kaj pomenijo ranje beli tovarniški zidovi. Zato je potrebno poseči malo v zgodovino.

Ljudje so se v preteklosti preživljali pretežno s kmetijstvom in živinorejo, kopali so težavo rudo po okoliških ribih in krajih ter prelivali znoj v fužinah. Zmanjkalo je rude, učine so ugasnile in zmanjkalo je dela. Borna zemlja ni mogla preživeti vseh dela železnih rok. Prebivalci so odšli s trebuhom na kruhom po Evropi, čez lužo v Ameriko garat tujim gospodarstvom.

V narodnoosvobodilnem boju so se tudi Suhokrajinci pridružili klicu Osvobodilne fronte: 117 Žužemberčanov je dalo življenje za svobodo. Z velikim anosom so v Suhi krajini po vojni obnovili, kar jim je ovražnik razdejal. Toda dela v lomačem kraju tudi tedaj ni in ni bilo. Suhokrajinci so se pričeli voziti na delo v Novo mesto, Ljubljano in Ivančno orico.

POJAVI SE ISKRA

Leta 1958 so občinski možje akratne žužemberške občine oglašali, da brez industrije ne bo napredka. Roko jim je ponudil Inštitut za elektrovezve z Ljubljane, ki se je kasneje priključil Iskri, ko je prenesel montažo keramičnih kondenzatorjev iz obrata Keramike iz Ljimarjev v Žužemberk. Prostoje pa so našli v napol dograjenem Zadrudnem domu.

Julija 1959 je odšlo v Vižnarje na priučevanje prvih 10 delavk. Za prvi maj leta 1960 pa so preselili celotno montažo keramičnih kondenzatorjev kupno s prvimi desetimi pričlenimi delavkami v Žužemberk. Število zaposlenih se je povečalo na 25. Že prvo proizvodno leto so napravili 100.000 kolutastih in 10.000 avastih kondenzatorjev. Reptura mase se je menjavala, edokončani proizvodni procesi so bili vlažni, manjkalo pa je tudi izkušenj in znanja. To se je povzročilo nizko proizvodnjo v letu 1961. Izdelke je bilo težko prodati, saj jih jugoslovanska industrija ni koder koliko potrebovala. Velikokrat so bili celo brez dela. Ta čas so porabili za pridobivanje kvalifikacij.

Razcvet se je pričel, ko se je pričela jugoslovanska proizvodnja televizijskih sprejemnikov. Treh letih se je proizvodnja vgnila na 10 milijonov kosov na leto, imeli so že 200 zaposlenih. Takrat so tudi pričeli delati v prilitičju današnje are tovarne. Leta 1965 pa so morali prizidati že prvo prototipno delavnico. S pomočjo zvojne službe so razvili celotno montažo keramičnih kondenzatorjev za televizijske sprejemni-

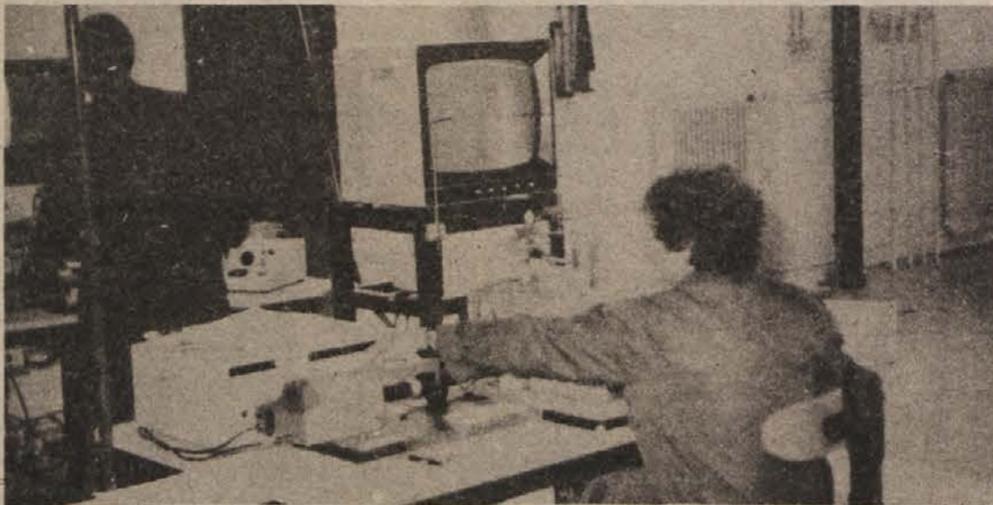
Ves razvoj žužemberške Iskre so spremljale hude težave. Leta 1964 so imeli pri 250 zaposlenih delavcih le 4 tehnike in nikogar z višjo ali visoko izobrazbo, manjkali so jim kvalificirani kovinarji. Štipendirati so pričeli šele 1964. Ko je Elektronska industrija iz Niše postavila lastno tovarno keramičnih kondenzatorjev, je žužemberška tovarna keramičnih kondenzatorjev praktično izgubila domače tržišče. Pot je šla navzdol. Prišlo je tako daleč, da je bila edina rešitev sanacija. Pričela se je leta 1977, ki je dosegla programske, organizacijske, tehnološke in druge pozitivne rezultate, s čimer je

bila zagotovljena ekonomska stabilnost in socialna varnost zaposlenih. Strokovna podlaga je zagotovila uspeh sanacije.

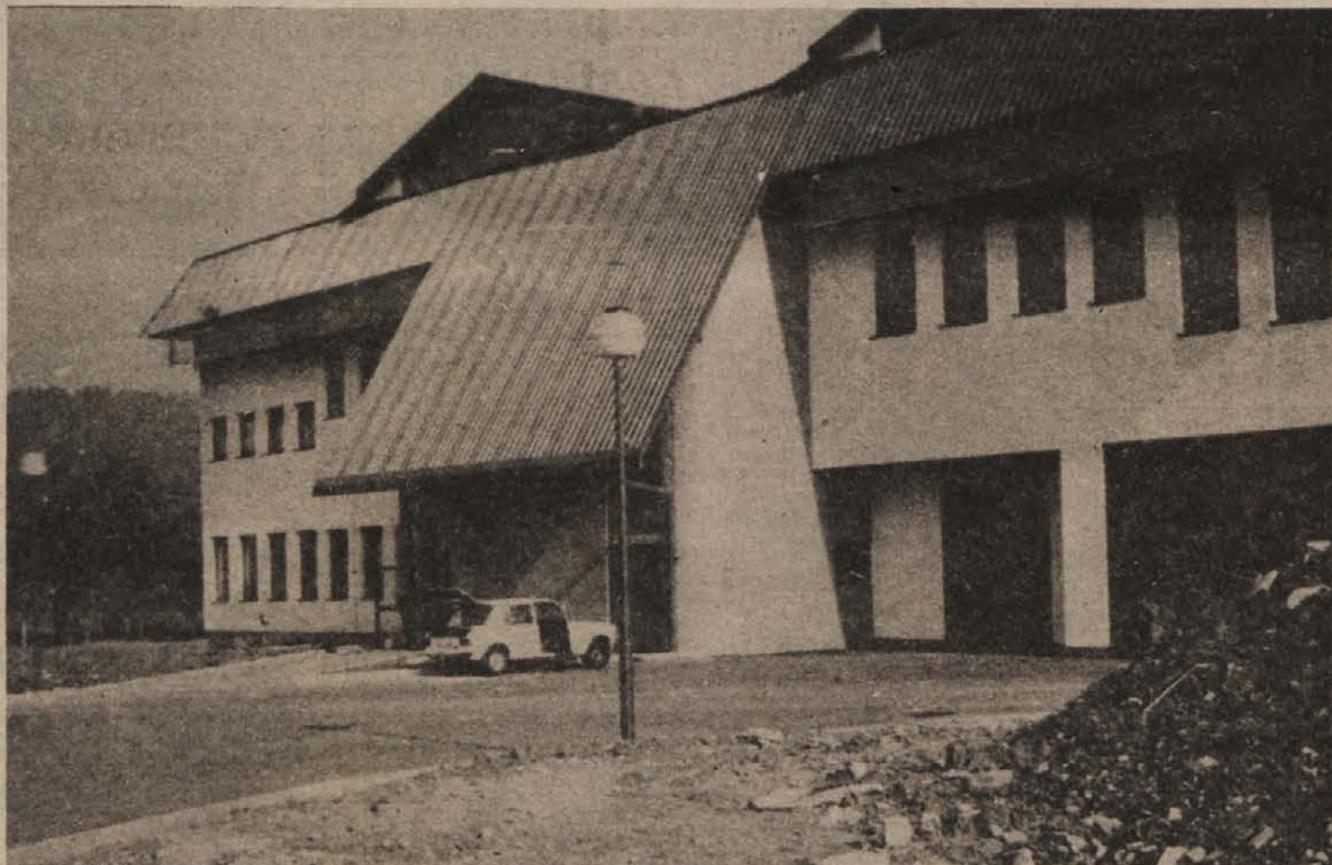
Med tem so zaposlili veliko strokovnjakov, pričeli izvajati posodobitev proizvodnje, uvedli dodatni program in zgradili nove proizvodne prostore.

ISKRA DANES

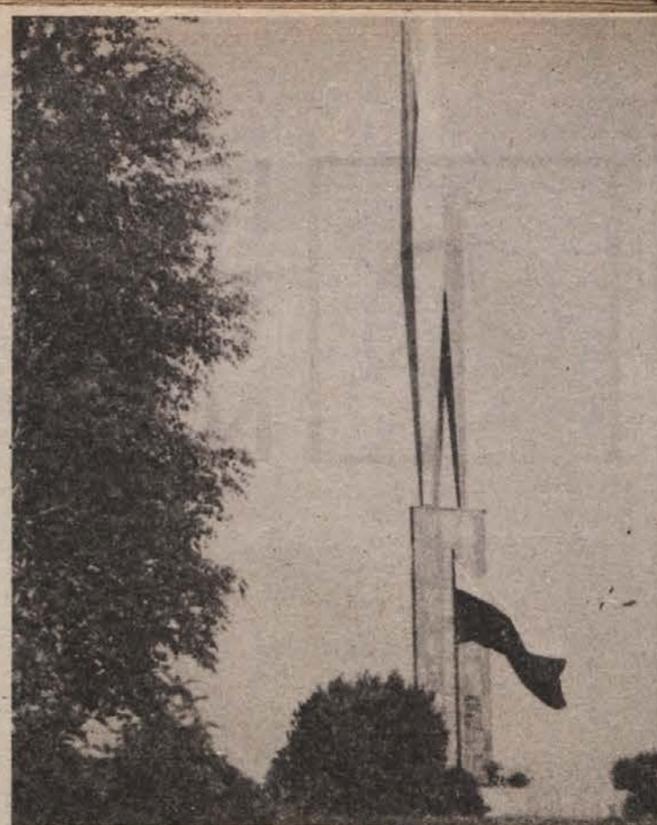
Žužemberška Iskra je dosegla velik napredek z jasno opredeljeno perspektivo, ki je zagotovljena z lastnimi kadri. Od sedanjih 470 zaposlenih je kar 80 % žensk. Ob minimalnem

ISKRA ŽUŽEMBERK – TOZD KEKO – Rezanje čipov

NOVA ZGRADBA ISKRE ŽUŽEMBERK – S to investicijo je bila uvedena proizvodnja večplastnih kondenzatorjev, ki bodo namenjeni večinoma za izvoz.

SPOMENIK PADLIM NA CVIBLJU – Utihnil je zadnji borbeni vzklik na ustih tistih, ki tukaj počivajo, ostal pa je spomin in opomin.

povečanju zaposlenih jim je s pomočjo svojega znanja uspelo povečati v zadnjih petih letih fizični obseg proizvodnje kar za 6-krat. Proizvodnja je avtomatizirana s stroji z 80-odstotno udeležbo lastne konstrukcije in izdelave. To dejavnost so tolikanj razvili, da danes prodajajo opremo in celotno tehnologijo za proizvodnjo keramičnih kondenzatorjev.

Nov program – večplastni keramični kondenzatorji, ki ga

uvajajo, je rezultat skupnih prizadevanj strokovnjakov tozda Keko Žužemberk in Inštituta Jožefa Štefana iz Ljubljane. Ti elementi služijo kot sestavni deli najsodobnejše profesionalne elektronike. Ta program bodo izvažali v višini 80 %. 70 odst. obstoječega programa pa je namenjenega izvozu izključno na konvertibilno območje. Ko bo investicija dokončno realizirana, bo izvoz 1:3 v korist izvoza.

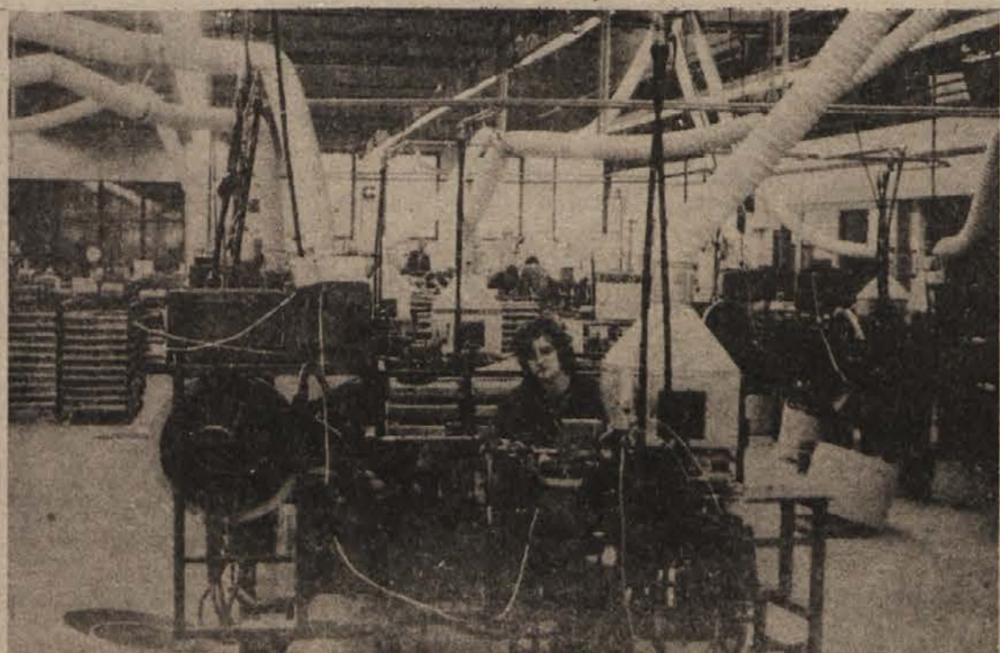
Danes se lahko pohvalijo, da je napredek rezultat lastnega znanja. Za izredno razvito inovacijsko dejavnost pa prejemajo priznanja od Republiške raziskovalne skupnosti. Na lastnem znanju tudi načrtujejo, da bodo do leta 1990 posodobili proizvodni program, se močneje vključili s prodajo inženiringa, osvojili nove programe in izvozili leta 1990 za 8 milijonov ameriških dolarjev izdelkov. Ker vedo, kaj hočejo, uspeh ne bo izostal na proizvodnem, organizacijskem, ekonomskem in kadrovskem področju.

Tovarna pa ni sama sebi namen. Živi s krajem, s Suho krajino. S štipendiranjem in zaposlovanjem domačih ljudi so v celoti zavrli odtok delovne sile. Z vključevanjem v dvig družbenega standarda podpirajo družbeno in zasebno gradnjo, materialno se vključujejo v reševanje problemov kraja in pokrajine. Vsako leto prispevajo denarna sredstva za dejavnost krajevne skupnosti za kulturno društvo, gasilce in podpirajo mladinske delovne brigade v Suhi krajini. Imajo pa tudi patronat nad osnovno šolo.

Priznanje za njihov trud bo svečana otvoritev novih proizvodnih prostorov ob proslavi praznika občine Novo mesto, ko bo tudi svečana seja občinske skupščine.

KRA ŽUŽEMBERK – Montaža večplastnih keramičnih kondenzatorjev

ISKRA ŽUŽEMBERK – TOZD KEKO – Montažna linija keramičnih kondenzatorjev

ISKRA AVTOMATIKA TOZD TOVARNA NAPAJALNIH NAPRAV NOVO MESTO

Vlaganje v razvoj in raziskave ter uvajanje sodobne polprevodniške tehnologije nam omogoča, da obvladujemo tako širokopotrošen kot profesionalen program napajalnih naprav za različne namene.

PROIZVODNI PROGRAM

- napajalne naprave za široko potrošnjo
- delavniški usmerniki
- usmerniki za elektrokemične procese z različnimi regulacijami
- profesionalne napajalne naprave kot so:
  - tranzistorski visokofrekvenčni DC/DC pretvorniki
  - tranzistorski in tiristorski DC/DC pretvorniki
  - tranzistorski in tiristorski eno in večfazni usmerniki
- stabilizatorji izmenične napetosti
- projektiranje in proizvodnja brezprekinitvenih napajalnih sistemov

**Za praznik občine Novo mesto
čestitamo
kooperantom in poslovnim
prijateljem**

S štirih lokacij na eno samo

Svečana otvoritev novih delovnih prostorov Iskre—Ele bo na Cikavi 28. oktobra ob 13. uri združena s proslavo 25-letnice obstoja Ele

Z izgradnjo nove tovarne v predmestju Novega mesta na Cikavi so združili prejšnje štiri v eno samo lokacijo. Dobili so tehnološko celoto, ki omogoča nadaljnji razvoj, normalne delovne pogoje, večjo produktivnost in varnost pri delu. Celotna infrastruktura in proizvodna površina je zagotovljena za daljše obdobje delovanja.

Na novi lokaciji je potek proizvodnje organiziran po novi tehnologiji in razporeditvi. Ker so pod eno streho, je več reda, discipline in pregleda nad materialom. Prej, ko so bili na štirih lokacijah, so bili vsestransko ogroženi.

Novi delovni pogoji so pripomogli k uvajanju dveh novih proizvodov. Prvi je konektor H-15, ki se uporablja kot

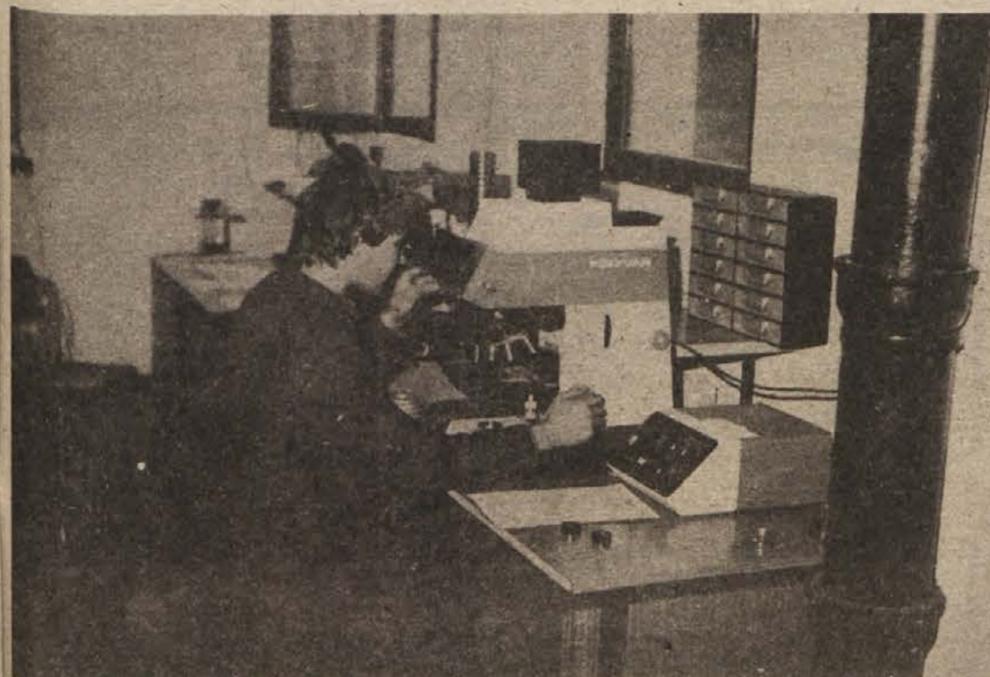
elektrospojni element v avtomatizaciji industrijskih procesov. Drugi izdelek pa je vtični panel. To je pravzaprav sklop elementov, ki se uporabljajo pri avtomatizaciji energetskih in tehnoloških procesov. Vtične panele so dejansko sestavljali že do sedaj na prejšnjih lokacijah, le da so jim kooperanti izdelovali sestavne dele. Na novi lokaciji pa izdelujejo vse sami.

Nova lokacija daje možnost dolgoročne usmeritve razvoja in razširitve. Sicer pa so že ob gradnji Ele upoštevali želje in skupno politiko Iskre za izgradnjo obeh tozdvov na isti lokaciji — Ele, Tovarne elektrospojnih vezij in Tovarne napajalnih naprav, ki je sedaj v Bršljinu.

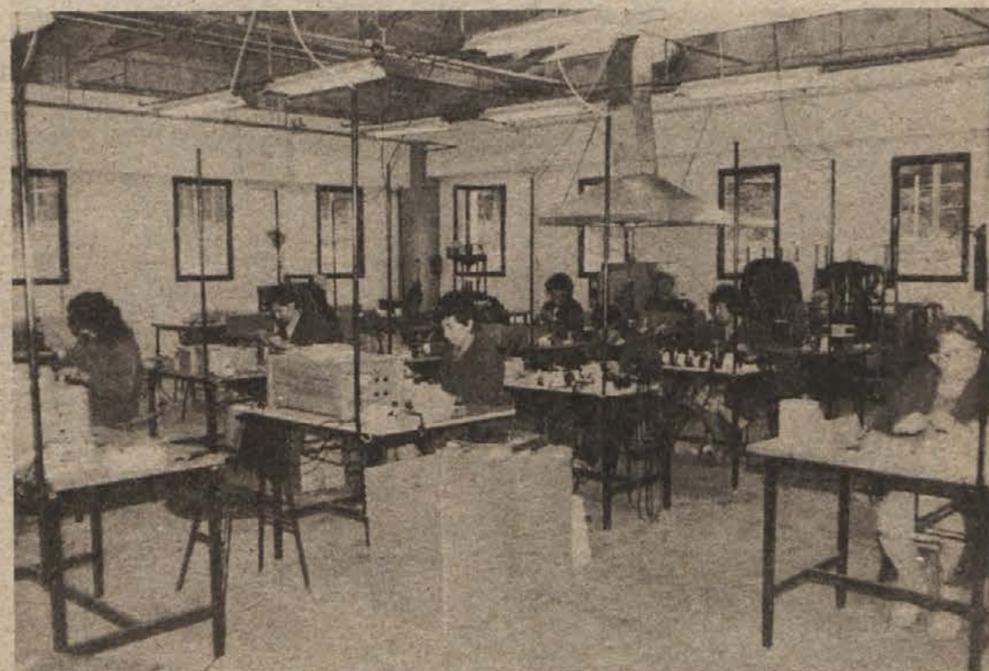
Po proslavi, ki bo, kot smo omenili že na začetku, 28. oktobra ob 13. uri, vabi Ela vse občane Novega mesta, posebno pa krajane krajevne skupnosti Mali Slatnik, na ogled tovarne, s čimer bodo počastili četrstoletni jubilej.

ISKRA ELA — Nova tovarna elektrospojnih vezij na Cikavi

TOVARNIŠKI LABORATORIJ — Preizkušanje materialov je pomembna sestavina kakovosti

PROIZVODNA SPAJKAL — Z novimi delovnimi prostori so tudi delavci Ele dobili normalne delovne pogoje

ISKRA IEZE Ljubljana, n.sol.o.
TOZD HIPOT
Tovarna potenciometrov-
in hibridnih vezij, n.sol.o.
Šentjernej

68310 Šentjernej
Telefon: 85-320, 85-404, 85-405
Nabava: 85-310
Prodaja: 85-315
Telegram: ISKRA Šentjernej
Telex: 35744 YU ISUPOT
Žiro račun: 52100-601-11422

Proizvodni program:

- Potenciometri
- Hibridna vezja
- Prikazovalniki s tekočimi kristali
- Galvanika
- Konstrukcija z izdelavo orodij in strojnih naprav
- Elektronika

**Vsem delovnim ljudem in občanom
ter poslovnim prijateljem
čestitamo za praznik občine**

ISKRA IEZE Ljubljana, n.sol.o.
TOZD UPORI
Tovarna uporov, n. sub. o.
Šentjernej

68310 Šentjernej
Telefoni:
Centrala: (068) 32-104, 32-105
Komerčila: (068) 32-068
Telegram: ISKRA Šentjernej
Telex: 35744 YU ISUPOT
Žiro račun: 52100-601-11417

ISKRA IEZE
TOZD UPORI ŠENTJERNEJ
68310 ŠENTJERNEJ

Proizvodni program:

a) glavna dejavnost

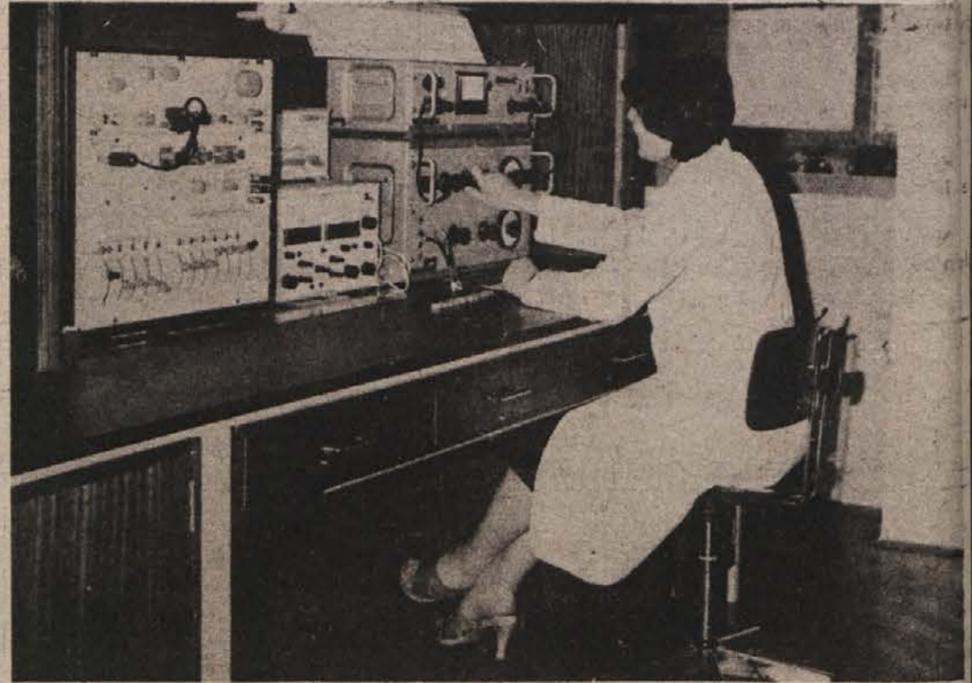
- proizvodnja in razvoj vseh stalnih ogljeno in kovinoplastnih uporov, uporovih komponent in izvedenk

b) stranska dejavnost

- razvoj in proizvodnja naprav kovinsko predelovalne obrti, električnih strojev in naprav za industrijo
- proizvodnja ultra zvočnih čistilnikov in brezprašnih komor za potrebe elektronike, medicine, farmacije

**DO ISKRA
Industrija kondenzatorjev
Semič**

**Vsem delovnim ljudem in krajanom
krajevne skupnosti Semič
čestitamo za krajevni praznik!**

**Ob prazniku občine
čestitamo vsem
delovnim ljudem
in občanom
ter se priporočamo
z našimi izdelki**

**Labod s proizvodnim programom:
bluze, srajce ter
ženska in moška vrhnja oblačila**

trgovina izbranega okusa

Julija

Na Glavnem trgu št. 5 v Novem mestu

OTVORITEV BO V SOBOTO, 29. OKTOBRA OB 10. URI

Program slavnostne otvoritve:
 — Modna revija pred trgovino
 — Skupina za sodobni ples
 — Vokalnoinstrumentalne skupine: Drevored, Eksotični ptiči, Bacili

V trgovini

Julija

vam nudimo:
 — konfekcijo za prosti čas,
 delo in zabavo za otroke,
 ženske in moške
 — metrsko blago

Julija

vas pričakuje

Posebna prilžnost za mlade: PROGRAM „TEEN“

NOVO IZ NOVOTEKSA

gorenje

iščemo

SOZD Gorenje prireja od 22. 10. do 5. 11. 1983 v rdeči dvorani v Titovem Velenju tradicionalni Hišni sejem '83, na katerem bomo del razstave namenili drobnemu gospodarstvu.

Razstavili bomo sestavne dele, ki jih danes uvažamo, za katere pa vemo, da jih že izdelujemo v Jugoslaviji, oziroma bi jih lahko izdelovali v Jugoslaviji.

Na tem področju želimo čim bolj angažirati naše drobno gospodarstvo, zato vabimo vse zainteresirane k sodelovanju.

Obiščite nas, ponuja se vam prilžnost za razširitev vašega proizvodnega programa!

Gorenje

642/41-83

PORAZ SPREMENILI V ZMAGO – V pičlih nekaj minutah so novomeške rokometašice spremenile prednost šestih zadetkov gostij iz Vinkovcev v dragoceno zmago, ki jim se zmeraj zagotavlja mesto pri vrhu lestvice. (Foto: B. B.)

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

rokomet

II. ZVEZNA LIGA MOŠKI – 5. kolo: INLES – POTISJE 23:22 (8:11).
 INLES: Gelze, Križman 5, Andoljšek, Ilc 6, Tanko 1, Karpov 2, Ambrožič 3, Mate 1, Fajdiga 5, Vesel.
 LEŠTIVICA: 1. Jugović 9 točk, od 3. do 5. mesta Iskra, Zamet in Inles 6, itd.

V 6. kolu igra Inles doma z Dinamom.

MRL, moški – 7. kolo: ISTRATURIST – KRŠKO 22:22 (11:13).

KRŠKO: Kastelic, Kekič 4, Grlic 2, Junkar, Božič, Starc 6, Deržič, Avguštin 3, Šebalj 6, Serbec 1, Percic.

LEŠTIVICA: 1. Istraturist 12, zadnje Krško 2 točki.

V 8. kolu igrajo Krčani s Soštanjem.

MRL, ženske – 7. kolo: NOVO MESTO – LOKOMOTIVA 27:26 (10:13).

NOVO MESTO: Udovič, Pelko, Kastelic, E. Zupančič 2, Iličin 7, Jakše 2, Kramar 6, T. Zupančič, Mršnik 10, Hribar.

ARENA – ITAS KOČEVJE 17:21 (3:11).

ITAS KOČEVJE: Štefanišin, Delič 8, Bejtovič, Vrhovšek, Križmanič, Novak, S. Jerič 5, M. Jerič 5, Milešič 1, Dražen, Zalar 2, Mitrovič, Kovačič.

LEŠTIVICA: 1. Partizan Raič 14 točk, 2. Novo mesto 12, 5. Kočevje 8.

Pari naslednjega kola: Itas Kočevje – Lokomotiva, Ina – Novo mesto.

SRL, moški – 8. kolo: DVZ PONIKVE – USNJAR 23:20 (12:10), SEVNICA – RUDAR 30:26 (15:11).

LEŠTIVICA: 1. Mokerc 13 točk, 6. Ponikve 8, 9. Sevnica 7.

V naslednjem kolu igrajo: Peko – DVZ Ponikve, Prule – Sevnica.

SRL, ženske – 7. kolo vzhodna skupina: LISCA – BELTINKA 20:9 (8:5), RADGONA – BREŽICE 29:22 (14:11).

LEŠTIVICA: 1. Polana 15, 8. Lisca 6, 11. Brežice 2 točki.

Zahodna skupina: METLIKA – JADRAN 24:17 (13:11), OLIMPIJA – ISKRA 12:19 (8:9).

LEŠTIVICA: 1. Burja 14, 2. Iskra 12, 4. Metlika 9 točk.

V naslednjem kolu igra Iskra z Eto, Metlika pa v gosteh s Peekom.

košarka

II. ZVEZNA LIGA, moški, 2. kolo: NOVOLES – SLOVAN 89:113 (47:63).

NOVOLES: Cerkovnik 14, Rihar 12, Skube 14, Golobič 11, Munih 6, Pintar 14, Kek 3, Kramar 4, Seničar 8, Bratož 2, Besednjak 1.

LEŠTIVICA: 1. Slovan 4 točke, zadnji Novoles 0.

V 3. kolu potujejo Novomeščani v Kraljevico.

odbojka

SOL – moški, 2. kolo: IZO LA – PIONIR 3:0 (14, 4, 8).

LEŠTIVICA: 1. Izola 4 točke, 7. Pionir 2.

V 3. kolu igra Pionir doma s Topolščico.

SOL – ženske, 2. kolo: MEŽICA – KOČEVJE 0:3 (–10, –10, –10).

LEŠTIVICA: od 1. do 4. mesta: Mislinja, Kočevje, Paloma, Bled po 4 točke.

V 3. kolu igrajo Kočevje doma z Mislinjo.

Šport

SPOROČILO BRALCEM

Zaradi vsakotredenskih težav z dobavo rotacijskega papirja smo prisiljeni tudi ljubitelje športa seznaniti z neprijetno vestjo. Športna stran bo občasno izhajala v skrcenem obsegu in to vse dotlej, dokler se dobava papirja ne bo normalizirala.

ZMAGOSLAVJE MLADIH KOLESARJEV

BIHAC – Mladi novomeški kolesarji so se v soboto in nedeljo udeležili dirke v spomin na osvoboditev Bihaca. V cestni vožnji mlajših mladincev je zmagal Božič pred Glivarjem, Udovcem, Lavričem, Pavličem in Stangeljem, v nedeljski dirki na izpadanje pa Pavlič, drugi je bil Lavrič, Božič tretji itd.

ČLANSKI TEK BUČARJU

NOVO MESTO – Kar blizu 200 tekačev se je prejšnji teden udeležilo tradicionalnih tekov po ulicah Drske, ki jih je pripravila tamkajšnja OO ZSMS pod pokroviteljstvom OK ZSMS, nagrade pa so prispevali Labod, Krka, Novoteks, Mercator in Mladinska knjiga. V najzanimivejši kategoriji članov je zmagal Bučar pred Škedljem in Vidmarjem, pri članicah pa Kastelčeva pred Turkovo. Med mladinci je slavil Šikonja, pri veteranih pa Stine.

NA VRŠIČ

Minulo sredo smo bili na ekskurziji na Vršiču. Tam je že zapadel sneg, zato smo se lahko tudi že kepali. Z Vršiča smo nadaljevali proti Trenti k izviru Soče, nato v Bovca in Idrijo, kjer smo videli ponovno delujoči rudnik živega srebra. Domov grede smo se ustavili še v Grosupljem, kjer smo se v motelu okrepčali. Vesela sem, ker sem spoznala lepote naše domovine.

JOŽICA GORENC
OS Smarjeta

ŽULIČ DOLENJSKI REKORDER

KOSTANJEVICA NA KRKI – Toni Žulič, slovenski pionirski prvak v teku na 300 m, ki je prišel spoznavati kraljico športa – atletiko na kostanjevski osnovni šoli, se je nedavno odlično odrezal kot slovenski pionirski reprezentant na tekmovanju v Trstu. Na 400 metrov je tekel 52,8 sekunde, kar je nov doleński pionirski rekord.

Srebro iz Avstralije

Odličan nastop dvojice novomeških modelarjev na svetovnem prvenstvu v Avstraliji

NOVO MESTO – Te dni sta se s svetovnega prvenstva za prosto letoče modele, ki je bilo v Avstraliji, vrnila člana novomeškega Aerokluba Janez Grošelj in Darko Bauer. Oba sta se na prvenstvu odlično odrezala, saj je Bauer v kategoriji F-1-A zasedel 12. mesto in tako veliko prispeval k ekipni srebrni

medalji v tej kategoriji. Grošelj pa je bil 22. v kategoriji F-1-C, ekipa pa je zasedla 6. mesto na svetu.

Oba sta letos prvič sodelovala v reprezentanci in popolnoma upravičila zaupanje zveznega kapetana, nenazadnje pa sta s svojima dosežkoma dosegla še nekaj: Grošelj je postal športnik mednarodnega razreda, Bauer pa z ekipnim srebrom zaslužni športnik Jugoslavije. Omenimo za konec, da je udeležbo Novomeščanov na SP v veliki meri omogočil JAT, ki je namenil kar 80 odstotkov popusta za letalski vozovnici, ostala sredstva pa so prispevali AK Novo mesto, ZOTK Novo mesto in tekmovalca sama.

V SOBOTO

KEGLJANJE NA LOKI

NOVO MESTO – V počastitev občinskega praznika bo v soboto na novomeški Loki kegljaški turnir, na katerem bodo nastopila moštva Novega mesta, trebanjskega Mercatorja, črnomajskega Rudarja in Metlike. N. G.

ZA OKTOBER LAZIČ IN ZALOKAR

SEVNICA – Zmagovalca rednega mesečnega šahovskega hitropoteznega turnirja SK Milan Majcen iz Sevnice za mesec oktober sta Predrag Lazič in Uroš Zalokar, ki sta zbrala vsak po 10 točk. Trejbe in četrti mesto sta si razdelila J. Blas in Povše. V skupnem seštevku vodi Maurer s 67 točkami.

J. BLAS

ZMAGA NOVOMEŠKIH KEGLJAČEV

NOVO MESTO – Pred dnevi se je končalo ekipno prvenstvo Dolenjske s pričakovano zmago kegljačev Novega mesta. Skupni vrstni red: 1. Novo mesto 9.761 podrtih kegljev; 2. Metlika 9.683; 3. Mercator 9.405; 4. Rudar 9.225 podrtih kegljev. Med posamezniki je najbolje kegljal Goles.

NAJBOLJŠI MED ČLANI – Julij Nemanič prejema priznanje za najhitrejšo vožnjo na prvem metliškem občinskem kolesarskem prvenstvu.

Prva preizkušnja

Metliški koselarji so se pomerili na prvem občinskem tekmovalcu

METLIKA – TVD Partizan je preteklo nedeljo pripravil v Metliki prvo občinsko kolesarsko prvenstvo, ki se ga je udeležilo 22 pionirjev in članov ter ena članica, kar je za mesto kar dobra udeležba.

Rezultati: 5. in 6. razred (3 krog): 1. Otmar Sturm, 2. Robi Čadojnič, 3. Andrej Pavlinič; 7. in 8. razred (5 krogov): 1. Robi Skabar, 2. Peter Cavič, 3. Milan Vraničar; člani (7 krogov): 1. Julij Nemanič, 2. Jože Kočevar, 3. Andrej Stezinar; članice (5 krogov): 1. Martina Kočevar.

POTA IN STRAŠNOST

dežurni poročajo

OPUSTOŠIL AVTO IN GARAZO - V noči na 17. oktobra je nekdo vlomil v osebni avto Jožeta Škufce iz Ratja. Vlomilec je nasilno odprl rezervoar in iz njega iztočil okoli 20 litrov bencina, poleg tega pa je iz nezaklenjene garaže odnesel še 5 litrov olja in nekaj spravljene bencina.

OB ELEKTRIČNI KABEL - Črnomalčan Franc Pezdirc je 16. oktobra ugotovil, da mu je iz kleti stanovanjske hiše v gradnji odnesel 120 metrov električnega kabla, vrednega prek 8 tisočakov. Če vemo, da takšnega kabla na trgu ni, je škoda še neprimerno večja.

AVTO MU JE BIL NAPOTI - Neznani zlikovec se je v noči na 16. oktobra polotil osebnega avta Dušana Jakopina iz Mirne. Vozilo je stalo pred stanovanjem, neznanec pa je poškodoval brisalce in avtomobil pokrasil s številnimi vrzini.

IZGINILA ELEKTRIČNA BRUSILKA - Na gradbišču kotlovnice v Črnomlju je bil med 15. in 17. oktobrom tat. Delavcem je zmaknil električno brusilko, ki jo po trgovinah cenijo na prek 17.000 din.

ZALOTILI SO JIH PRI VLOMU

NOVO MESTO - 21. oktobra okoli 10. ure so v skladišču KZ Krka na Grabnu zalotili pri vlovu tri mladoletnike. Fantje so vdrti skozi skladišna vrata, lomili vodovodne pipe in trgali električni kabel, vse pa spravljali na kup z namenom, da to odnesejo na Dinosa. Miličniki so trojko že kmalu po dejanju prijeli v bližini skladišča.

Mazut izprali kar v Savo

Zaradi treh onesnaževanj rek Save in Mirne ter potoka Reštanj se bodo v kratkem znašli pred sodniki mirenska Kolinska, senovski rudnik in Djuro Salaj iz Krškega

MIRNA, SENOVO, KRŠKO - Trije primeri iz lanskega in pričetka letošnjega leta, za vse je temeljni javni tožilec iz Novega mesta že napisal obtožne predloge in jih izročil sodišču, dovolj prepričljivo kažejo, kako velike cene zna postavljati navidez majhna in nepomembna človeška napaka.

V začetku letošnjega januarja je precej prahu dvignilo onesnaženje reke Mirna, ki je na gladini nosila velike oljne madeže. Pokazalo se je, da je izliv mazuta v reko zakrivila

PRIJELI VLAMILCE

TREBNJE - V noči na 21. oktobra je bilo vlomljeno v bife Dunje Paunović v Trebnju, izginilo pa je za blizu 1.500 din jestvin. Še isti dan so prijeli osumljenca, 24-letnega Dejana M., 17-letno Snežano R. in Slavoljuba M. Trojica je prenočevala na Štefanu pri Janezu Markoviču, ki so ga prav tako okradli. Pokazalo se je, da so pogosti storilci kaznivih dejanj, saj jih iščejo tudi organi za notranje zadeve iz Svetozareva.

Umazanija kriva zastrupitev v Lisci

Lanske prebavne težave delavcev v Lisci dobivajo epilog - Obtožnica zoper DSSS in Srečka Hribarja

SEVNICA - Lanskega avgusta je bilo v sevniški Lisci precej hude krvi zaradi zastrupitev s hrano, do katerih je prihajalo med delavci, ki so se hranili v tovarniški menzi. Danes je vsa zadeva tako daleč, da lahko o njej zapišemo kaj več, saj je te dni novomeški temeljni javni tožilec vložil zoper vodjo kuhinje Srečka Hribarja in delovno skupnost skupnih služb v Lisci obtožni predlog.

Kot je bilo pričakovati že pred zaključkom preiskave, so zastrupitve delavcev povzročile v tamkajšnji kuhinji pripravljene malice in kosila. Po dokončnih podatkih je obolelo 44 oseb, od teh pa jih je 14 moralo iskati celo zdravniško pomoč. In vzrok? Huda malomarnost v kuhinji, onesnaženost prostorov in posode, preiskava pa je pokazala celo, da je bilo tudi zdravstveno stanje oseb, zaposlenih v kuhinji, oporečno, saj so bili okuženi z bacili. Omenjene ugotovitve veljajo za čas od 14. do 22. avgusta, po vsesplošni najdeni onesnaženosti pa je upravičeno čudno, da do podobnih primerov ni prihajalo že prej. Sicer pa nje sleherni komentar k tem povsem odveč.

B. B.

Kaznovana novoletna objestnost

Zaporne kazni sedmerici mladih Novomeščanov, ki so lani v novoletni noči brez vzroka ustavili avto in hudo pretepli voznika in sopotnika

NOVO MESTO - Sedmerica mladeničev, ki je s svojim obračunom in nasilniškim vedenjem v lanski novoletni noči povzročila toliko zgražanja in obsodb, je pred dnevi sedla na zatožno klop novomeške enote temeljnega sodišča. O dogodku, ki se je pripetil 1. januarja 1982 zjutraj, smo v našem listu že pisali, zato le na kratko obnovimo zgodbo, ki je vsem sedmim obtoženim prinesla zaporne kazni.

20-letni Andrej Cimprič, Zvone Horvat in Ladislav Janč, leto starejši Damir Karpiljug, 22-letni Darko Janežič, 25-letni Tomaž Zupanc in najstarejši, 26-letni Jože Fideršek, vsi iz Novega mesta, so skupaj z mladoletnim B. L. lani 1. januarja zjutraj ob 5.15 na novomeškem

kandijskem mostu napadli in hudo zdelali Martina Kralja in tudi njegovo sopotnika v osebnem avtomobilu.

Meni nič tebi nič je namreč Cimprič tistega tudi na dvignjenimi rokami stopil na cestišče kandijskega mostu in ustavljal prihajajoči osebni avto Martina Kralja, s katerim sta bila tudi Janez Kulovič in Slavko Klobčar. Ko je Kralj vozilo ustavil, so vsi skočili do avta in pričeli brez slehernega vzroka z neustavljivo mladostno objestnostjo tolči po vozilu, ko pa jim tudi to ni bilo dovolj, so iz avta zvelikli še soferja. Kralja so tolkli v obraz, ga vrgli na tla in surovo brcali, spet drugi pa so na avtomobilu razbili šipe in skozi okna tolkli po sopotnikih, pri čemer tudi Klobčar ni ostal brez poškodb. Žrtve te brezobzirne surovosti je bil Martin Kralj, ki je moral zaradi hudih poškodb iskati pomoč pri zdravnikih, s kakšno silo so mladeniči tolkli po vozilu, pa pove po

datek, da je bilo na avtu skode kar za 25.000 din.

Vsi obtoženi so dejanje bolj ali manj zanikali, izgovarjali so se na močno pijanost, krivdo za dogodek pa valili na Kralja, ki naj bi avto sam ustavil, stopil ven in celo brcnil Cimpriča. Sodišče seveda takšnega zagovora ob dokazanih dejstvih ni moglo upoštevati. Ne nazadnje pa je šlo za posameznike, ki so vsi že več ali manj imeli opravka z miličniki zaradi kršitev javnega reda in mira, Fideršek in Horvat pa sta bila za takšna dejanja že kaznovana.

Senat sodišča je Cimpriča obsodil na 7 mesecev zapore, Janca na 6, Janežiča, Karpiljuga, Horvata in Fiderška na 5, medtem ko je bil Zupanc obsojen na 3 mesece nepogojnega zapore. Vsi obsojenci morajo Kralju tudi povrniti znesek premoženjsko pravnega zahtevka. Sodba še ni pravomočna.

B. B.

GORELA SLAMA IN SENO

DRAŠIČI - Iz zaenkrat še nepojasnjenega vzroka je prišlo 19. oktobra zjutraj do požara na ostrejšu gospodarskega poslopja Petra Pavloviča v Drašičih pri Metliki. Ogenj je povsem uničil 3 tone sena, dve toni slame in koruznico, poleg tega pa upepelil ostreže, tako da je skupne škode za prek 300.000 din.

Streha se še ni nagnila

Sevniška Komunalna in njen direktor bosta morala pred sodnike - Poučen primer za druge komunalce

SEVNICA - Natanko leto je tega, kar se je na Kvedrovi 31 v Sevnici pričel spor, ki še do danes ni izglajen. Zaradi strehe na poslovno-stanovanjskem objektu je bilo prelitega že nič koliko črnih, izrečenih še veliko več vročih besed, ki smo jim takrat tudi mi namenili nekaj prostora.

Gre za to, da je imela hiša v Kvedrovi 31 do pred časom ravno streho, ki pa je zamakala in povzročala nevarnosti stanovalcem. Sevniška Komunalna se je zato lotila obnove in zanjo izdelala lasten projekt. Prekipelo pa je, ko tudi nova streha, tokrat ne več ravna, pač pa pod nagibom, ni zadrževala vlage.

V soboto otvoritev nove obvoznice

Cesta med samopostrežno trgovino in zdravstvenim domom bo zaprta - Prek proge le pešci

NOVO MESTO - Prebivalci Drske si bodo v soboto oddahnil. Od 8.30 bo namreč odprta nova obvozna cesta med Brodom in bolnišnico, to pa prinaša nekaj sprememb v prometnem režimu. Otvoritev nove ceste namreč pomeni zaporo dela Partizanske ceste med samopostrežno trgovino na Drski in zdravstvenim domom, to pa tudi pomeni, da bo promet prek železniške proge poslej dovoljen le pešcem.

Ob tej novosti bo tudi ukinjena stara avtobusna postaja pred bolnišnico in postavljena v bližino železniškega nadvoza, drugo postajališče pa bo v Irči vasi ob priključku Ulice Slavka Gruma na obvoznico. Prav tako bo ukinjeno tudi postajališče ob pljučnem oddelku bolnišnice, ki se preseli nekaj metrov višje k stavbi novomeškega GG. Za konec še opozorilo voznikom na previdnost, saj bodo zaključna dela na obvoznici trajala še nekaj časa.

OPUSTOŠIL JE HIŠO

RIBNICA - Med 13. in 19. oktobra je neznanec skozi okno nad vhodnimi vrati vlomil v novo stanovanjsko hišo Zorice Belovukovič iz Ribnice na Dolenjskem. Lastnica je bila na začasnem delu v Zahodni Nemčiji, ko pa se je vrnila, je imela kaj videti. Iz hiše je bilo odnešenega precej materiala, predvsem od centralne napeljave, tako da je oškodovana za prek 100.000 din.

Nedoslednost je varuh nezakonitih gradenj

Primeri iz Kostanjevice in Stopič kažeta, da s privilegiji in nedoslednostjo še nismo opravili

Beremo in poslušamo, da smo nedoslednim in privilegijem v naši družbi napovedali neizprosno boj. In ko nas kakšna vest iz časopisja že skoraj prepriča v resničnost takšnih trditvev, nam vsakdanjost, ki zna biti do teh obljub bolj neprikrita in poštena, s včasih kar kruto resnico kaže povsem nasprotno.

Le kako lahko krajanu Kostanjevice uide dejstvo, ki mu je vsakodnevno na očeh: da si namreč na zaščitenem kmetijskem zemljišču, sredi njivskih površin, nek znan človek, umetnik, gradi pravcato vilo? Temu krajanu, ki je iz dneva v dan priča trditvam, da je s privilegiji in nedoslednostni konec, ni neznanu tudi to, da je omenjeni graditelj sprva zaprosil le za obnovo zidanice in da je soglasje za adaptacijo prejel brez soglasja zemljiškokmetijske skupnosti. Ne le, da je vprašljiva že sama obnova zidanice, pač pa v posmeh vsemu raste na njenem mestu grad, ki mu že zdaj očitno nihče ne more (noče?) do živega. Kaže primer na nemoč inšpekcijskih služb? Tam o zadevi upravičeno nočejo govoriti, kajti, kot pravijo, so oni opravili svojo dolžnost.

Podobno je v Stopičah. Na varovanem območju nad stopičkim vodnim zajetjem je zrasla stanovanjska hiša. Po vsej danes veljavni zakonodaji bi zgradbo ob tem dejstvu morali odstraniti. Inšpektorji pravijo le, da so tudi tokrat svojo dolžnost opravili. Hiša še zmeraj stoji. Morda pa čaka papirje, ki jo bodo iz strogo varovanega „prestavili“ na nezaščiteno zemljišče?

Oči in ušesa imamo vsi. In njim tistega, kar vidijo in slišijo, ne moremo zatajiti. Siva prepričevanja pa je, če bo kdo uspel dokazati, da omenjena primera nimata nič skupnega z nedoslednostjo in privilegiji.

BOJAN BUDJA

IZ KLETI IZGINIL AGREGAT

METLIKA - V noči na nedeljo je bilo vlomljeno v nedograjeno stanovanjsko hišo Alojza Kambiča iz Cerovca. Hiša stoji v Gornji Lokvici pri Metliki, storilec pa je vdrl v klet iz nje odnesel agregat in 1 litrov žganja, vse v skupni vrednosti 53.000 din.

PO DOLENJSKI DEŽELI

● V novomeški IMV so konec preteklega tedna ugotovili, da je njihovo garderobo obiskal vlomilec. Vdrl je v več garderobnih omarih, zaenkrat pa je potopil le Pavle C., ki je pogrešil hlače in 2.000 din gotovine. Ni znano, ali je Pavle moral domov v gatah.

● Črnomalčan Stane Lozar je prejšnji teden pleskal fasado trgovine stekla v Črnomlju. Po delu je sod za barvo pustil za trgovino, vendar je sod čez noč izginil. Ob dejstvu, da barve v trgovinah ni ravno na pretek, to ni prav nič čudnega.

● Mirenski gostilničar Jože Kolenc je bil nekega večera prejšnjega teden ob 150 litrov vina. Pravzaprav nič nenavadnega za ostarijo, le da je tokrat Kolenc ostal tudi brez plačila. Zaenkrat še neznan gost je zavil naravnost v klet in tam sodu odvil pipo. Ali gre za maščevanje ali pa morda za preveč zagrizenega zdravljene alkohola, bo pokazala preiskava.

● Delavci Elektra so na Bistrici pri Sentrupertu ostali brez štirih kompletov konzol za visokonapetostni električni daljnovod. Pa ne, da je kdaj slišal za nevarnost električnega mrka, ki preti Novemu mestu ob dotrajanih daljnovodih, in si skuša pravi čas s privatnim omrežjem zagotoviti sveto prihodnost?

● Brez vsake prihodnosti pa so ostale kokoške iz kurnika Jožef Blatnik v Ratju. Tat jim je neusmiljeno zavil neke vrato-ve.

KRONIKA NESREČ

VOZIL BREZ IZPITA - 21. oktobra zvečer se je Mario Zoran iz Vrbovca pri Dobriču peljal z osebnim avtom proti Brezi. Med vožnjo po klancu navzgor je zamenjal kaseto v kasetofonu, pri tem izgubil oblast nad vozilom, zaneslo ga je v jarek, pri čemer se je Zoran laže poškodoval, sopotnik Darko Glivar iz Korita pa teže in se zdravi v novomeški bolnišnici. Gmotne škode je za 30 tisočakov. Zoran je vozil brez voznškega izpita.

PONIKVAH zavozil prek bankine v usek, od koder se je prevrnil na streho. Voznik se je poškodoval in so ga prepeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico. Škode na pločevini je za 100 tisočakov.

ŠTIRJE RANJENI V TRČENJU - V nedeljo zvečer se je Edo Ljubi iz Zdinje vasi peljal z osebnim avtom skozi Dolnje Kamence, tam pa mu je nasproti pripeljal Novomeščan Mirko Krajič. Čeprav se je ta z vozilom umikal, je prišlo do čelnega trčenja, v katerem so se ranili Ljubi in njegovih trije sopotniki. Gmotno škodo so ocenili na 100.000 din.

GABER GA JE SMRTNO POŠKODOVAL

KRŠKO - V soboto med 8. in 9. uro se je v gozdu pri Smečici pri Krškem smrtno onesrečil 16-letni Anton Prah. Skupaj z očetom je šel to jutro v gozd žagat drva. Pri podiranju prek 8 metrov visokega gabra pa je podirajoče drevo z vejo oplazilo mladeniča, ki je dobil tako hude poškodbe, da je na kraju nesreče podlegel.

Nova Kompasova programa

V ponedeljek, 17. oktobra, so v Kompasovi poslovalnici na Titovi 12 v Ljubljani predstavili programa „Zima 83/84“ in „Jesen – zima – pomlad 83/84“

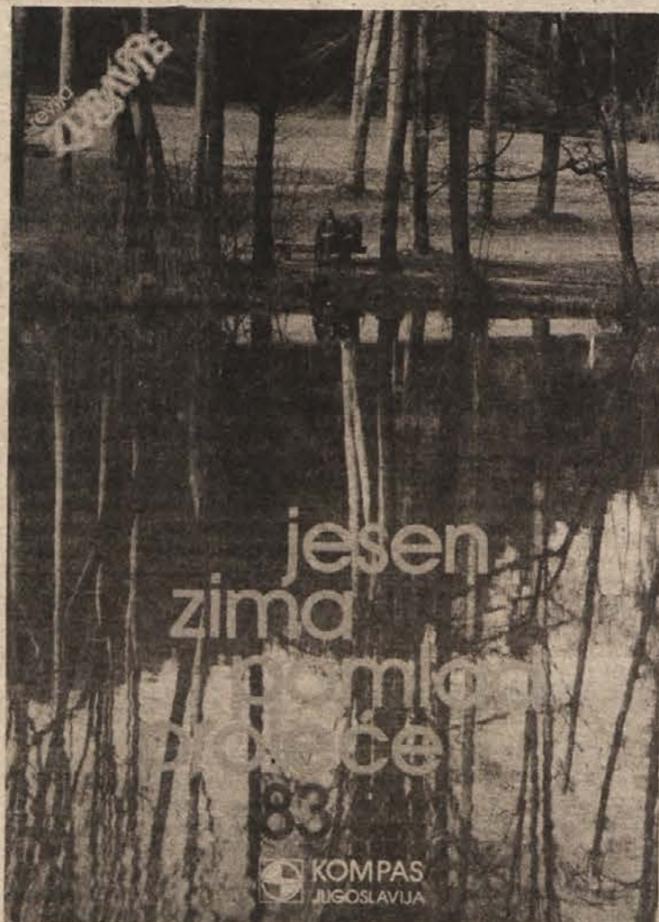
Vsebinsko bogat in domiselno oblikovan pregleden propekt „Jesen – zima – pomlad 83/84“ je torej v rokah Kompasovih zvestih gostov in vseh tistih, ki bodo to postali. 7 vsebinsko ločenih, pa vendar med seboj povezujočih in prepletajočih se poglavij pove na kratko vse potrebno o Kompas (Kompas se predstavi), nato spregovori o programih na morju, kontinentu, o kmečkem in zdraviliškem turizmu s pregledno tabelo indikacij, kontraindikacij in terapij. Nato sledi tabela z ugodnimi cenami in tabela popustov.

MORJE

Morska letovišča so cenjena tudi v jesenskem, zimskem in pomladnem času, saj marsikdo ne prenese poletne vročine ali pa se umakne pred mrazom v toplejše kraje. Pri „Morskem programu“ velja omeniti, da je Kompas pripravil pakete v hotelih A in B kategorije v Portorožu, Umagu, Poreču, Rovinju, Medulinu, Opatiji, Malem Lošinj, Crikvenici, Rabu in Herceg-Novem ter v lastnem hotelu v Dubrovniku. V slednjem so organizirali za Kompasove goste „Klub Kompas“, ki nudi nekoliko ugodnosti, kar je že vračunano v ceno. V ta program sodi med drugim vsakodnevno plavanje in rekreacija, 20-odstotni popust na izvenpenzijske cene, enkrat v tednu svečana večerja s tombolo itd. Kapanje v bazenih z ogrevano morsko vodo in druge rekreacijske možnosti nudijo tudi ostali hoteli.

KONTINENTALNI TURIZEM

Pri ponudbi hotelskih zmogljivosti pove že površen pogled, da je Kompas sestavil program v alpsko-kraškem svetu. Kar v treh krajih: na Bledu, v Bohinju in Kranjski gori ima Kompas lastne hotele, v Lipici, Bovu in Plitvičkih jezerih pa najete. V vseh krajih so brezmejnne možnosti za izlete, pozimi pa za smuko. Posebnost je Bovec oziroma Kanin pri Bovu, kjer je možna tudi letna smuka. Ljubitelji konjskega športa in jahanja so gotovo zaneslo v Lipico, malo bolj romantične ljubitelje narave pa na Plitvička jezera.

JE KMEČKI TURIZEM LE MODA?

Nekoč smo se tudi Slovenci smejali ameriškim betonskim bivališčem in brezosebne življenju. Z industrializacijo stanovanjske gradnje se tople in domače opečne hišice počasi, a vztrajno umikajo betonski džungli vse bolj v nebo štrlečih človeških mravljišč. V enem sa-

mem takem bloku je toliko ljudi, kot so jih nekoč imele večje vasi ali manjša mesta. Tak način življenja pa vse bolj potrebuje skok v naravo, na travnike in v gozdove. Vonj po avtomobilskih izpuhih in po

pregretem asfaltu lahko ljudje vsaj za nekaj časa zamenjajo za vonj poljskih cvetic in gozdov.

To pa lahko doživijo le na kmetijah v gorskih vasicah, ki jih še kolikor toliko ni zastrupila civilizacija. Eden takih zemljskih rajev je Zgornja Savinjska dolina, na katere številnih kmetijah je Kompas pripravil prijetne aranžmaje kmečkega turizma.

Tak prijeten kmečki kotiček je tudi v Vodichah na Gorenjskem, ki ga lahko gostje kombinirajo s smuko na 17 km oddaljenem Krvavcu.

PO ZDRAVJE V TOPLICE

Če koga tare revma, previsok krvni tlak in motnje krvotoka, astma, če je psihično in fizično preobremenjen, ali pa, če ima kakšno izmed brezštevilnih nadlog sodobnega načina življenja, bo odprl katalog „Jesen – zima – pomlad 83/84“ na straneh od 14 do 24, kjer Kompas predstavlja ponudbo zdravilišč. Od slovenskih zdravilišč so zastopana: Dobrna, Laško, Podčetrtek, Rogaška Slatina, Radenci, Moravci, Terme Čatež, Strunjan ter Dolenjske in Šmarješke Toplice. Iz drugih republik pa so na izbiro: Lipik, Vrdnik, Varaždinske in Stubičke Toplice, Bukovička Banja, Sokobanja, Ilidža, Kiseljak in Banja Vručica.

V katalogu so opisane indikacije in kontraindikacije za posamezna zdravilišča. To pomeni, da so našteje bolezni, zaradi katerih je zdravljenje potrebno in primerno, in bolezni, zaradi katerih oseba ne sme iti v posamezno zdravilišče. Vseeno pa ne bo škodil posvet z zdravnikom.

KOMPAS
JUGOSLAVIJA

Hertz

„KRKA“, tovarna zdravil
TOZD HOTEL GRAD OTOČEC, n. sol. o.
Otočec ob Krki 50

objavlja naslednja prosta dela in naloge

1. VODJE TEHNIČNE SLUŽBE

Pogoji:

- končana šola kovinske ali elektro stroke
- tri leta delovnih izkušenj pri podobnih delih

2. DVEH NATAKARJEV

– KD natakarske smeri

– dve leti delovnih izkušenj

Delo je za nedoločen čas, trimesečno poskusno delo.

Kandidati naj pošljejo ponudbe na TOZD Otočec v 15 dneh po objavi.

DS SIS STANOVANJSKEGA IN KOMUNALNEGA GOSPODARSTVA NOVO MESTO

objavlja prosta dela in naloge

BLAGAJNIKA, FAKTURISTA IN LIKVIDATORJA za določen čas, s polnim delovnim časom (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu)

Pogoji:

dokončana srednja šolska izobrazba ekonomske smeri in 3 leta delovnih izkušenj z znanjem strojepisja.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev naj kandidati pošljejo v osmih dneh po objavi na naslov: Delovna skupnost Stanovanjskega in komunalnega gospodarstva, Novi trg 6/II, Novo mesto.

Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili najkasneje v 30 dneh po končanem sprejemanju prijav.

Za objavljena dela in naloge je predvideno poizkusno delo. Vse informacije se lahko dobijo na telefon 21-040 int. 266.

Za toplo zimo

se je treba dobro pripraviti. Poleg kurjave je treba seveda tudi ogrevala, odvisno od vrste kuriva, da bo pri vas v mrzlih dneh toplo

Metalka je do 31. oktobra v blagovnici v Ljubljani in Mariboru, v prodajalnah v Topniški v Ljubljani, Domžalah, Kamniku, Metliki in Ptuj pripravlja bogato izbiro različnih ogreval: peči, štedilnikov, kotlov in peči za centralno ogrevanje, električnih grelcev, radiatorjev, priključkov in pribora za dvocevni in enocevni sistem, oljnih radiatorjev, peči za etažno ogrevanje, trajno žarne peči in še marsikaj. Kupujete lahko tudi na potrošniško posojilo, pri večjih nakupih vam bomo po potrebi blago pripeljali zastonj (do 30 km od prodajalne). Pri izbiri ogrevala vam bomo tudi strokovno svetovali.

Z Metalko se priporočajo: TVT Boris Kidrič Maribor, Avtomontaža Ljubljana, ITPP Ribnica, EMO Celje, Ferromoto Maribor, Algreta Resen, Plamen Slavonka Požega, Alfa Vranje, Gorenje Titovo Velenje, Cer Čačak, Elind Valjevo, Sigma Žalec, Metaliku Djakovica, Jugoterm Gnjilane, Termal Lopare.

metalka

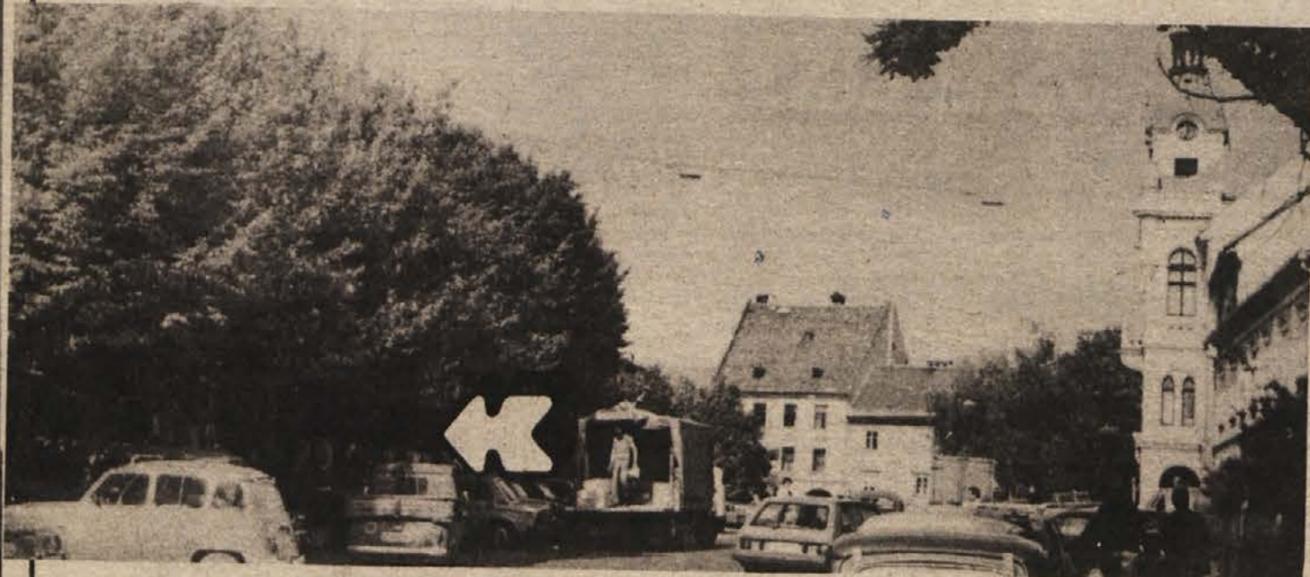

zima 83/84

Od ponedeljka, 17. oktobra 1983, je v vseh Kompasovih poslovalnicah in pooblaščenih agencijah na voljo Kompasov program „Zima 83/84“. Večino smučarskega programa je Kompas pripravil v različnih krajih v Sloveniji, kot so: Kranjska gora, Bled, Bohinj – Vogel – Kobla, Ljubelj – Zelenci, Jezersko, Velika planina, Krvavec, Pokljuka, Golte, Slovenjgradec – Kope, Mežica – Peca, Bovec – Kanin, Kobarid – Livek – Kanin, v drugih republikah pa na Kopaoniku ter v Bistri – Mavrovsko jezero. V tujini pa so pripravljene programi v Avstriji, Italiji in Franciji. Pojasnila dajejo vse Kompasove poslovalnice in pooblaščenice. Na Dolenjskem: Krško, Litija, Novo mesto, Ribnica.

30 let PLANIKA

V NOVIH PROSTORIH

CENJENE KUPCE OBVEŠČAMO, DA SMO PRESELILI
PRODAJALNO V BIVŠO ZGRADBO ZAVAROVALNICE TRIGLAV NA
GLAVNI TRG 24. S SVOJIM BOGATIM SEZONSKIM PROGRAMOM
OBUTVE

SE PRIPOROČAMO

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 27. oktobra - Sabina
Petek, 28. oktobra - Simon
Sobota, 29. oktobra - Narcis
Nedelja, 30. oktobra - Sonja
Ponedeljek, 31. oktobra - Kristof
Torek, 1. novembra - Dan mrtvih
Sreda, 2. novembra - Dušana
Četrtek, 3. novembra - Just

LUNINE MENE

29. oktobra ob 4.37 - zadnji krajec

KINIO

BREŽICE: Od 28. do 29. 10. japonski film Carstvo čutil. 29. 10. ameriški film Lovca na jelene. 30. in 31. 10. francoski film Cas prve

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

Kuharico KV sprejemem v delovno razmerje. Nastop možen takoj. OD in ostalo po dogovoru. Gostišče Pavlin, Mačkovec 31, Novo mesto, tel. 22-308.

TAKOJ ZAPOSIM priučeno ali KV natakario z vsaj nekajmesečno prakso, vajeno samostojnega dela. Hrana in stanovanje v hiši, zelo dober osebni dohodek, nedejle proste. Gosilna Seligo, Trebnje, tel. 44-121.

SLUŽBO IŠČE

NA VAŠEM DOMU sprejemem varstvo otrok, lahko pa tudi pomagam pri gospodinskih opravilih. Naslov v upravi lista (4736/83).

SPREJMEM redno štiriurno zaposlitev. Imam prakso v računovodstvu. Naslov v upravi lista (4634/83).

STANOVANJA

DVA FANTA nujno potrebujeta stanovanje v Novem mestu. Naslov v upravi lista (4635/83).

Kmetijski stroji

PRODAM TRAKTOR znamke FIRDSON 32 KM. Pezdirc, Griblje 70, tel. 56-694.

Motorna vozila

PRODAM KALETA 1200, letnik 1972, cena po dogovoru, ali zamenjam za karamboliranega golfa. Plut, Rožni dol 7, Semič.

PRODAM ZASTAVO 750 LC, letnik 1980. Slobodan Premovič, C. herojev 32, Novo mesto, tel. 25-512.

PRODAM FIAT 126 P, letnik 1978. Ragovo 9, Novo mesto.

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: DITC, tozđ Časopis Dolenjski list, Novo mesto. USTANOVITELJI LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Niko Rihtar.

UREDNIŠKI ODBOR: Ksenija Khalil (direktor in glavni urednik) Marjan Legan (odgovorni urednik), Rja Bačar, Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik Priloge), Mirjam Bezek, Bojan Budja, Zdenka Lindič-Dragaš, Milan Markelj, Pavel Perc, Jože Primc, Drago Rustja, Jože Simčič, Jožica Teppelj, Ivan Zo-an in Alfred Železnik. Tehnični urednik Priloge: Jože Matkovič. Ekonomska propaganda: Janko Saje, Iztok Gačnik

IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 16 din. Letna naročnina 600 din - Za delovne in družbene organizacije 1.200 din - Za inozemstvo 20 ameriških dolarjev oz. 50 DM (oz. ustrežna druga valuta v tej vrednosti) - Devizni račun 52100-620-170-32000-009-8-9 (Ljubljanska banka, Temeljno dolenjska banka Novo mesto).

OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu za komercialne oglase 250 din, za razpise, licitacije ipd. 350 din, 1 cm na določeni, srednji ali zadnji strani 380 din, 1 cm na prvi strani 500 din. Vsak mali oglas rto 10 besed 115 din, vsaka nadaljnja beseda 12 din. Na podlagi mnenja sekretariata za informacije IS skupščine SRS (št. 421-1/72 od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje davek od prometa proizvodov.

TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK v Novem mestu. 52100-603-30624 - Naslov uredništva: 68001 Novo mesto, Glavni trg 7, p. p. 33, telefon (068) 23-606 - Naslov skupnih služb DITC: Germova 3, p. p. 33, tel. 22-365 in 22-551 - Naslov ekonomske propagande, malih oglasov in naročniškega oddelka: Jenkova 1, p. p. 33, telefon (068) 24-006 - Nenaročenih republikov in fotografij ne vračamo - Časopisni stavek, filmi in prelomi: DITC, tozđ Grafika, Novo mesto - Prvni filmi in tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

ljubezni. 1. in 2. 11. ameriški film Petek 13. - II. del.

CRNOMELJ: 27. in 30. 10. ameriški film Flash Gordon. 28. in 30. 10. angleški film Napad na ploščad Jennifer. 1. 11. ameriški film Djudi v uniformi. 3. in 6. 11. film Dan, ko so se vsi smeiali.

KOSTANJEVICA: 29. 10. sovjetski film Posebni odred. 30. 10. jugoslovanski film Gremo naprej.

NOVO MESTO - KINO JLA: Od 28. do 30. 10. ameriški film Petek 13. - II. del 31. 10. ter 1. in 2. 11. ameriški film Super človek.

NOVO MESTO - KINO KRKA: 27. in 28. 10. nemški barvni film Svinčeni časi. 29. in 30. 10. domači barvni film Duh po kutinah. 31. 10. ni kinopredstave.

SEVNICA: 27. 10. nemški film Hamburgska mafija. 28. in 29. 10. angleški film Zgečljive zgodbe. 30. 10. italijanski film Topli bratje.

OBVESTILO

Če boste potovali po avtocesti Ljubljana - Zagreb, se ustavite v Motelu Petrol Čatež - Brežice v prodajalni zdravilnih zelišč in zeliščnih izdelkov. V prodajalni boste lahko kupili čajne mešanice, zeliščne kapljice, ki pomagajo pri astmi, kašlju, povišanem krvnem pritisku, sladkorni bolezni, želodčnih težavah itd. Zeliščne masti - olja pri revmatskih težavah, raznih ranah, zlati žili in ekcemih. Vsak dan od 7. do 19. ure, razen nedelje in praznika. Po želji pošljemo vse izdelke tudi po pošti po povzetju. Izdelke lahko naročite po telefonu (068) 61-300 ali na naslov: Jože TOMAŽINČIČ, predelovanje zdravilnih zelišč, Motel Petrol, Čatež, 68250 Brežice!

PRODAM KOBILO, staro 7 let, pripuščeno. Perko, Lukovec 2, Trebnje.

GLASBENI CENTER Gorenje ugodno prodam. Dragi Klenovšek, Partizanska 29, Novo mesto.

PRODAM trajno žarečo peč Tobi plamen. Durakovič. Cesta herojev 22, Novo mesto.

KRZNENO JAKNO (novo) iz lisičjega krzna prodam. Tel. 25-986.

UGODNO PRODAM klavirsko harmoniko Rojal Standard (120 basov), klarinet Es s kristalnim ustnikom in športno kolo ROG TURING (10 brzini). Naslov v upravi lista (4631/83).

CELILNO KROŽNO ZAGO ugodno prodam. Naslov v upravi lista (4632/83).

PRODAM kombiniran štedilnik (2 plin, 2 električni) in kuhinjski kot. Tel. 22-000.

KONJA PRODAM. Ogled možen ob nedeljah. Kregar, Gor. Straža 20.

PRODAM PEČ za etežno ogrevanje EMO CENTRAL 15 za 2 M. Informacije po tel. 22-165.

PRODAM ojačevalec 150 W, 2 x 100 W eho ter džuboks 3 M. Naslov v upravi lista (4732/83).

PRODAM HARMONIKO MELODIJA (60 basov). Tel. (068) 44-778 od 19. do 21. ure vsak dan, razen srede.

NOVO SPALNICO PRODAM po znižani ceni. Naslov v upravi lista (4733/83).

PEČ za centralno ogrevanje, rabljeno, 40.000 kal, prodam. Marija Fabjan, Cesta herojev 33/a, Novo mesto.

KLETKE, rabljene, za kokoši nesnice, primerne tudi za zajce, poceni prodam. Franc Humek, Irča vas 18, Novo mesto.

PRODAM brejo kravo na izbiro. Bobnar, Jablan 35, Mirna peč.

TRAJNOŽAREČO PEČ KUPERBUSCH, prodam. Paulič, Partizanska 3, Novo mesto.

PRODAM nov likalni stroj znamke Pfaff. Pot na Polšco 63, Krško.

PRODAM motorno žago Stihl 041. Karol Vidmar, Stari Log 20, 61330 Kočevje.

AVTORADIO Blaupunkt poceni prodam. Tel. 25-626.

PRODAM diatonično harmoniko in motor Tomos APN 4, odlično ohranjen. Tel. 56-270.

UGODNO PRODAM dve platišči (zlata bronza) znamke CARMONA ENGINEERING 5 J x 13 in dve pnevmatski (gumi) znamke Sava radial-JET 175/70 SR 13 BEST, prevoženih 2000 km. Pavel Perc, Sevnica, Glavni trg 28, tel. 81-660.

PRODAM ali zamenjam plemenskega ovna za prašiča (90 kg). Janez Knavs, Šalka vas 1, Kočevje, tel. (061) 852-467.

PRODAM novo traktorsko prikolico (2,5 tone nosilnosti) za 35.000 din in 13-colski gumi voz, tudi nov, za 33.000 din. Jože Pinoza, Žurkov dol 44, 68290 Sevnica. V Sevnici je potrebno zaviti v Drožanjsko ulico.

PRODAM kravo, 8 mesecev brejo. Potočar Miha, Vel. Lipje 18, Dvor.

KUPIM

KUPIM FREZO za traktor TV 21 KM. Franc Hudelja, Nova Loka 3, Črnomelj.

KUPIM majhno kmečko hišo z malo zemlje v bližini Novega mesta. Naslov v upravi lista (4735/83).

KUPIM zamrzovalno omaro ali manjšo skrinjavo. Pavle Butara, Šeškova 60, 61310 Ribnica.

POSEST

PRODAM posestvo z vseljivo hišo in gospodarskim poslopjem v Prigorici, občina Ribnica. Informacije 30. 10. 1983 od 11. do 13. ure v Merharjevi gostilni-muzej, Dolenja vas, kjer bo lastnica dr. Kostič-Kovač Ana.

PRODAM VIKEND za prestavitve v izmeri 4 x 6 v lesu in opeki. Naslov v upravi lista (4734/83).

V VASI Jama zamenjam gradbeno parcelo (24 arov) za vikend z vinogradom in fiat 750, letnik 1977. Rozman, Levstikova 1, Novo mesto, tel. 24-320.

PRODAM DOMAČIJO in gozd na Mihovcu. Gozda je 210 arov, stavbišča pa 6 arov. Frančiška Mohar, Birčana vas 27, Novo mesto.

RAZNO

IZGUBIL SE JE OTROŠKI ČEVELJČEK (nov) v bližini lekarnice v Novem mestu. Tel. 22-661.

NASTAVLJAM TV ANTENE. Tel. 23-369. Kličite od 14. ure dalje.

PREKLICLI

JANEZ NOSAN, Tolsti vrh 10, preklicujem neresnične besede, ki sem jih izrekel Antonu Srebrnjaku iz Vel. Brusnic, in se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe.

ČESTITKE

25-letnico skupnega življenja bosta praznovala naša draga ata in

ZAHVALA

Ob tragični in prerani smrti našega dragoga sina

ALOJZA GRABROVCA-LOLE

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so nam izrekli sožalje in spremili pokojnega na zadnji poti ter položili cvetje in vence na njegov oder. Posebej se zahvaljujemo članom AMD Bela krajina, predstavnikom DPO občine Črnomelj in ostalim znancem in prijateljem, ki so prišli v Zagreb in ga spremili na zadnji poti.

Zalujoči: vsi njegovi

Na svoji kmetiji si vedno živel, pridno si delal, veliko trpel, smrt neizprosna te je pobrala, v grob te za vedno je pokopala.

ZAHVALA

Umrli nam je v 79. letu starosti naš dober mož, oče, stari oče in stric

MARTIN TOMAŽIN

Ardro pri Raki

Zahvaljujemo se vsem za cvetje in vence, posebno podjetju IMV Novo mesto in kolektivu ter podjetju Sava Krško in sodelavcem ter sorodnikom in prijateljem za tako veliko udeležbo na njegovi zadnji poti. Srčna hvala tudi Kerinovi Justini in sosedu Grabnarju za vsestransko pomoč, župniku za opravljeni obred ter vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih. Hvala!

Zalujoči: žena Franciška, otroci Marija, Franci, Vinko in Fanika z družinami ter devet vnukov

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 72. letu starosti zapustil dragi mož, oče, dedek, brat in stric

ANTON KOŠAK

Kostanjevica na Krki

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom in vsem, ki ste nam pomagali v teh težkih trenutkih, nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali cvetje ter ga spremili na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo dr. Frlanu, osebju ZD Kostanjevica, zdravnikom in osebju pljučnega oddelka bolnice Novo mesto za dolgoletno zdravljenje. Lepa hvala sosedu Dragu, organizaciji ZB Kostanjevica, govornikom tov. Mlakarju in tov. Čuku, Kostanjeviškemu oktetu, godbi iz Krškega, GD Kostanjevica, praporščakom, podjetjema LIPA in IKON iz Kostanjevice. Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala!

Zalujoči: žena Pavla, hčerka Darinka, sinova Tonči in Iztok z družinami

ZAHVALA

V 83. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga stara mama

TEREZIJA MEHLE

iz Dešeče vasi 18 pri Žužemberku

Zlata mama si bila, s svojim zgledom si živeti nas učila, zdaj za vedno si odšla, naj bo lahka zemlja, ki te je pokrila.

Prisrčno se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom in znancem, ki so nam izrekli sožalje, nam pomagali v najtežjih trenutkih, pokojni darovali cvetje in vence ter jo spremili na njeni zadnji poti. Se posebej se zahvaljujemo dr. Kocutarju in Olgi Drevenšek, ki sta mnogokrat priskočila na pomoč in lajšala bolečine naši stari mami. Hvala duhovniku za lepo opravljeni obred, pevcem za zapete žalostinke. Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala!

Zalujoči: hčerka Rezka, mož Vinko in otroci Vinko, Jelka, Joži in sestra Cvetka z družino, mož Stane in mali Stanko

JOŽE ZAVRIL

Jože Zavrl, vodja obrata, kjer v sevniški Kopitarni dokončujejo iskano leseno obutev, se v običajnem modrem plašču v ničemer ne razlikuje od sodelavcev. V obratovodni pisarni je vedno tudi nekaj nepogrešljivega drobnega orodja, ne le planske krivulje in drugi papirji. Ob obisku se je ubadal s polizdelkom, vpetim v primež, ne zato, da toliko in toliko vreden kos plastike ne bi končal v košari za izmet, temveč, da bi dognal, kako v bodoče ne bi več prihajalo do napak. V pnevmatičnih kladivih so zadnje čase zamenjali uvožene zavite žebličke s tistimi iz obrtne delavnice. Delavci so se jezili, da je z njimi nemogoče delati, Jože jim je tiho prisluhnil, zatem pa svetloval, kako poskusiti znova.

V tovarno je pred dobrim poludrugim desetletjem prišel kot kolar. Od tamkajšnjih kopitarjev je kot goba vsrkaval vse tisto, kar so imenovali „finese“.

Pred dvema mesecema ga je bilo težko pregovoriti, da je iz obrata kopit prešel na leseno obutev, češ tam je bil prej lesni inženir. Sodelavci že v tem kratkem času priznavajo, da se je novi obrat dobro ujel.

V domačem Boštanju je znan predvsem kot gasilec. Po takratni medvojski podčastniški šoli se ga je kar deset let držalo poveljništvo v društvu. Naloga, ki je v marsičem v nasprotju z njegovo naravo, saj mnogo raje prepričuje, kot poveljuje. Ko je pred dvema letoma prevzel predsedniške posle, se je zagrizel v novo delo. Boštanski gasilci so že dolgo želeli povečati stari dom. Zavrl je s svojimi fanti v Kopitarni prevzel podiranje nekoga provizorija. Tako so prišli do prvih opek in betonskih kvadrov. Ob večerih je vzel v avto še dvojico ali trojico. Šli so od hiše do hiše. Pri gospodarjih so se dogovarjali za les, od malokje so odšli brez denarnega prispevka. Kako je sploh mogoče graditi v teh časih? Jože odvrne, da so z udarniškim delom vztrajali vse do nedavnega. Prvo izplačilo je bilo namenjeno tesarskemu mojstru šele pri sestavljanju ostrešja.

Ta udarniško zgrajeni dom bodo slavnostno odprli 11. novembra ob občinskem prazniku. Predvsem Jožetu Zavrlu se bo takrat odvalila velika skrb od srca. Ko si bo s tovariši ob tem nazdravil, bodo pozabljeni popoldnevi in dolgi večeri, sobote in nedelje na gradbišču. Še so kraji, kjer udarništvo ni zamrlo!

ALFRED ŽELEZNIK

Nafta ogroža studenčnico

25 tisoč litrov pri Beli cerkvi razlile nafte in bencina še ogroža Krko in studenčnico — Kazenska ovadba zoper Vodnogospodarsko podjetje

NOVO MESTO — „7. oktobra ob 15.35 se je na magistralni cesti pri Beli cerkvi prevrnila avtocisterna, napolnjena s 14.735 litri dieselskega goriva in 15.182 litri super bencina. Ob nezgodi se je vsebina iztekala po cestišču in niže ležečem zemljišču, oddaljenem le kakih 100 metrov od reke Krke. Izteklo je kakih 25 tisoč litrov naftnih derivatov. Vodnogospodarski inšpektor UIS Novo mesto je že ob 16. uri o nesreči telefonično obvestil Vodnogospodarsko podjetje Novo mesto, na kraj nezgode pa je prišel direktor še z dvema sodelavcema.

MANJKAL SAMO ŠE PODPIS — Listino o pobratimstvu sta podpisala Jože Brate in Leopold Gril, starešini lovskih družin Mirna in Javornik.

Prvo lovsko pobratenje

Mirenska lovska družina in Lovska družina Javornik iz Postojne sta se pobratili — Mirenčani vrnejo obisk

MIRNA — Pri lovski koči v Zupzah že dolgo ni bilo tako slovesno kot pred desetimi dnevi. Mirenskim lovcem se je uresničila dolgoletna želja, pa tudi njihovim pobratimom iz Postojne seveda, da so podpisali listino o pobratenju.

Lovski družini Mirna in Javornik iz Postojne sta tesno sodelovali že deset let. V teh desetih letih so se med lovci spletle številne prijateljske vezi. Mirenčani so večkrat potovali k lovcem iz Lovske družine Javornik pa tudi Postojnčani so večkrat obiskali Mirenčane. Tako je bil podpis listine o pobratimstvu — kot je dejal predstavnik Zveze lovskih družin Janez Bulc, je to prvi primer — samo še logična posledica dosedanjih srečanj. Ob tej priložnosti sta lovce pozdravila tudi predstavnika

obeh občinskih skupščin. Postojnsko je zastopal Drago Jordan, trebanjsko pa Tomaž Plazar. V programu, ki je trajal ves dan, seveda ni manjkalo tudi športnega merjenja moči. Kot bi hoteli mirenski lovci razkriti vse svoje gostoljubje, so gostom „prepuščili“ zmago v streljanju na glinaste golobe. V kulturnem programu, ki je sledil uradnemu delu slovesnosti, med katero so se marsikomu orosile oči, pa so sodelovali učenci mirenske osnovne šole, ki so lovcem odigrali nekaj posrečenih lovskih skečev. Seveda so se Mirenčani izkazali tudi kot radodarni gostitelji z novim vinom, tako da je slovo od posebnega vlaka, s katerim so se pripeljali postojnski lovci, trajalo kar precej časa. V kratkem pa bodo lovci z Mirne vrnili obisk in tako še poglobili desetletno sodelovanje.

Seveda srečanje prav gotovo ne bi tako uspelo, če ne bi s svojimi izdelki pomagala tudi mirenska „Dana“. Vsakega udeleženca je namreč obdarila s tremi majhnimi stekleničkami iz svojega bogatega proizvodnega programa.

zaključevali redakcijo, jih še ni bilo. To pa prav nič ne zmanjšuje dejstva, da je pod travnikom pri Beli cerkvi še zmeraj razlilih 25 tisoč litrov goriva, ki ne le da lahko ob večjem deževju steče v reko Krko, pač pa prodre skozi plasti zemlje do studenčnice.

Za konec samo še to: po nešteti brezuspešnih intervencijah inšpektorja UIS na sam dan nezgode, je ta 8. oktobra zjutraj ponovno poklical Vodnogospodarsko podjetje, vendar brez uspeha. Telefon je ostal nem. Kolektiv je bil na sindikalnem izletu.

B. BUDJA

MLADI NA DRSKI SPET PRIPRAVILI RAZSTAVO

NOVO MESTO — V času, ko so bili na Drski ulični teki, so si obiskovalci lahko v klubskih prostorih na Segovi 4 ogledali tudi razstavo na temo jeseni, ki sta jo pripravili Lidija Perše in Mira Grahek, prizadevni članici kulturne komisije OO ZSMS Drska. Razstava, odprta dva dneva, je bila popretna s predvajanjem diapozitivov in z glasbo. Prireditve, že tretja, ki so jo pripravili mladi na Drski, je med krajani vzbudila veliko zanimanje.

Del južne stene z ohranjenim romanskim okencem

Govorica davnih časov

Na cerkvi sv. Tomaža v Zagradu odkrili romansko okence — Odličan primer prepletanja slogov

Med pripravljalnimi deli na obnovi zunanosti podružnične cerkve sv. Tomaža v Zagradu so na južni strani ladje odkrili zavidalno polkrožno romansko okence. Strokovnjaki iz Novega mesta iz Ljubljane so skupaj z dr. Marijanom Zadnikar-

Kaj je odkrila obarvana Črmošnjica

Nov prispevek k poznavanju zaledja Rađeščice

V preteklem mesecu so raziskovalci Geološke zavnoda iz Ljubljane obarvali potok Črmošnjico, ki ponikuje pri mostu nove ceste v Občicah. Potok teče dalje proti Podturnu le ob višjem vodnem stanju, sicer pa je struga suha.

Na podlagi geološke zgradbe smo sklepali, da se ta voda znova pojavlja v enem ali v vseh ivirih v obrobju Roga, Rađeščici, Obrhu in morda tudi v Srkavniku pri Loški vasi. Ni pa bilo zanemarljivo možnosti, da se voda tega potoka znova pojavlja tudi v Dolenjskih Toplicah. Vse te izvire smo redno opazovali. Z naslednjega dne smo zasledili obarvano vodo v izviru Rađeščice, kjer je zaježje za lokalni vodovod.

To pomeni, da sedaj lahko zaledje tega izvira razširimo. Voda v ta izvire ne priteka le iz Željna, temveč doteka tudi vse od rednje vasi in Črmošnjice in bo treba urejati sanitarne razmere tudi v tem območju, kajti ni vseeno, kakšno vodo pijemo.

D. NOVAK

PEVSKI ZBOR BETI VABI NOVE ČLANE

METLIKA — Metliški mešani pevski zbor Beti bo v kratkem praznoval pet let delovanja. Zbor, ki sedaj šteje okoli 30 pevcev, je oktobra začel z rednimi vajami, ki jih imajo ob torkih od 19.30 do 22. ure v šoli Beti, zbor pa tudi letos vodi znani pevovodja Franc Milek iz Črnomlja. Zbor bi rad dobil nove člane, zlasti jim manjka moških, zato vabi vse, ki jih veseli zborovsko petje, naj se jim pridružijo. V kratkem bodo začeli vaditi nov program, v katerem bodo več pozornosti namenili belokranjski narodni pesmi, za konec tega ali začetek prihodnjega leta pa bodo pripravili jubilejni koncert. V tej sezoni bodo med drugim nastopili v tistih krajevnih središčih v metliški občini, kjer do sedaj še niso peli.

Sporen le hrup

NOVO MESTO — V Bršljunu in Cegelnici je med občani precej kritik, še več pa bojzani, češ da nova Krkina tovarna Izolacije onesnažuje okolje. V strahu za zdravje in obstoj o tem govore tudi na raznih sestankih.

Koliko je nemir med ljudmi upravičen, smo skušali izvedeti iz prve roke, v tovarni pri najbolj odgovornih. Direktor dipl. inž. Janez Bulc in inž. Ciril Klemenčič, zadolžen za varstvo okolja, sta povedala naslednje.

Bulc: „Prav zaboli me, če slišim, da iz naše tovarne neodgovorno spuščamo v zrak onesnažujoče snovi, ker si ravno mi tako prizadevamo za čistočo okolja. Ze v osnovni investiciji za tovarno smo 100 milijonov dinarjev predvideli za varstvo okolja. Ker pa smo še vedno v poizkusni proizvodnji, tudi vse naprave za varstvo okolja poizkusno obratujejo.“

Klemenčič: „Republiški zavod za varstvo pri delu je za nas opravil meritve pred začetkom obratovanja in avgusta letos. Uradno je bilo ugotovljeno, merjeno na več točkah v Bršljunu in v Cegelnici, da v ozračju ni nobenih sprememb glede količin škodljivih snovi. Enako, neizpremenjeno in v dovoljenih mejah, je stanje pri merjenju prašnih usedlin ali vlaken, pač pa je drugo merjenje pokazalo za 5 do 10 decibelov večji hrup, kot ga sme imeti stanovanjsko okolje. Da bi to pomanjkljivost odpravili, smo te dni že vgradili protihrupni glušnik in akustično izolacijo na kompresorski postaji, kar je veljalo 1,18 milijona dinarjev. In če bo še kaj narobe, bomo spet skušali odpraviti. Najnovejša meritve, opravljene te dni, so pokazale, da je hrup precej poenjal. Ne vemo pa, kaj še bo, kajti enega stroja sploh še nismo pognali.“

Bulc: „Naj podkrepim dokaze o naši dobri volji in zagnosti za čisto okolje s podatkom, da bomo še naprej vse meritve delali kot za stanovanjsko cono, čeravno smo industrijski predel in nam vsega niti ne bi bilo potrebno.“

Klemenčič: „Včasih ljudje nas dolžijo, pa nismo krivi. Tak primer je bil zgodaj spomlad in pozimi, ko je rumen prah legal na vrtove in avtomobile v bližnji okolici. Mi smo dali vzorce v laboratorij in ugotovljeno je bilo, da gre za delce koruze in pšenice.“

R. BAČER

Filmarji v Kopolju

Zahodnonemško tv nadaljevanko snemajo pri nas

SEVNICA — V Kopolju, neda-leč od Sevnice, so v ponedeljek, 24. oktobra, posneli prve kadre za televizijsko nadaljevanko „Železnica“ v nemško-jugoslavnski koprodukciji. Nadaljevanka bo v petih enournih epizodah govorila o graditelju železnice Veithu Kolbeju. Scenarij je napisal Berndt Schroeder, režijo pa so zaupali Wolfgangu Stauterju, ki ga poznamo po filmu „Moški izlet“, prav tako posnetem v nemško-jugo-

JAPONCI PRIHAJAJO — Sarajevski olimpijski komite je javnosti sporočil, da bodo za službena vozila posegli po japonskih terenskih vozilih Mitsubishi. Zanesljivost in varčnost teh vozil je povšeči tudi zahodnonemški filmski hiši Aikon iz Muenchna, ki je v ponedeljek začela snemati na Kopolju. (Foto: A. Zeleznik)

SPARX TUDI ZA ZDA IN KANADO

VELIKA LOKA — Sparx, poseben dodatek za svečke v avtomobilskem motorju, s katerim je moč privarčevati nekaj bencina, zlasti pa izboljšati vžig v mrzlem vremenu, je že mesec dni v redni proizvodnji Tesnil iz Velike Loke. Do konca leta bodo v Tesnilih izdelali 50.000 kosov, prihodnje leto pa jih bodo izdelali po 3000 na dan ali okoli 600 tisoč v celotnem letu. Na domačem trgu je za novi izdelek že precejšnje zanimanje, v Tesnilih pa načrtujejo tudi izvoz v ZDA in Kanado. V teh dveh državah so namreč zadovoljni z rezultati dosedanjih testov in bi prihodnje leto odkupili celotno proizvodnjo.

slovanski koprodukciji. Predvideno je, da bi snemanje končali junija prihodnje leto v okolici Bele Crkve, tako da bi bila nadaljevanka nared že v začetku leta 1985. Predvajali jo bodo na drugem programu zahodnonemške televizije.

Po pogodbi med firmama Eikon film iz Muenchna in Inex film iz Beograda bodo vsa dela, ki jih bodo v zvezi z nadaljevanko opravili v Jugoslaviji, veljala milijon dolarjev ali nekaj več kot 100 milijonov deviznih dinarjev. Ta podatek je v pogovoru navedel režiser in producent Stevan Petrovič, ki zastopa beograjski Inex film.

FRANC ŠEŠKO

GLEDALIŠČE ANE MONRO V METLIKI

V Metliki se v soboto, 29. oktobra spet obeta zanimiv kulturni dogodek. V goste jim prihaja znano ljubljansko gledališče Ane Monro. Predstava bo v Domu Edvarda Kardelja ob 18. uri, dve uri kasneje pa se bo kulturniško vzdušje preselilo v disko Kino, kjer bo običajni ples ob zvokih pop in rock glasbe.

ŠE ENE VRSTE SPOVEDNICA

V Dolenjskem listu sem 29. septembra na 4. strani prebral nekaj zelo zanimivega, a nekako skrito v zadnji odstavci nekega poročila. Ker vem, da ljudje berejo časopise površno, bom to zanimivost — epilog dinarske prodaje avtomobilov nekaterim izbrancem — obnovil.

Ne bedesedno, toda vsebinsko takole je pisalo. Občinski svet je obravnaval okoriščanje, natančneje rečeno, družbeni privilegij. Podprl je očno osnovnih organizacij, ki so obravnavale ta problem, in

predsedstva, da moralnopolitična odgovornost ljudi, ki so se okoristili, ni taka, da bi zahtevala odstop s funkcije ali položaja. V bodoče pa je treba zahtevati odstop tistega, ki privilegij omogoča, in tistega, ki ga sprejme.

Bral sem, ponovno bral in se čudil. Vrstice sem nesel pod nos tudi sorodniku, ta pa je zamahnil z roko in rekel: „Papir vse prenese.“

Za to genialno pripombo sem že slišal, soglašam z njo, vendar pa mislim, da ljudje ne bi smeli prenesti vsega. Saj če

bomo pustili vsakomur skakati po naših glavah, nas bodo razne osnovne organizacije in predsedstva kaj kmalu zabila v črno zemljo. Tja, kjer je nemogoče razmišljati, kjer je nemogoče govoriti, pisati, se boriti.

Gladko malo odpustiti očitno okoriščanje! Menda ne samo zato, ker so ga zagrešile zasluzne, vidne in ne vem še kakšne betice. Medna ne zato, ker po prepričanju nekaterih krademo že vsi povprek? Kot srake.

Kaže, da smo si izmislili socialistične spovednice (in

nove vrste odpustkov) v katerih poveš greh in nek kolektivni organ ti ga odpusti, ob tem pa še očetovsko požuza s kazalcem in sredincem: „Za enkrat, sinko, ti naj bo. Toda vedi: v bodoče je vsakršno okoriščanje strogo prepovedano!“

Ob vsem tem bi bilo logično — če smo dosledni — da odpustimo vse pretekle grehe in posujemo s pepelom vse pretekle grešnike, ki so: narčevali zgrešene investicije, prodajali robo pod pultom, se ukvarjali s preprodajo deviz, tihotapili belo tehniko, kavo, se prekomerno zadolžili, kupovali nepotrebne licence in počeli kdo ve kaj še vse.

TONI GASPERIČ